

שנות חיים

מכתבים ויומנים מבית חיינו

מהשנים תשמ"ח-תשמ"ט

*

תשורה משמחת הבר מצוה

של

הת' יעקב ישראל שי'

הרצל

י' סיון ה'תשפ"ג – שנת הקהל

פתח דבר

בשבח והודאה להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בשמחת הבר מצוה של בנינו היקר התמים **יעקב ישראל שי'**, ביום י' בסיון, הנני בזה להגיש לידידינו ומכרנו תשורה זו הכוללת מכתבים ויומנים שנכתבו ע"י תלמידי התמימים בעת שהותם בחצרות קודשנו בשנים תשמ"ח-תשמ"ט (המכתבים נשלחו אלי לאה"ק - לקרית גת ולמגדל העמק).

מהנדפס כאן עולה האווירה המיוחדת ששררה ב-770 באותם שנים: החיים סביב הרבי; ה"קאך" בדברי הרבי; החיים ב-770 (התוועדויות של המשפיעים בזמנו וכו'); חיי התמימים בינם לבין עצמם; הקורה בשכונת המלך בכלל ועוד ועוד. בעיקר ניתן לראות איך כל אחד מנקודת מבטו, מבטא את השמחה והתשוקה לשהות בד' אמות של בית רבינו באותן "שנות חיים".

וזאת למודעי: ישנם דברים שנכתבו בזמנו מפי השמועה (כגון דברים שאמר הרבי בחלוקת הדולרים כו'), ויתכן שלאחר מכן נמצאו הקלטות מדוייקות וכו'. כמובן שבמקרה כזה יש להתייחס למקור הברור.

*

התודה והברכה לכל ידידינו, מכרנו ובני משפחתנו אשר הואילו לבוא, מקרוב ומרחוק, ליטול חלק בשמחתנו, ולברכנו ולברך את חתן הבר מצוה מקרב לב.

כל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.

*

יהי רצון שמשמחת בר מצוה זו נזכה לשמחת הגאולה האמיתית והשלימה בבנין בית המקדש השלישי וכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בראשנו, תיכף ומי"ד ממ"ש.

שניאור זלמן בן הגה"ח הרב ישעיהו הרצל

שנת תשמ"ח

תשמ"ח

בשביעי של פסח הייתי במחיצת כ"ק אדמו"ר שליט"א, וביום א' דחג ראיתי את הרבי כשיצא לראות את התהלכה כשיוצאים לשמח אנשים, וכנ"ל גם כשחוזרים, כמובן שזה מחזה לא רגיל.

וכן ביום ב' דחג באמצע הפארבריינגען הרבי נעמד פעמיים ומחה חזק כפים.

על הפאראד אין צורך לכתוב בגלל שכנראה ראית את הוידאו, ואע"פ ש"אין דומה שמיעה לראיה".

בקשר לספרים כרגע אין חדש. באמצע חודש סיון יהיה משפט אם לקבל את הערעור או לא, מקווים שיהיה דידן-נצח כמה שיותר מהר, כי מספיק עגמת נפש היה לרבי. דרך אגב בהתוועדויות האחרונות של הרבי כל התוועדות הרש"ג נעמד והולך לרבי ואומר לרבי כמה מילים, והרבי תמיד אומר לו ברכה. בדיוק לא יודעים.

י.פ.

* *

ב"ה, יום שני ב' דר"ח אייר, החודש השני, שנת הקהל תש"מח ותשמ"ח

מכתבך קבלתי בזמנו ומפאת כו"כ ענינים המטרידים, שאין כאן מספיק מקום לפורטם התעכב המענה שלי ע"ע. ואף שאינני מוצא גם עכשיו זמן שכן אם תמיד אין זמן עאכו"כ בימי הספירה, כשנוסף להכל יש גם לימוד מס' סוטה, ול"ע יש נשמות שמסיימות את תפקידם עלי אדמות ומתחננות לפנינו (בהשגח"פ) שנלמד לעילוי נשמתם מסכתות משניות, והרי כתוב לא אלמן ישראל ול"ע ול"ע כשנגמר חדשו של זה כבר יש חשבון נוסף, וע"ד מ"ש "לא ימיש עמוד הענן" עד שיעלה עמוד האש וכן להיפך, כן הוא בעניננו.

וחוץ מכהנ"ל הרבי תבע לאחרונה במיוחד הוספה בלימוד התו' כך שבלי גוזמא, אע"פ שאינני צדיק השומר על הסדרים, הרי בכ"ז קשה למצוא זמן לכתיבה, אבל כתוב "אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו" ואני כרגע הבע"ח לענות לך, לכן אני יושב כרגע לכתוב,

נולפני שמ. וו. זו הוא אומר לך שלום ומאחל לך שתצליח בכל, והעיקר שתגיע לכאן מה שיותר מהר כרצונך, ובע"ה משיח יגיע מיד ואז לא תהיי בעיי כלל],

לא אאריך ביומן עכשיו כי כבר שלחתי לארץ ואתן לך "מראה מקומות", שלחתי לברלין יומן ארוך ובקשתיו שיראה למי שאפשר, מסתמא הוא יתן לך,

אכתוב לך משהו שלא כתבתי אך יתכן שאתה יודע מזה כבר, בא' הימים דחוהמ"פ הגיע אל הרבי כבכל שנה בשנה ה' א. א. יאלעס מפילדלפי, בד"כ הוא מגיע לתפילה ואח"כ הולך עם הרבי לחדר, היום מפאת חולשת זקנתו הוא הגיע אחר התפילה ישר לגעה"ת. היו כמה 'שפיצים' שהסתתרו בקומה העליונה וקלטו כמה דברים, וספרו שהרבי דיבר אודות הנושאים שדיבר לחסידים במשך הפסח.

עכ"פ ביציאתו ליווהו כ"ק אדמו"ר שליט"א ובאמצע (מתחת לימגנט' – כמדומני) הודיע הנכד שהרכב עוד לא הגיע, אז הזקן התיישב, והרבי אמר שכיון וזה יו"ט, שינגנו שיר שמח. אך הנכד לא ידע, ולייבל הורה לחברה שעמדו סביב לשיר "ושמחת בחגיך". אני לא הייתי באותו מעמד, אך כך שמעתי שהמילים האחרונות שהרבי בירך אותו, הי' "יראה כהן בציון" וזה הי' בקול (רם).

אגב בשבת האחרונה הרבי גילה את המקור למשפט הזה שכן נהגו אחינו הספרדים – לסיים את מכתביהם בר"ת יכב"צ (=יראה כהן בציון).

נ.ב. עוד פרט בנוגע ליאָלעס: שהרבי ליווהו עד המדריגות של חזית הבנין.

ח. מ.

* *

ב"ה, יום ראשון, ז' אייר תשמ"ח.

תדע לך, שזה הזמן, למלאות את המחסנים, איך שאתה מתנהג, לומד, ועובד על עצמך, כך תקבל פה "בקבוצה". א' שבא ריק, הרבה לא נכנס בו, וגם אם נכנס בו, זה לא משהו פנימי, וזה המציאות מוכיחה, פה "בקבוצה" רואים מי קיבל פה, ומי לא קיבל פה.

כאן מי שרק רוצה עושה חיים אמיתיים, אני לא מתכוון מכוניות וכו'. פה אתה יכול לחוש את הרבי כמו אבא שלך, אתה יכול לתאר לעצמך הרגשה של שמחה כשאתה נכנס להתפלל עם הרבי בבית וכו', או הרגשה של פארבריינגען,

אני ב"ה יש לי מקום טוב, ירשתי לבנתיים את פורטל, אני יושב ב"שביל" באמצע על "באקס". כשאתה יושב שם אתה חש את הפארבריינגען. השבת היתה התוועדות וכמובן שזה הפתעה, והרבי בעצמו אמר שההתוועדות שמתקיימת זה חידוש, כי אין סיבה מיוחדת לפארבריינגען, רק מצד הענין של לימוד של "עשרה שיושבין", הרבי האריך בזה בשיחה הראשונה.

לפני השיחה בפרקי אבות, הרבי התחיל, שהיום זה פרק שני וקשור עם חודש השני ונאמר ביאור על א' מהענינים, ופתאום הרבי חייד ואמר: מכיון אז דער עולם איז פארמאטערט, און פארשלאפן, זאל מען זאגן א ניגון, זאל אביסל נתעורר ווערן [=היות שהקהל עייף, וישנוני, שיאמרו ניגון, שיתעוררו קצת] (זה בערך הי' הלשון), וכמובן שהחלו לנגן והרבי מחא כפיים חזק, וכן הניף את ידו להגברת השירה והשירה נמשכה לערך כ-10 דקות, והקהל בטוח שהתעורר.

הרבי עשה חזק בפרט לילדים, וכן ב"הריקותי לכם ברכה" הרבי עודד חזק,

[בכלל בשבתות האחרונות, כמעט כל פארבריינגען, הרבי מזכיר על זה שיושנים בפארבריינגען, זה בעיקר הזקנים שיושבים].

בשחרית כשהרבי הגיע לסטענדר הסתובב, והמריץ את הקהל בתנועות חזקות בידו, [בשבת שעברה אמר הרבי, שצריך להמשיך את החיות של ניסן לאייר]. טלישבסקי החזן ניגן שיבנה, והרבי עודד חזק.

לאחרי מנחה הרבי הסתובב לכיוון הקהל וישב במקומו [בפארבריינגען], קצת פונה הצידה ואמר פרקי אבות עם הקהל, אח"כ יצא כשמעודד את שירת דידן נצח.

יום ראשון בדולרים עבר א' עם ילד קטן בגיל 4, אחיין שלו, הרבי אמר (והצביע לילד): מאכט א [=עשו] התוועדות חסידית, זאל זיין [-שיהיה] בשעה טובה ומוצלחת, ושנשמע בשו"ט.

לילד – ביררנו - לא הי' יום הולדת, הביאו אותו בצהרים לזאל הקטן ומ'האט פארבריינגט, ברכו אותו וכו', שרו, זה הי' משהו שלא כרגיל, גם צילמו. [זה א' מהקטעים שאתה יכול לראות לפעמים ב-770].

ב. מ. כ.

קבוצה תשמ"ח

* *

בס"ד, יום שלישי כ"ג אייר תשמ"ח שנת הקהל

בנועם ובשמחה קיבלתי את מכתבך הארוך, ע"י אביך שהגיע היום, עם שני האחים שלך הקטנים, פגשתיו היום בתפילת מנחה בביתו של הרבי.

נהנתי לקרוא את מכתבך, את החדשות, התהלוכה, ובכלל המצב בישיבה.

אנו פה, משתדלים, כמה שיותר לקבל מהרבי שליט"א. אני ב"ה בפארבריינגען בשבת יושב, במקום של פורטל, שזה ממש "בשביל" בין השולחנות מול הרבי, אני יושב עם עוד כמה על "באקסיס", שם אתה ממש חי את הפארבריינגען, אתה "רואה את הנשמע" כפשוטו וכמשמעו, אתה לא רק שומע טוב כל מילה, אתה חי אותה, זו שמחה פנימית, שאתה יושב מול וקרוב לרבי שליט"א, ושומע מילה במילה ממש "אשרינו מה טוב חלקנו".

כל השבת הרבי נמצא ב-770, ולא יוצא לספריה כפעם, כפשוט. כשאתה לומד בזאל הקטן בליל שבת, ואתה יודע שהרבי יושב בחדר לידך, זה הרגשה אחרת (וודאי יותר מבקרית גת בזאל).

מיד במוצ"ש הרבי נוסע לביתו, ומתחילה העבודה של ששת ימי המעשה, אנו תלמידי "הקבוצה" נכנסים לערך כל יומיים וחצי בא' התפילות, כל פעם קבוצה של 18 בחורים.

אני ויש עוד כמה שכמעט כל תפילה היינו עומדים ליד החלון, מבחוץ היינו שומעים וגם רואים את הרבי, כי הרבי הסטענדר שלו זה ממש ליד החלון, אבל לאחרונה עשו לכבוד הקיץ שמתקרב [הגם שעוד לא התחיל בכלל] שלושה "מזגנים" בקומה למטה בבית איפה שמתפללים, ולכן זה תירוץ טוב לסגירת החלון ע"י וועד המסדר.

בכלל בימים האחרונים וועד המסדר עשו "שביתה", אז אני ניצלתי את זה, והיום נכנסתי בכל התפילות.

למשל היום במעריב, כשהרבי ירד לתפילה מהקומה למעלה, בדרך עמד איזה ספרדי מבוגר מגולח ונישק את ידו של הרבי, כאן זה קורה לעתים קרובות, הרבי כל פעם שמגיע לסטענדר לתפילה, מסתכל על השעון שהעמידו שם בצד הסטענדר.

הפאראד עד היום האחרון לא ידעו אם הרבי יצא, אבל היו סימנים, שזה וודאי לא יהי' כמו בכל שנה, בכ"ז עבדו במשנה תוקף להצלחת האירוע. "קבוצה תשמח" עשו "טרוק" של ששת ימי המעשה ויום השביעי תשבות, על המשאית עשו את

"התאומים" עם אנטנה למעלה, וכן מרכז מסחרי, משהו יפה וביה"ס - ממש "ששת ימי המעשה" ואפי' ביהכנ"ס קטן לימי החול, ולשבת היי ביהכנ"ס גדול, ואנשים נכנסים לביהכנ"ס. מסתמא יהי לזה תמונות בכפ"ח וכו'.

בליל ל"ג בעומר הי' תפילת ערבית, אני לא הייתי ברשימה באותה תפילה, הייתי בחוץ ליד החלון, אח"כ רצתי ל-770 לשמוע ברמקול את השיחה. אח"כ היתה חלוקת דולרים והרבי אמר "ברכה והצלחה". בסיום החלוקה הרבי החל לנגן "הנה מה טוב", שכידוע זה קשור לרשב"י שאמר ע"ז מאמר וירד מטר, ואכן בליל ל"ג בעומר ירד גשם. בפשטות א' שמאמין ברבי שליט"א שאצלו הענינים חיים ממש עכשיו, אז הוא מבין שהרבי ע"י השירה של הניגון, כמו רשב"י בזמנו, הוריד את הגשם.

כל הלילה עבדו על ההכנות האחרונות, באמצע כמה ישראלים לקחו חבית עם עצים ועשו קצת מדורה לכבוד רשב"י ובשירה וריקודים, ואח"כ קראו למכבי אש לכבות זאת. אני וחוני ישבנו קצת והתוועדנו לכבוד רשב"י.

למחרת בבוקר, הפאראד החל לערך בשעה 10, ידעו שהרבי לא יגיע ולא הכינו "במה" כבכל שנה. אני ידעתי שהרבה לראות שם אין, מיהרתי לביתו של הרבי לתפילה. הי' מנין מצומצם, אני לא נכנסתי כי רצו שיהי' מנין מצומצם ולא הי' רשימה, אני לבשתי תפילין בחוץ והתפללתי ליד החלון, שמעתי את הרבי והגשם החל לטפטף, אני פתחתי מטריה, כך המשכתי.

בסוף התפילה הרבי החל ללכת והחל לנגן שוב "הנה מה טוב ומה נעים", והקהל המשיך ביתר שאת.

אח"כ חזרתי לפאראד. הרב העכט ניהל את הפאראד. הרבה בתי ספר לא משלנו שהיו אמורים להגיע לא הגיעו בגלל הגשם, ובכ"ז הי' הצלחה. הזקנים ישבו בבימה מיוחדת על איסטרן פארקוויי, הילדים עמדו ויצאו בצעדה, לפניהם עברו המשאיות עם כל הענינים, בין הכי יפים הי' של "קבוצה תשמח", היו ליצנים שרקדו

בתחפושות. על קינגסטון היו עשר מכות שהיו עשויים ע"י פיסול ובימוי, ממש יפה.

אני לא יכול לתאר לך כל דבר, דוגמא מכת ערוב עשו אוהל ואורווה, שרואים אדם הרוג ולידו אריה ונמר שזזים ע"י מכשיר שבתוך גופם וכו'.

התהלוכה התקדמה לאמפייר, שם הי' עיר ילדים "לונה פארק", משחקים, גלגלי ענק וכו'. הרבי נסע למקוה, והוא עבר עם המכונית בזמן התהלוכה דרך ברוקלין עוו. חצה את איסטערן פארקוויי והמשיך עוד רחוב אחרי איסטערן פארקוויי, וכך הקיף ונסע למקוה, רוב אלה שבתהלוכה לא שמו לב, הרבי לא רצה להפריע.

[בכלל יחסית לתהלוכה לא הי' צורה לגבי שנה שעברה].

בשעה 1:30 לערך בדרך לאוהל, הרבי נכנס לקינגסטון עם המכונית ונסע לאט והסתכל על הביתנים, והילדים, והמשיך ל"אמפייר" והסתכל על הילדים המשחקים בגלגל ענק, ואפי' הסתכל על ילדים שישבו על גבי הפיל והגמל, והמשיך לכיוון האוהל.

באמצע כשהי' באמפייר ניגש הרב העכט לרבי, והרבי הסתכל עליו וחייך. הוא אמר לרבי שזה הי' בהצלחה.

הרבי חזר מהאוהל, ושוב אח"כ היתה שיחה שקשורה עם ל"ג בעומר, אני הייתי בתפלה זו ובשיחה, אח"כ היתה חלוקת דולרים. ע"כ, תם פרשת ל"ג בעומר.

את המשך החדשות תשמע ביותר פרטים על שבועות וכו', מאביך ואחים שלך הקטנים.

אתה מתבקש למסור פ"ש לכל החבורה שיחיו.

להתראות בקרוב ממש

ב. מ. כ.

* *

בי"ה מוצש"ק פי' בה"ב כ"ז אייר תש"מח, תש"מח, הקהל.

לפני שאכתוב לך על השבת המיוחדת שנגמרה לפני זמן קצר, אכתוב לך מס' מילים על הדולרים בשבוע שעבר, כשהרב י. י. הכט עבר ליד הרבי, הרבי נתן לו עוד דולר להשתתפות בחובות מהפאראד, והוסיף שבאם אין חובות זה יהיה בתור השתתפות בפאראד בשנה הבאה (בשנה הבאה זה גם לא יוצא ביום ראשון).

(מאמר המוסגר: כידוע לך בודאי שבלי"ג בעומר לאחר הפאראד כל הילדים הולכים לאמפייר (באם הספקת לשכוח זה הרחוב ה-6 מ-770...) ששם מתקיים הלונה-פארק, הרבי נסע לאוהל דרך קינגסטון באיטיות והסתכל על תצוגות של עשרת המכות שעמדו שם שנבנו ע"י ישיבת אהלי תורה, וכן באמפייר הסתכל על כל מתקן, אפי' על הפיל והגמל שהיו הדבר האחרון לכיון האוהל, באולבני על אמפייר. שם הרב העכט ניגש למכונת והקיש על החלון, הרבי הסתכל על ר' יודל קרינסקי והוא פתח את החלון, ור' י. י. העכט אמר לרבי, שאל אף כל המניעות ועיכובים (שירד גשם והרבי לא הגיע) הייתה הצלחה למעלה מהמשוער, והרבי ענה (בתרגום בעברית) שצריך להמשיך את ההצלחה לעוד מס' שעות שנתרו לסיום ל"ג בעומר.

[בשבוע אח"כ (לא מוסמך כ"כ) הוא כתב לרבי סליחה על החוצפה שהקיש על החלון, והרבי מחק את המילה חוצפה וכתב, להיפך וכו'].

נחזור חזרה לדולרים: אשה זקנה עברה עם מקל, והרבי אמר לה שיכולה לזרוק את המקל כי משיח כבר מגיע.

יו"ר קהילת פרו (מדינה בדרום אמריקה) הרבי דיבר איתו ע"ז שרבי הוא ממוצע בין הקב"ה לעם.

השבת הרבי הסתובב לקהל כשמעודד חזק בידיו גם לפני תהילים, ולפני מעריב בניגון הרגיל בתקופה האחרונה "זאל שוין זיין די גאולה".

בפאבריינגען הרבי דיבר על ההכנה למ"ת שזה גוף לימוד התורה,
ושנתפסים ל"והחי יתן אל לבו" בדברים נוספים ושוכחים מהעיקר
שזה קיום תומ"צ.

בטח תקבל את ההנחה עוד לפני שהמכתב יגיע אליך.

צ. ר.

* *

ב' סיון תשמ"ח

אתמול בערב הרבי הפתיע אותנו ואמר שיחה לאחרי מעריב
(אעפ"י שידענו שיכול להיות שיחה, לא היינו בטוחים). – בטח
שמעתם שידור כך שלא צריך לכתוב "תקציר" וכדו'.

ב-770 מתחיל להיות מלא, ערב החג. פשוט כל שני שאתה פוגש
קורא לעצמו רב.

מ. מ. ד.

- 770 – (מוריסטאון)

* *

ב"ה, ח' תמוז תשמ"ח

באופן כללי תדע שפה זה באמת "עולם אחר", להיות כאן סמוכים
על שולחן אביהם, ובאמת לא לתאר כפשוטו, איזה הרגשה להיות
כאן ליד הרבי שליט"א. אם היו יודעים את זה בארץ, לא הייתם
יכולים להחזיק מעמד, אבל הקב"ה עשה שרק אחר שנמצאים כאן
מתחילים להעריך את גודל הענין והזכות באמת, אשרינו מה טוב
חלקנו, (לדעתי בתשרי א"א לשים לב לזה כ"כ, להחוייה
בהתוועדות, מכל הבאלאגן והצפיפות, משא"כ כל השנה שבת שבת

זה פשוט נפלא...) ורק פה מתחילים לראות שיש רבי שליט"א...
וכאמור: רק כשתגיע לכאן תתחיל לראות את זה..

– מצד שני צריך לדעת, שליד הים לפעמים החול יבש מאוד... יש
כאן לדאבוננו הרבה בחורים שנקראים אפי' חסידישער'ס ושאכפת
להם מהרבי, שיושבים ומבזבזים שעות על גבי שעות, ולילות
שלימים, וכו' וכו' ואין להאריך בדבר המצער, (וגם את זה תראה
רק אחר שתבוא לפה). וכמובן הכלל הוא, מדוע מגיע הבחור ללמוד
פה ומה הוא מחפש כאן ואיך הוא מתנהג כאן –

ואם מתחילים קצת לעבוד וכו', פשוט זה "גאָר אנדערש" – (שלא
יהי לך הו"א שאני תופס כאן מלאכים, הלואי שאני יתחיל סוף
סוף לעשות משהו), מה שכן תזדרז, כי ה"אולטימטום" שהרבי
שליט"א הציב לקב"ה זה "ע"מ שיהי' בתשמ"ח" הגאולה... עיין
בליקוט ז' אדר תשמ"ח. כך שכאָפ אריין...

נ.ב. תמסור ד"ש חס לא. מן, ותזכיר לו את "הקולא" בזאל הקטן
בשעה 5:00 בבקר. וכן ד"ש חס לע. ק. ותמסור לו שנחמיה כבר
"תפס את הנקודה"...

י. א. א.

אהלי תורה 770

* *

בי"ה די ט"ז סיון תשמ"ח

הרבי דיבר בשבת על מצב החינוך בארץ כפי שוודאי שמעתם, הי'
מבהיל לשמוע, אבל אח"כ הרבי מחה כפיים מאוד חזק ואח"כ
סובב את ידו הק' עוד פעם ועוד פעם במהירות למשך זמן.

בלי"ג בעומר אמנם לא זכינו שהרבי יצא, אבל הבחורים עבדו קשה
והי' יפה על אף הגשם. אני הייתי מחופש בתחפושת של
"קאָטשקה" והסתובבתי בפנים, אח"כ ירדנו לרחוב אמפייר והרבי

עבר שם בדרכו לאוהל. אני עמדתי בין כולם בצד המכונית, והרבי שם בי כזה מבט, וכשהמכונית המשיכה הוא עדיין הסתכל עלי, עד שנזכרתי שאני מחופש, ובעצם הייתי צריך להצדיע או משהו כזה, אבל בכ"ז המבט... חשבתי (וזה כנראה נכון) שאדמו"ר שליט"א מסתכל מעבר לתחפושת.

ג. ב.

שנת תשמ"ט

ב"ה מוצש"ק פ' תולדות

שלום וברכה

בזה הנני למלאות בקשתך מאז,

היום היתה התוועדות עד 3:10 את תקציר הדברים בטח קראת, אך יש כמה התבטאויות מענינות שלא הודגשו: "מ'לאזט אידן וויסן אז יעדער רגע איז טייער", "יעשה כאו"א כל התלוי בו שיבנה ביהמ"ק", ו"הפצצה של הערב" הי' כשהרבי פירט איך חודש כסלו איז א חסידישער חודש, אז היה בין הדברים הלשון (במו אוזני שמעתל): "חודש ניסן בו נולד נשיא דורנו"!

הרבי השתתק לכמה שניות ואחרי זה חזר שוב, ולא "תיקן" את עצמו, זה ממש הקפיץ את הקהל.

רמב"ם, מאמר, ולקולוי"צ לא היו. ברש"י הקשה הרבי שליט"א ב' שאלות על ב' הד"ה הראשונים בפרשה, ולא תירץ, כרגיל בשבתות האחרונות.

בקשר אלי יש לי מקום טוב בהתוועדות ת"ל, אך "אליה וקוץ ביה" – לראות אינני רואה, לקיים דברי חז"ל "אין דומה שמיעה לראיה" ו"שומעין את הנראה". אך לפי דעתי הקלושה (דעת מלשון הרגשה) עדיף פי כמה לשמוע ולא לעמוד כמה שעות, לראות ולא להבין כלום.

עכ"פ, זכיתי (בהשגח"פ בגילוי) בליל שישי להיות ולהתפלל בבית כ"ק אדמו"ר שליט"א פעם ראשונה. זה הוא מעריב של מוצאי ר"ח כסלו שאז היתה השיחה על הס"ת ונשי ישראל. כידוע אין טעם לכתוב הרגשים אבל היה נהדר. כשהרבי עלה במדריגות לקומה ב' ניגנו הניגון לר"ח כסלו, והרעבעצניס (-) 4 נשים ששהו בשעת השיחה בפנים והרבי סימן שיסדרו את הסטנדר שלו קצת לכיוונם, שיהיה ניכר שפונה אליהם (כך זה היה נראה עכ"פ) כבר נעלמו מהחדר הגדול. וכשהרבי כבר היה כמעט למעלה אמר בבת שחוק

"עניות שלא במקומה", כך היה נשמע לי הלשון, שלפי הפי' על הנשים שמיהרו לברוח [ויש גירסא שא' "ניגון שלא במקומו", כאילו היו צריכים לנגן דידן נצח, אבל אין נראה כלל].

למחרת שחרית הייתי עוה"פ בעז"ה, התפלה כרגיל כמובן שומעים יותר ברור וצלול, אחרי התפילה איזה יהודי שיי' ביקש רפואה לאחותו אז הרבי אמר באנגלית "ה' יברך אותה".

הלילה [מוצש"ק] מיד אחרי הבדלה (דרך אגב בהבדלה ק. היה נורא צרוד והפסיק כמ"פ בשביל לחכך בגרונו, בכ"ז לא ויתר על החזנות, ובקטע "בין ישראל לעמים" המפורסם שלו היה נראה לי שהרבי כבש חיוך), כולם רצו החוצה לראות אם הרבי חוזר הביתה או נשאר. ואני, אפי' כשיודל שיי' כבר התניע המנוע וחכה לרבי שיצא עדיין קויתי שיתאכזב ושכולם יחכו עד בוש, אבל בפועל הרבי יצא ונסע לביתו צלחה, וכולם נכנסו בחזרה ל770 מאוכזבים.

מתוך המכונית הרבי עשה לכיוון הנשים פעמיים בידו בחוזק (כשכף ידו פרושה). כעת זה הרגשה לא כ"כ נעימה לשבת כמעט לבד בזאל הקטן ולכתוב כשהרבי לא נמצא בחדר לידך, אבל כנראה די עם הפינוקים וכעת צ"ל הקאך בלימוד הרבה חסידות, מכל הרביים ובכ"י. (אין הכונה לכאן שילמדו בכ"י מכ"א מהנשיאים, אלא בכללות על פני כל החודש כך הבנתי אני, ויש חולקין).

בר"ח כסלו כאן, הנה מחד גיסא היה קצת חסר הסיפור המסורתי של גראנער שיחי', אך לאידך היו כאן כ-10, 15 התועדויות בכל הזאל, כמובן אחרי ההתועדות הגדולה עם הארליג שהיא קובעת ברכה לעצמה.

כל ה"קבוצה" הצטופפה סביב ש. ז. שבהמשך הערב עלה על השולחן קרע את חולצתו מעליו והחזיק את מכנסיו בכל הכח שלא יפלו.

אני העדפתי את רבה המפורסם של מילאנו. קצת התאכזבתי ממנו כי הוא רק שתה ושתה כל הזמן ולא היה שם הרבה תוכן. כמובן

שנשמעו כמה סיפורים מעניינים, למשל א' המיוחד שביניהם; והוא ע"ד הסיפור עם שמואל מונקעס, שפעם ענה במקום אדמוה"ז לאשה א' על שאלתה. עדי"ז בתחילת הצרות עם "מיהו יהודי" אז הרב א. הסתפק בתחילה בחומרת הבעיה והתחשק לו לקבל הסבר דוקא מהרבי שליט"א, אחרת לא ישתכנע, אז הוא בא בקישור עם מ. הא. שישדר לו יחידות, אז הוא סידר לו במקום יחידות שיחת טלפון ישירה עם "הרבי", והוא דבר וכו', וקבל הסבר בטוב טעם ודעת והשתכנע לחלוטין. יצוין שהיהודי שהצליח כ"כ להקסים את הרב א. היה לא אחר מאשר האדמו"ר ממילאנו שיהיה בריא. אמנם סיפור זה הוא לא לפרסום כמובן.

ממקומי ליד הגר"מ, הצלחתי לתפוס בזוית העין את זרחי רוקד על השולחן בקצה הזאל, אח"כ נרדם. אח"כ עלה הגר"מ על השולחן שכור לגמרי והתחיל לדרוש את דרשותיו המפורסמים. פיניע קארף שמע כמה מילים שדיבר וברח משם, וכל רגע הוא נופל אך שבע יפול צדיק וקם, אח"ז החל לנגן "והיה ביום ההוא", טוב, כ"ז בעצם לא מעניין וסתם שטויות חשבתי אולי זה יעניין אותך.

השיעורים של ר' יואל טובים ב"ה כידוע, והתועדויות של זרחי הן מן המפורסמות ואי"צ להאריך.

כעת כבר מאוד מאוחר ומחר הוא גם יום, אז אסיים, אע"פ שבעצם נזכרתי כעת שיש עוד הרבה לכתוב ולספר, את הסיפור עם פופקע בטח שמעת, אני הייתי בהשגח"פ קרוב, ושמעתי כמה משפטים מהרבי כגון "סאיז אַרְבֵּעַנישע שאלה", "מדארף פרעגען א רב", "מדארף קוקען אין שו"ע", [=זוהי שאלה רבנית, צריך לשאול רב, צריך להסתכל בשו"ע], ואח"כ כשהגיע הרב מארלאו אז כשהרבי הבחין בו אמר "אט האט איר אַ רב, פרעגט אים" [=הנה, יש לך רב, שאלו אותן], וכשפופקע המשיך "ללחוץ" שדוקא הרבי יענה לו כו', אמר הרבי בחיוך רחב "איצטער דארפט איר נישט קיין מתנד" [=כעת אינכם צריכים מתנד], פעמיים, ו"הלך לדרכו".

ישראל"ק שם טוב עדיין בצרות וה' יעזור לו,

אם זה מעניין אותך – מחליפים כעת את כל צנרת הביוב בברוקלין, ומכונת התה והבסקוויטים מתפקדים בכל עוז ת"ל, ע"כ בנוגע כאן.

בק. גת מסתמא ר' זושא מנהיג צאן מרעיתו ברמה, ומוכרחני לומר דוקא לך, שאתה צריך לשמוח במצבך כעת שיש לך את זושא שמנגיז לך ודואג לך. אכן, יודגש מיד שזהו רק מצד אחד, מצד שני אז אתה יודע שהרבי בשבת אמר בקשר להתועדויות בשבת הבאה (- י' כסלו הבעל"ט), ש"בפרט התועדות כאן (- שתהיה בשטרעם) שהיא בד' אמות של נשיא דורנו",

יש מאי ישן של הרבי לא זוכר מקומו, שמסביר ההבדל בין מקיף הרחוק של בית לבין ד' אמות ששם מתגלה יחידה ממש), ואף שזה יהיה כבר באה"ק, אך הרי אין הבדל איפוא הד"א של נשיא דורנו נמצאים "סאיז די זעלבע ד' אמות". ע"כ.

ויה"ר שכדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א היום "יעשה כ"א כל התלוי בו שיבנה ביהמ"ק" ודידן נצח בכל הענינים.
ע.ק.

* *

בס"ד מוצש"ק פ' תולדות ג' כסלו ה'תשמ"ט.

שלום וברכה!

מה נשמע אתך וכו'? היום באמצע ההתועדות כשהרבי שליט"א אמר שחודש כסלו הוא חודש חסידי, אמר: על אף שכמה אדמו"רים לא נולדו בכסלו [כאדמו"ר האמצעי]... וכן נשיא דורנו שנוולד בניסן, הרבי הפסיק לשניה קלה, ולגבי מה שאמר הלאה חלוקות הדעות, וי"א שאמר (?), עכ"פ החלק השני לא ברור. ודי בחלק הראשון.

בטח ראית גם במוגה של לך לך או וירא, שהרבי אומר שם, שנשיא דורנו אמר לפני יום, אתמול ושלשום ולפני עשר שנים.

עכ"פ, ההתוועדות היתה קצרה, נגמרה ב-3 וכמה דקות.

גם ההתוועדות בש"פ וירא, היתה (אפי' יותר) קצרה. החברה פה לא מבינים מה קורה בדיוק. הרבי לא הזכיר רמב"ם ועל הרש"י לא הי' וזה כבר לא פעם ראשונה.

הרבה מאוד מן ה'אלטערע בוחרים' נעלמו מן השטח בגלל הבחירות ולע"ע רק א' שתיים חזרו.

בליל ר"ח כסלו במסיבת הודיה היתה מסיבה ענקית. בתחילה לימוד הרה"ח ר' יואל כהן שי' תורה מכל הרביים (ע"פ ההוראה של הרבי מן השיחה כמה שעות לפני"ז) בדף מיוחד שחילק לכולם ובו צילומים מספרים של כל הנשיאים. לאחמ"כ דיברו הר' גולוכובסקי הר' בוטמאן שניהם דיברו אודות ההצלחה העצומה [בבחירות] 2-5 על אף שלכשעצמו אי"ז מי יודע מה, אבער כלפי מחשבת המן האגגי הי"ז נצחון עצום, שרואים שאין צריכים אותנו בג', ואדרבה.

גייגי העכט דיבר וכדרכו ירד על הקהל. לאחמ"כ לאחרי שנגמרה ההתוועדות הרשמית החלו הרבה התוועדויות ב-770. הר' פוטרפס שי', הר' הכט מאילת, 2 קבוצות של בחורים ישראלים – א' של קבוצה מ"ז ברובה, והשני' – כל מיני. הר' שלום שי' חריטונוב. ועוד ועוד, אנחנו החברה של הקבוצה התוועדנו גם ב-770 עם המשפיע הר' זרחי שי'. הנ"ל הוא בעל רגש מאוד גדול, וכל הזמן במהלך דיבורו העיף כובעים של בחורים משך זקנים נישך חיבק ומה לא. דיבורו נסב על האהבה הגדולה של הרבי לחסידיו יותר מאב לבנו והאריך בזה הרבה. ומרגע לרגע הוא משתכר עוד ועוד עד שלבסוף הוא עלה על הספסל הוריד את חלוקו והחל לרקוד לאחמ"כ הוריד את החולצה וכל כולו נשכב על השולחן המלא בשיירי אוכל וככה החל שוב להתהפך ורקד על השולחן המחזה הזה של איזה בובה שמנה ענקית כזאת רוקדת באמצע 770 היה מיוחד.

עוד א' שהשתכר באופן לא רגיל הי' גרשון מענדל שי', הוא עלה על שולחן והחל לנאום שטויות וכולם מוחאים לו כף. באיזה פינה ישבו להם הקבוצה של מ"ז שם הכל שקט ורוגע, אבל התוכן שם עולה על כולנה, החברה האלו רצינים מאוד, וכ"כ התלהבו עד שהחליטו שחותמים על פתק לרבי שעשו התוועדות והם חותמים שיוצאים לשליחות, הרוב חתמו.

בליל ב' כסלו לאחר השיחה של הרבי [– בכלל הקהל היינו המומים כששמענו שהרבי שליט"א נסע לביתו ומעריב כבר הי' בבית], כשהרבי עלה במדריגות, הרבי אמר משפט שיש בו שני גירסאות א. הניגון שלא במקומו (ניגנו ניגון ר"ח כסלו, ולא במקומו כנראה בגלל הסיום ס"ת) ב. גי' שניי – שיש לה גם הרבה יותר תומכים – עניוות שלא במקומה (על כך שהנשים התרחקו מאוד הרבה – היו שם ארבע נשים בתפילה ובשיחה, אלו שהתעסקו בס"ת לעי"נ הרבנית ע"ה.

לאחמ"כ היתה הכנסת ס"ת ל-770. היתה שמחה גדולה מאוד. בשעה 10 לערך לימד הר' בערל ליפסקער תורה מכל הרביים (על דף עם מקורות אחרים מכל הרביים) ועמוד מדרך אמונה.

– ד.א. השמחה פה היתה רבה מכיוון שהרבי אמר בסיום השיחה פעמיים גוט יום טוב על ב' כסלו –

לאחמ"כ הקהל התפזר ו-770 ממש התרוקן למעט כמה עשרות בחורים שישבו וניגנו עוד ניגון ועוד ניגון וחיכנו לאיזה מישהו שיבוא ויתוועד עד שבא הרה"ח משה שי' סלונים שהתוועד איזה שעתיים.

כל הנוכחים נהנו ממנו. הוא ירד הרבה על החסידים של דורות הקודמים שלא ידעו מהו רבי ולא הי' להם את הביטול הנכון לרבי, אולם ע"פ סיפור שהי' פעם איזה מפקד צבא שרצה לכבוש איזה עיר שהיתה מוקפת חומה מ-3 רוחותי' וברוח הד' היתה פתוחה אבל הי' שם נהר רחב, והמפקד שלח פלוגה א' וכולם ירדו למצולות ופלוגה שניי וגם הם כני"ל עד שהפלוגה ה-11 כבר יכלו לעבור מפני שכ"כ הרבה חיילים נטבעו שכבר נהי' מהם הר ויכלו לעבור

עליהם. יוצא, שמי שכבשו הם הפלוגה האחרונה אבל בזכות מי?
בזכות כל הפלוגות הקודמות, והנמשל מובן.

ביום שישי ב' כסלו הרבי הגיע ל770 לשבת והיו שמועות – ולכאוי
מהימנות – שהרבי ישאר, אולם הכל התבדה. ושוב פעם מתחילים
רשימות א' ב' וכו'. זה פחות או יותר – אם כי בקצרה – מהנעשה
בבית חיינו.

זלמן, תדע לך באופן ברור שק. גת עולה באין ערוך על כפ"ח ולא
רק מפני ששם כיום אין מי יודע מה. גם הבחורים מהכתה שלנו
שהם בחורים רציניים וכו' (ובאמת הם כאלו) אבל חסר להם, זוהי
עובדה מוגמרת שאנו רואים אותה פה יום יום, אשר ע"ז יש לך רק
לשמוח. אקווה לשמוע ממך, גם על הנעשה בק. גת (תאמין לי,
שבר"ח כסלו הי' חסר לי הר' גרונר עם כל הסיפור על ר"ח כסלו).

להתראות ולהשתמע

ש.א.

* *

בס"ד מוצש"ק פר' וישלח י"ז כסלו. אַ חסידישער חודש – שנת
הבנין, הילד והילדה ה'תשמט ידך.

ובכן השבת ההתוועדות היתה מאוד מאוד שמחה, הרבי שליט"א
עודד המון פעמים בידיו הק' בכל האופנים והצורות. גם התנועות
בילכה דודי' אמש היו מיוחדות ובזמן ארוך. הי' פה אורח מא"י
הר' גרוסמן שי', הרבי פנה אליו מסי' פעמים.

עכ"פ, ב"ה ההתוועדות נתארכה המון יחסית להתוועדויות
האחרונות ונגמרה ב 4¼ לערך. ישנו מנהג מסוים אצל הרבי
שליט"א שלכאוי אינו מובן, שבבא"י המחזיר שכינתו לציון הרבי
כורע. ישנו סיפור שממחיש עד כמה צריכים להתבונן בכל ההנהגות
של רבי, אפי' בדברים שלכאוי אינם חשובים. פעם בליל הסדר אצל
הרבי שליט"א ישב הר' זעליג שי' סלונים, והרבי אמר לו שהיות

והוא הי' פעם נוכח ב'סדר' של הרבי הרש"ב שיספר מה הוא זוכר משם. לאחר שסיפר משהו, הרבי שאלו האם הרבי הרש"ב אכל מאכל מסוים בכפית או במזלג?.

אינני יודע כיצד היה בארץ, אבל פה בכל יום היתה התוועדות עד 5-6 לפנות בוקר, יום יום. בימים הראשונים התוועדנו כמה פעמים חצי לילה עם הר' זרחי שי', שההרגשים שלו הם נפלאים, ולדוגמא כשהוא רוצה לבטא עד כמה צ"ל המחשבה אודות הרבי, יש לו מעין פתגם 'הרבי הוא אבא שלי, אמא שלי, אח שלי, אחות שלי, בן שלי, בת שלי'. וכל פתגם אצלו פתגם, וכל שיר אצלו הוא שיר. וכן התוועדנו עם ר' יואל ועוד.

אינני יודע אם שמעתם מזה, בא' התפילות בשבוע שעבר, בברכת "ראה נא בענייננו" לאחר המלים "כי א-ל גואל חזק אתה", הרבי אמר מלים אחרות (נדמה לי 'והעלה ארוכה') ולאחמ"כ המתין זמן רב, ולאחמ"כ סיים הברכה במהירות גדולה.

כידוע לך הרבי התבטא על החסידים 'קאלט בלוטיק' וכנראה שזהו אודות ההתוועדויות החלשות, נראה לי שבארץ זה באמת הי' חלש. והאמת היא שאפ"י כאן זה הי' חלש. אמנם לא בנוגע לאיכות ההתוועדויות ואורכם, אבל כמות האנשים היתה יחסית דלה, ואכן אין לזה הסבר אחר, כי אם אדישות. ולמה? כפי שידוע שהדבר שהוא הכי חשוב היצה"ר שם עליו הכי הרבה התנגדות, וכנראה שכך הוא גם בענין זה.

ד.א. שבת שעברה הי' מאמר (מן הסתם שמעתם על זה) ד"ה 'פדה בשלום נפשי', אומנם בהנחה זה הוגה ביחד עם השיחה.

בינתיים פה אין נמצאים כל תפילה עם כ"ק אדמו"ר שליט"א אלא ישנה חלוקה לפי א' ב', וזה יוצא שכ"א נמצא תפילה א' מתוך יומיים (של תפילות) עם הרבי.

כפי שכתבתי לך מקודם, ישבנו פה שבוע שלם והתוועדנו, ובזמן הנותר התפללנו, למדנו, ישנו וכו', אבל כללית כל הזמן היו התוועדויות, וזה כאילו שהי' התוועדות שבוע שלם – כך ההרגשה.

לשם דוגמא: בא' ההתוועדויות שנמשכה עד אור הבוקר, המדבר החליט שהוא הולך, והוא אמר "עוד כמה שעות נמשיך"...

כך שקיבלנו פה שפע עצום של סיפורים והנהגות של הרבי שליט"א משנים עברו בכמות אדירה. אספר לך קצת:

בליל הסדר פעם אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א ישב א' ושאל היות שהוא מהארץ ודעתו לחזור לארץ מה דינו לגבי יו"ט שני, ענה לו הרבי "גם אנו דעתנו לחזור". הרבי אמר זאת כ"כ בפשיטות, שהי' נראה שהרבי חושב ליסע לארץ, עד ששאל הר' שמואל לוויטין ע"ה את הרבי 'ווען?' והרבי השיבו בפשיטות 'מיט משיח'.

נו, לא אלאה אותך בסיפורים מימי קדם ובזה אסיים.

בנוגע למיהו יהודי יצאו פה 'רבנים' – ר"ל – כנגד תיקון החוק. הרבי השווה בפני מישוהו את מעלתו של שמיר בדומה לתולעת שמיר שהיתה בביהמ"ק שחתכה כל האבנים. הרבה נדבנים הפסיקו לתרום לשלוחים שלהם כסף בגלל תיקון החוק. בנוגע לצייס מקווים לשכנעו שיהי' בעד תיקון החוק, אבל ישנה בעי' מכיון שבנו נשוי לגוי'. בינתיים שמענו פה, ששמיר נפגש עם הרפורמים ועמד חזק על דעתו.

ש.א.

* *

בס"ד יום ד' תשמ"ט פ' ויגש

עבור א. מ.

האמת היא שישנו מאמר חכם מאוד האומר, שכשלא טועמים סוכריה לא יודעים את טעמה, ובעניינינו כל זמן שלא מגיעים לרבי לשנה שלמה (שלמה דייקא), א"א להבין מה חסר בי. לפני שהגעתי לרבי הלא אני לומד חסידות מתפלל לפעמים גם חושב חסידות לפני התפילה, כדמתקריא בלשונו של ר' זושא א חסידשער בחור,

מה חסר בי בעצם, אך כשאתה בא לפה, אתה מגלה פתאום שמה שעד עכשיו חשבת שזה חסידשער בחור זה לא זה, ומה שחשבת שנקרא התקשרות זה לא זה, ומה שהבנת ברבי (בלשון מושאלת) כנ"ל, ממש כמרחק היש מהאין. אתה פתאום מגלה שלפנייך הסתכלת על רבי כמציאות מופשטת, אלקית, עצמותית, שאין לה כל קשר עם עולמך, והקשר היחיד הוא שאתה עבד לה, וענייך לבצע את רצונה ולגלות ולהמשיכה בסביבתך.

אך כשאתה בא לפה אתה מתחיל להרגיש את הקשר האבהי החם, את האהבה השופעת מהרבי אלינו, אתה רואה מוחשית את הרבי פעמיים בשבוע נוסע לאהל להתפלל בעדך, אתה חש במבט את מה ששום דבר אינו יכול להביע מלבד המבט של שבריר שניה זה, את המבט בדולרים וכמים הפנים...

ולאיך גיסא, את הרוממות של הרבי, איך שאלפי אנשים מגיעים מדי שבוע מקצות העולם לעיתים טיסה של 4 שעות כדי להתפלל עם הרבי תפילה אחת (במו עיני ראיתי לפי שלשה ימים במעריב הגיע יהודי מצרפת ללא זקן עם אשתו ובנו בן השנה לראות את הרבי במעריב, לעבור בדולרים שחולקו לאחר התפילת מעריב, ובבוקר לפני שחרית טס חזרה לצרפת וכהנה רבות).

ובפשטות בארץ יש את המלכנו בעיקר, ופה מרגישים את האבינו. ומובן ופשוט שבארץ מרגישים את אור הקו (אור שכל ענינו להאיר את החשך) וכאן את האור שלפנה"צ וביותר מזה את המאור (כמבואר בארוכה בחסידות), אלא מה, שכדי לקלוט את כל האורות האלה בפנימיות כאן, צריך עשיית כלים שזה ע"י שמירת הסדרים כפשוטו ממש.

ובכן אני מוכרח לסיים את מכתבי כאן, על אף שיותר ממה שנאמר כאן, לא נאמר כאן - כיון שידידינו קלמן עומד לצאת בכל רגע. ובכן, כל טוב ולהתראות בשובע שמחות בהתגלות מלך המשיח (עיין הנחה דשבוע זה).

זלמן נוטיק

בס"ד פרשת ויגש אליו יהודה

האור הגדול הזורח כאן אני חש את זה בכל רגע ורגע, קח לדוגמא את ההתוועדות האחרונה של השבת כשהרבי אמר את המילים "מאנט א איד זאל זיין די התגלות פון דיין מורה דרך" [=יהודי תובע שתהיה ההתגלות של המורה דרך שלך], וכאן הרבי הגביה קולו וממש צעק "דיין רבי"! "נאך בשנת תשמט ידיך" [הרבי שלך!], עוד בשנת תשמט ידך], הזרם החשמלי שעבר בין כולם.

או כשהרבי דיבר על ר"ז גור אריה בהתוועדות, וברכו ששום יהודי לא יצטרך לשבת בבית הסהר (כידוע ביום שלישי יום הדין נצח, היה משפטו ונפסקו לו שלש שנות מאסר ומחר הוא הולך לכלא).

היום התפללתי בבית של הרבי, איתו (עם רז"ג) ביחד, היה ממש פחד להסתכל על פניו מלאות המתח, וכן על ע"פ של חתנו שטרנברג, כולם בבית היו מלאי מתח וכו', האם הרבי יגיד לו מילה או לא, אך הרבי עבר לידו והסתכל על הרצפה, הרגישו אז ס'איז נישט קיין פשוטע זאך.

ואח"ז כשמסתכלים בהנחה ורואים איך שהפשיטו את הגשמאק והרייבקעייט פון דעם ענין, כל הגילויים וההרגשים נשארים פה, וההנחה מגיעה יבשה בלי כל הגילויים וההרגשים לאה"ק, הרי לבי מתמלא רחמנות על האנשים בארץ, וסתם שתדע לך שהרבה מאוד ממה שהרבי אומר, ובמיוחד התבטאויות מיוחדות של הרבי כלל אינם נכנסות בהנחה,

ובכלל כל האוירה שבהתוועדות וכל החרדת קודש ברגע שהרבי יורד להתוועד או התפילות בביתו של הרבי יחד עם הרבי, הרגע בו הרבי מתחיל לרדת את מדרגות הקומה השניה של ביתו, לכל לראש אתה רואה את הנעליים של הרבי, אחר כך לאט לאט כל הגוף עד שמתגלים הפנים הקדושות של הרבי, הפנים הרציניות

שנובעת מתוכם אהבת ישראל (תסלח לי על התפרצויות הרגש האלה), לאחמ"כ התפילה של הרבי שנשמעת כקול תפילתו של תינוק יהודי טהור המשתפך כלפי אביו, "המתפלל לדעת זה התינוק" פשוטו כמשמעו, כל זה אך ורק פה בקודש הקדשים.

לכן אני מבין אותך טוב מאוד, אך זהו הסדר, לכל לראש שש שנים תעבוד בהפצת היהדות והמעיינות חוצה במקום החשך שאין חשך למטה ממנו (אמנם לפענ"ד כפ"ח זה יותר חשך כי כפי שנוכחתי לראות בהפגש עם הקבוצה הכפר חב"דית, אז חיים יותר עם הרבי בקרית גת לאין ערוך עד כדי כך שהכפר חב"דים עצמם מודים בכך, אמנם אי"ז שייך כלל לעניינינו, ואכמ"ל).

עכ"פ ביחס לאור שנמצא כאן "ובשביעית יצא לחפשי", שביעית שזה מעין שבת שכולו קודש, ואז אין את עבודת הבירורים והפיכת החשך לאור, און די עבודה איז כלע"ל שמתעסקים רק עם געטלכקייט, גשמאקע עבודה, ועד שזה חודר בעולם הגשמי כפשוטו באכו"ש. שכשאתה יושב ב"פורטין פורטין", באוכל אתה חושב על הרבי, בשינה על הרבי, ממש ככה כל הזמן חיים עם הרבי, נושמים את הרבי בכל רגע מכל ה-24 שעות, כמשפט הידוע של ידידינו כהנא רבא (ולאין ערוך יותר מצד שהשנה הקבוצה לאין ערוך יותר טובה מהקבוצה דאשתקד ואכמ"ל).

ובברכת להתראות בשובע שמחות בהתגלות מלך המשיח בב"א,

זלמן נוטיק

* *

ב"ה, יום שני ליל ה' טבת דידן נצח שנת תשמ"ט ידיך וכו'
מכתבך התקבל בזמנו ע"י הת' מיכאל קלמן שי' שהגיע לפה ת"ח
ת"ח.

דבר ראשון פותחים בברכה גוט יום-טוב, גוט יו"ט דידן נצח. וכן פותחים בדבר מלכות מהשיחה ששמענו היום בביתו של הרבי לאחר מעריב (היום ב"ה הגיע תורי להכנס לתפילה).

נקודת השיחה (בטח שמעתם את השידור בזמנו או לאחר זמנו והרי ניטא קיין פארפאלן כמו שהרבי אמר בשיחה של אתמול מוצאי זאת חנוכה) שהמעשה הוא העיקר, ועכשיו הוא אבן הבוחן האמיתי לבדוק האם האדם קלט את עניני חנוכה בתוך תוכו. כולם מדברים ע"ז פה, שזה מזכיר את מה שהרבי דיבר בדיוק לפני שנה בשבת ה' טבת שהדידן נצח של הספרים זה המעשה שבו, שישבו וילמדו אותם, אבל רמז גלוי יותר שהרבי התבטא בשיחה שבימינו אלו זכינו ליפוצו מעינותיך חוצה.

כאן בתחילת הלילה התוועדנו עם המשפיע הידוע זרחי שי' בחובבי תורה והוא חזר על פרשת החג וסיפר כל מיני פרטים מענינים ממה שהתרחש אז והסביר את מהות החג, שזה לא סתם שהספרים חזרו למקומם אלא המלחמה היתה ברבי גופא, וכך זה עכשיו בנוגע למיהו יהודי, כידוע שהרפורמים פה פירסמו כתבה נגד הרבי שמזימתו של הרבי מליובאוויטש שיושב לו בניו-יורק לכבוש את העולם, ועד שבמרוקו בכל בית יהודי שבאים רואים תמונה של הרבי, והרפורמים טוענים שהם לא מבינים מה קורה פה, הרי אנו מזרימים להם כספים, תומכים בהם, ובמקום לתלות תמונה של ראבי שינדלר (נשיא הראבייס שלהם), תולים תמונה של הרבי.

וכן כתבו שההוא מבני-ברק הוא בעקרונות שלהם ועוזר להם במלחמה.

בקשר לזה ביום ראשון בדולרים עבר ליד הרבי איזה ראביי רפורמי מהמגבית למען מדינת ישראל (כלשונם) לשכנע את הרבי שיפסיק לעשות רעש בנוגע "מיהו יהודי". הרבי דיבר אתו 5 דקות לערך באנגלית (אנחנו שמענו את השיחה בשידור ישיר ב-770) תוכן השיחה הי' (לא במדוייק - ליתר דיוק תשאלו כבר את ר"מ גרונר שהי' פה) שלפי כל תנועה או זרם או אורטודוכס או קונסרוואטיב או רעפארמס, והרבי מנה עוד זרמים, הרי כל תנועה פוסלת השני

וטוענת שהיא הטובה, אבל אני רוצה להשריש שיטה חדשה שכולם יהודים. והרבי הביא דוגמא מהמנורה שהרי יש בה שבעה קנים וכל קנה מראה על סוג אחר ביהודים בעבודת ה' וביחד עם זה כולה זהב מנורה אחת, ממישהו אחר שמעתי שהרבי הדגיש גם לו שכל גיור אחר (שלא כהלכה) הוא לא מקובל על כל הזרמים, וא"כ דוקא זה גורם פילוג, לעומת זאת הגיור שעפ"י הלכה כולם מסכימים פה אחד שהוא הכי טוב.

והרבי הוסיף שבכלל הייתי רוצה שרשום האזרחי יקבע אם הוא יהודי או לא, ובסוף הרבי אמר לו שאני ממנה אותך שליח למסור את דברי בארץ, ואקוה שלא תהיי לך איזה טינא עלי [לאחר מכן אשתו התערבה בשיחה, הרבי אמר לה שזה שייך גם לה שתמסור את המסר ונתן לה דולרים בסכום כל בני הבית].

מכל זה עכ"פ אנו רואים שכל הקליפות התאחדו ויש להם נקודה אחת ויחידה להלחם נגד המלך בעצמו.

לאחר מכן דיבר שתפקידנו בתור חיילי בית-דוד צריכים לדעת כמו שהרבי הדגיש בשיחה שהמעשה הוא העיקר וזהו זה, זהו תפקידנו.

אחרי זה הלכנו ל-770 ושם היתה בזאל הקטן התוועדות של החברה. סיפרו שם סיפור מענין מהדולרים של יום ראשון, על איזה אשה אחת מאיטליי שהתקרבה לחב"ד וכעת גרה בארצות-הברית ופועלת מאד חזק בסביבתה באידישקייט, אבל יש לה בעיי אחת וזה מבעלה שלא מסכים עם כל הדרך שלה וממילא חסר להם שלום בית, והם עברו בדולרים לפני שבועיים ליד הרבי, והרבי בירך אותם ביחס לזה, והשבוע עברה שוב פעם והרבי שאלה: נו, איך המצב. והרבי ראה מהבעת פניי שהמצב לא כל כך טוב, אז הרבי אמר לה, נו, שבפעם הבאה תבוא עם בשורה יותר טובה.

עוד סיפר על יהודי אחד שכמעט אין לו שום קשר מעשי לאידישקייט ורק בא להיות במחיצתו של הרבי במשך שבוע, וכשעבר בדולרים אמר זאת לרבי שהגיע במיוחד לפה לראות את הרבי, והרבי נתן לו דולרים בשבילו, וגם בשבילו במשפחתו (ומשפחתו ר"ל הם גויים, הוא נשוי לגויי), והוא הבין מזה שהרבי

מרמז לו על זה ומתכוון לפעול בנדון. ואצלו כך הי' מובן בפשיטות שלזה הרבי התכון (ראה היום יום של הי' טבת המעלה שביהודים תמימים).

וככה נמשכה ההתוועדות עד אור הבוקר,

בכלל בימים האחרונים זוכים מהרבי לגילוי שיחות כזה בריבוי, כל יום יש שיחה. מתחיל מיום שישי לאחר מנחה ואחרי זה בשבת ההתוועדות, היו שיחות מאד מיוחדות. הרבי התבטא בסוף אחד השיחות: ולא יכנף עוד מוריך ויהיו עיניך רואות את מוריך, דיין רבי ודיין מורה דרך זאל נתגלה ווערן בשבת חנוכה תשמ"ט לאחרי חצות היום בשעת רעווא דרעווין (את הלשון במדויק כבר תראו בהנחה, לא נאריך).

לאחר מכן במוצאי שבת לאחרי מעריב, על עמוד התפילה, היתה שיחה קצרה, וכן ביום ראשון לפני חלוקת הדולרים שוב פעם היתה שיחה, ולאחרי כן באותו יום לאחר מעריב מוצאי זאת חנוכה שוב פעם שיחה, ואל תשכח שכל פעם זה מלוה בחלוקת דולרים, לכל אחד מידו הקדושה.

היום הי' טבת הרבי נסע לאוהל ומסתמא שהיום גם נזכה לשיחה. כאן בקשר להי' טבת החברה אירגנו החתמת פ"נ כללי לרבי שתוכנו שימשיך להצליח "דידן נצח" במיהו יהודי בקרוב ממש.

(כמו שהרבי התבטא בשיחה של הסיפור של דידן נצח שאפי' טיפת הדם שנשארה תתבטל, כן תהי' לנו בקרוב ממש. כידוע שממש לפני הגאולה כל הקליפות מתגברים).

כידוע לך שבזמן הקרוב צריך להגמר המשפט ולחרוץ את הדין של הפיצוי הכספי על כל המשפטים ובעז"ה יהי' דידן נצח. עד לדידן נצח העיקרי גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו והרבי בראשנו והקיצו ורננו כל שוכני עפר כל רבותינו נשיאנו וכן הרבנית בתוכה וכו'.

בכלל יש הרבה מה לספר ממה שעבר עלינו כל כסלו, אבל המעשה הוא העיקר ולא המדרש, אין זמן לחיות עם העבר, היות והוזה

דורש תביעתו כל רגע ורגע. לבינתיים להתראות במכתב הבא אי"ה נקוה שתשלח אתה מכתב החזר בקרוב.

נ. ב. ד"ש לכל החברה, וכמו שהרבי התבטא עמדו הכן כולם, צריך לפרט את שמו ושם אמו של כל אחד ואחד [והרבי הזכיר את שמו בהתוועדות], אבל רבים הם וא"א לפורטם.

מ. מ.

* *

בס"ד, יום שלישי ה' טבת יום הבהיר דידן נצח ה'תשמ"ט.

אני יושב כעת בזאל למעלה מול חדרו של הרבי שליט"א. למטה, כעת בשעה 11:30 בלילה, יש התוועדות חסידית, של אגודת חסידי חב"ד. ומשתתפים בה ריבוי מאנ"ש והתמימים. א' אחרי השני נואמים חברי אגוח"ח וכו'. השעמום גובר. אני עליתי למעלה לכתוב קצת.

ב"ה הגעתי ל-770 יום שלישי, כ"ז כסלו, ערב יום הולדתי, וב"ה זכיתי להיות ולחגוג את יום הולדתי פה, בד' אמות של הרבי שליט"א. אין לתאר, את ההרגשה הנפלאה שפה, וחבל על המילים.

אתמול אחרי מעריב, הרבי החל בשיחה, והמילים הראשונות וכן כל השיחה היתה הנקודה של המעשה הוא העיקר. ומענין ביום של הנצחון של הספרים, הפועל יוצא, זה המעשה הוא העיקר. ולכן עם כל ההרגשים שלנו פה, אנו לא שווים את המעשה שלכם בקרית גת, פשוט הלימוד שלך, והדוגמא חי' שלך שפועלת בישיבה, זה היום, מה שהרבי רוצה.

היום בלילה שוב הי' שיחה, הרבי ירד עם זיידניס, אחרי שחזר מהאוהל, ואמר היות והיום קשור עם ספרים וכו' הרבי נתן דולר נוסף השתתפות בקניית ספרים.

השפע פה, הוא למעלה מחשבונות מצד הרבי שליט"א, והשאלה שאני שואל את עצמי מידי פעם, מה אנו עושים בשבילו. [ע"ד ששיריים שלי מחייבים]. וזוהי שאלה שצריכה להטריד את כל אי וא'.

בכל אופן תאמר לחבר'ה בשמי. 'מאן', 'ואטיאס'. אשריכם, שזכיתם, וזוכים לפעול בישיבה בשליחות ועלו והצליחו.

וממה נפשך, אם אתם פה, אז עד הסוף פה, ואם אתם שם, אז עד הסוף שם, אין באמצע. אם אתה בשליחות, אז תעמוד על שתי הרגלים בקרקע.

ב. כ.

* *

בס"ד, יום חמישי, כ"א טבת – יום סיום אמירת הקדיש וכו' לע"נ הרבנית ע"ה – ה'תשמ"ט.

אחדשה"ט, מכתבו נתקבל בשמחה. עכשיו השעה 7¼ בערב, היינו שנמצאים כעת כבר בתקופה חדשה.

כל הסיפור הזה שהרבי עובר לפני התיבה ואומר קדיש נגמר, קשה קצת לתפוס זאת לאחר שהתרגלנו לזה במשך 4 חודשים ויותר. היום בתפילת מנחה הצלחתי להכנס לבית של הרבי וכמוני עשרות עשרות רבים, כמובן וגם פשוט, שהרי זה הפעם האחרונה ב-11 חודשים הללו. הדוחק הי' עצום ורב, תנסה להזכר בתקיעות או במארש; הזיעה ניגרה כמים מפני הנוכחים והכל בהתאם למעמד המיוחד במינו – התפילה האחרונה לפני התיבה. (היום בבוקר מרוב הלחץ נשבר חלון בבית).

לאחר התפילה היתה שיחה ולאחריי חלוקת דולרים 3- - ולאח"ז תפילת מעריב כמובן שזה הי' גם עם הרבי אבל משהו אחר...

בכ' טבת הרבי שליט"א נתן שיחה בערבו ובמוצאו וגם היום, א' קיצר 3 שיחות במשך השבוע. בשיחה במוצאי או בערב כ' טבת, א' – לא מוועד המסדר – החל לדחוף אנשים (יענו וועד המסדר) הרבי הפסיק את השיחה ואמר (תרגום חפשי): 'אתה תגמור ואני אתחיל'. שמעתי שבחלוקת דולרים הוא ביקש סליחה מהרבי והרבי ענה לו, 'ברכה והצלחה'.

ר' יעקב יהודה הכט נאם ברדיו אודות מיהו יהודי ושאל לפניו את הרבי, האם לומר זאת בשמו וכו'? והרבי ענה לו תשובה ארוכה. היא לא נמצאת כרגע בידי ולכן אכתוב מה שאזכור, שבשום אופן לא יאמרו שחב"ד תובעת את תיקון החוק, ואם ישאלוהו מהי דעת הרבי שליט"א, יענה ע"פ דעתו הוא, שישנו ספר שנכתב כבר לפני כארבע מאות שנה – השולחן ערוך – וכל אחד יכול לפותחו ולראות שכך כתוב שם. בסיום התשובה הרבי כותב: מי שאומר שזה ענין של א' שיושב בברוקלין וכו', ה"ז נותן חרב פיפיות ביד פלוני בן פלוני.

בנוגע לרז"ג, בא' מההתוועדויות האחרונות – כמדומני בש"פ מקץ – הרבי אמר "ויה"ר שאף א' לא יכנס לכלא", זה הי' בהנחה – בחלק הלא מוגה בשוה"ג. ובהתוועדות האחרונה – בש"פ ויחי – הרבי התייחס אליו מפורשות.

בשבת הרבי דיבר שיעשו סיום בכ' טבת לפחות במקום א' פה ובמקום א' בארץ הקודש. הת' שגיא שי' הר שפר שמארגן את הסיום הרמב"ם ב'חובבי תורה' לקח משקה לשם כך והודיע (היחידי) שהסיום ב'חובבים' יהי' בכ' טבת. שאר הסיומי רמב"ם שהודיעו עליהם אף א' מהם לא הי' בכ'. ונקל לשער שלאחר השיחה, ענין הסיום בחובבים לבש פנים חדשות.

הכינוס הי' מוצלח – מה שדיברו מן הסתם לא מעניין אותך – ובסופו הוקרן סרט וידיאו מסיום רמב"ם שנערך ברוסי' לפני שבוע. וכמו"כ ראינו שמה כמה חסידים וביניהם הר' דוד שי' נחשון (-שהוא זה שגם הביא לפה את הסרט) עולים על קברו של הבעש"ט

במזיבוז' ועל קברו של אדמו"ר האמצעי בהאדיץ'. לי בכ"א זו פעם ראשונה לראות את קבריהם בהסרטה חי'.

החברה שם 'שרופים', לשם דוגמא הי' שם בסרט איך שהם עושים קידוש לבנה, ובשלוש דילוגים כ"א שם 3 ניתורים לגובה כדבעי ובראשם ג'צה הזקן. היום בלילה, בעזה"י, תהי' התוועדות ב $9\frac{1}{2}$ לרגל כ"א טבת. בשיחה אתמול – שיחת מוצאי כ' טבת – הרבי ביקש לפני מעריב רמב"ם והביאו לו רמב"ם קטן ובשיחה אמר שלכה"פ יקרא מהרמב"ם ולשם כך ענד את משקפיו.

הבחורים פה (ואולי גם אברכים) למדו עד אתמול בלילה – ליל כ"א – המאמר, בלע המות לנצח – תוכן בע"פ, שהוא נאמר בה' אב ג"כ יום סיום אמירת קדיש (ע"ש הרבנית חנה ע"ה), רשימה של אלו שלמדו זאת נכנסה לרבי שליט"א. כמו"כ תיכנס עוד מעט רשימה מחלוקת משניות כ"א ה' פרקים עד כ"ב שבט.

בבנין 'סעבן פורטי ניי'ן פרצה שריפה לפני כמה שבועות והבחורים הועברו משם למשך זמן והי' כמובן בלגן גדול בשינה. כעת גזירה חדשה הגיעה – אינני יודע האם זה רציני – הגיעו היום שוטרים וכו' ל"פורטין פורטיין" עם צוו סגירה עקב חולשת הבנין. ע"כ מהחדשות בבית חיינו.

נ.ב.

בנוגע לבניית סעבן סעבנטי הרחבתו וכיו"ב, הענין הושתק כליל, וכפי שהבנתי ישנם תכנונים אבל כל אלו שיודעים משהו הוסכם עמם שישתקו. שמעתי שהאמן יעקב שי' אגם עובד על ארון קודש החדש אבל זה שמועה...

בטח בארץ גם הזדעזעתם לשמע על פיצוצו של מטוס מח' פאן אמריקן שהי' שם עשרות יהודים (ואחרים בנס לא עלו).

כולם פה מחכים בכליון עיניים להדרך על הרמב"ם משתי השבתות ועשרה בטבת וכו'. כמו"כ שמועה מתהלכת פה שעומד לצאת הדרך

על הש"ס, מוגה, מכמה הדרנים בשנים שעברו. והדבר הכי עיקרי –
יצא היום מאמר מוגה קונטרס כ"א טבת.

בברכת דידן נצח

ידידך הדו"ש

ש.א.

* *

ב"ה מוצש"ק שמות ליל כ"ד טבת תשמ"ט

שלום וברכה,

ראשית אכתוב מעט מהפארבריינגען דהיום, זו היתה התוועדות מיוחדת ושונה, רייכע ענינים, את פרטי הדברים ודאי כבר תשיג בתו"ק ואח"כ המוגה וכו', אבל לחביבותא דמילתא (וגם בשביל עצמי) ארשום כללי הדברים, בתחילה דיבר על סיום אמירת הקדיש, הסביר ב' קצוות בקדיש, החידוש דקדיש דיום היארצייט על שלפניו וכו', בתוך הדברים אמר שאלו ששמעו (שומעים) או ראו את האומר קדיש צריך זה לפעול אצלם הרבה ענינים, ועכ"פ ענין א' של עליה ממצבו, שזה מוסיף אצל האומר קדיש ואצל זה שבשבילו אומרים הקדיש, וכן צ"ל (ישנו) הוספה אצל האומר קדיש, (עצר מעט) והמשיך, ויש בזה מה שאין בזה וכו',

אגב, משך כל ההתוועדות לא הזכיר כלל אודות שבת מברכים. השיחה הב' היתה בנוגע ריבוי הילודה, וניצול המדעים לקדושה, והיו "אותיות" מענינות.

השיחה הג' בנוגע מה שלא הוזכר בחסידות כלל אודות "שובבי"ם ת"ת" ותעניות ביארצייט של צדיקים, שלילת הצומות – הדגשת העבודה עם הגוף, חמור שונאך (עי' ליקוט הנוכחי).

הד' רק בסוף הזכיר אודות כ"ד טבת והוראה ללמוד מתורת אדה"ז אדה"א צ"צ ביז נשיא דורנו וכו'.

ההתוועדות היתה שמחה יותר מבכלל, אחרי השיחה הב' כששרו עשה תנועות חזקות ביותר בידיו ומדי תנועה התרומם מעט מן הכסא והשירה הרקיעה שחקים. אני נוכח לראות שכרגע איני יכול להמחיש את הרייכקייט של הפארבריינגען, אבל כנ"ל בטח תעיין וכו'.

הבוקר ב"שיבנה ביהמ"ק" עודד מאוד מהר בידו ושרו פעמיים הניגון (אחרי שזה לא קרה הרבה זמן).

נזכרתי שבשעת ההתוועדות אמר בסוף לנגן (הגם שבד"כ נזהרים מזה) ניגון אדמוה"ז, ולפנ"ז פדה בשלום. מיי"ט כסלו לא מפסיקים לנגן פדה בשלום, וזה מראה שצריכים רחמי שמים, גם היום הזכיר מפי עוללים כו' להשבית אויב ומתנקם, שיתבטלו ויהפכו לקדושה.

הרבי שליט"א לא הזכיר משך כל ההתוועדות "והחי יתן אל לבו".

בטח שמעת על החדשה הנוראה ש...סוגרים את 1414 ו-1418, ביום חמישי הגיעו מכבי אש ופסקו שהבנין הוא מסוכן וכל רגע עלול חלקו להתמוטט, פרט לכך שבאם תקרה שריפה אין אמצעי בטיחות והצלה מספיקים.

כל התמימים כעת בבאלאגאן וזה נושא הדבור בין אנ"ש, תרעומות קשות על ההנהלה שמגלה אוזלת יד וחוסר דאגה מסוים. אחרי לחצים הסכימו אנשי ה"מכב"א" להאריך את השעות עד יום שלישי ואז יסגר הבנין על מסגר. אז יוצא שאין 749, אין 1414 ולא 1418, ו"הדר התורה" עדיין בהלם מהשריפה, כך שאין לאיפוא לברוח, כעת יש "עליה לרגל" לדירותינו ביוניון שהם הנשארים לפליטה ואנחנו המיוחסים.

יש כו"כ חבריה שהסתדרו אצל אנ"ש בשכונה. לאור כהנ"ל החליטה ההנהלה ש-160 הבחורים שאינם "אפיציעל" יחזרו לאה"ק!

קאטלארסקי מתחמק מלקחת אחריות, מודעות התלויות ב-1414 קוראות להפגנה מול ביתו בשעה 10 הלילה (בעוד שעה), ישאו דברים הירשל ראסקין (השליח לצרפת בטח אתה מכירו) וקסלמן, ומתכוונים לעשות שמח. מאוד חבל שבכזו תקופה של גילויים וכו' אז במקום להיות צוגטראגען אל "העניינים" אז הש.ט.ן. מארגן מוקדים הפכיים של תשומת לב, ובשביל זה הרי חסיד הוא "קלוגער" שלא יתבלבל מהקלוגינקער.

קראתי אתמול את מכתבך לשלמה אלפרוביץ, ובכן שיהיה לך בהצלחה רבה ומופלגה ושיהיה לך הרבה נח"ר מעצמך כולל ועיקר נח"ר לכ"ק אדמו"ר שליט"א, אם אתה מרגיש ששם 'מקום הבריורים' שלך – אף שאם היית שואל אותי הרי ודאי שאי"ז לפי בחירתי ובכמה עניינים אפשר שלא לפי רצוני – הרי לעולם ילמד אדם כו'.

האמת היא שאחרי שקראתי מכתבך הרגשתי קצת מגוחך שכתבתי לך אגנצע אריכות וועגען ק.גת, אבל כמובן שהאמת נדחית בכ"מ (עיין שיחת שמות חכ"ו), ע"כ.

כאן למען האמת ציפו שחריפות השינוי (בין התקופה הקודמת לבין דער "נייער סדר" (לשון כ"ק אדמו"ר שליט"א) לאחרי סיום אמירת הקדיש תורגש יותר, וכך כשהרבי חזר מהאוהל ביום חמישי ציפו כולם במתח למה שיהיה. אני הייתי מהפרייערים שלא היו בבית כ"ק אדמו"ר שליט"א בשעת מעשה (מרוב הלחץ נשבר שם חלון, לשמאל הדלת החיצונית).

אחרי מנחה היתה שיחה, ולא אחרי מעריב כרגיל, ואח"כ התפלל הארליג ואין מה לומר שזה צלצל מאוד מוזר שאחרי ש11 חודש ששומעים רק את כ"ק אדמו"ר שליט"א, פתאום מתחזן לך הארליג.

אמנם אחרי מעריב, כשהרבי עלה עודד חזק השירה והסתכל על הקהל לשמאלו! במאור פנים. ובכלל התברר לי אח"כ שהכובד ראש וכו', היה רק ב-770, אבל בבית אדרבה הורגשה אוירת חג,

וכך באמת נראה שהרבי לוקח את הענין (שיחת אותו יום ושיחת שבת זו).

להעיר שליום כ"א טבת יו"ל מא' חדש, שי"ל שזה מסמל את אופי ה"נייע תקופה" הוספה בגילוי המעינות כו'.

היום בתהילים ישב כל הזמן, אין קדיש, סיים בקאפיטל צד (עד כעת היה נעמד מסיום הספר הראשון עד הסוף), אינו אומר יה"ר.

היום הי' מעריב בזאל למעלה – חדש ימינו כקדם.

באותו יום היתה ב-770 התוועדות חסידים, פינסאן המנחה (כרגיל באחרונה, הוא גם שר כסולן ברמקול כל פעם פדה בשלום וכיו"ב לקול הדממה שבזאל).

היה אורח חשוב – יצחק גראנער מאוסטרליה, הוא נתן סְפִיץ כזה שהרעיש את אמות הסיפים, נזף בקהל קשות שלא לומדים מספיק וצריך שיהיה קידוש ה' אצל שאר חוגים וכו'.

כדי להגביר את הריכוז של הקהל בדרשתו או סתם כך לעשות רושם, הוא נוהג מפעם לפעם באמצע הדרשה לפנות בדברים אל איש פרטי ש"מרעדט אויכעט צו דיר" וכיו"ב.

באמצע הדרשה פתאום הרים ראשו והסתכל חודרות על בחור שדיבר עם חברו והתחיל לצעוק עליו ברמקול ש"יצא מהזאל" כ"שמישהו מדבר" וכו'.

אח"כ דבר ר' נחמן סודאק וא' שיש לו מְסָר מחאדאקוב להעביר לכל השלוחים; לתת תשומת הלב למה שקורה בפנים מחנינו, חינוך הבנים והבנות, מצב המוסדות, יר"ש וחסידישקייט של אנ"ש עצמם, להתחזק בכ"ז.

ר' יואל לימד המא' החדש שיצא "להבין ענין תחה"מ", מענין שדילג בביאורו על הע' 25, וצ"ע מה צ"ע שם, כן לא רצה להסביר את ה"עצ"ע".

אגב, לאחר סיום הרמב"ם דהת' שהתקיים בתות"ל 885 בהצלחה מסוימת (פרטים בכפ"ח), (היו כמה פשלות קטנות אבל בכללות

היה "כמעט טוב מאוד") הראה דוד נחשון שחזר מרוסיה, וידאו משם, יש שם קטעים עצומים: הציון של הבעש"ט! של אדמוה"ז ואדה"א! הפלא ופלא.

והפלא הכי אמיתי זהו סיום הרמב"ם שהתקיים שם ברוב פאר והדר, היתה שם שמחה שפרצה כל גדר, רקדו כמטורפים (בין הרוקדים נחום גרינואלד עם קסקט וכן גַּעְצִי'ה), בסוף עשו כולם קוליעים ואפי' גַּעְצִי'ה בן ה-86 עשה מאמצים עצומים עד שבסוף בעזרת כמה, עלה בידו לבצע היפוך מסוים. הרבי קורא לו (בפתקים אל נחשון) "דער אלטער", כן מסר להם כ"ק אדמו"ר שליט"א "א הארציקען גרוס", כהנ"ל צריך לראות, התיאורים אינם ממצים. מ. מ. "נגנב" לגמרי מהסרט, כנראה זה למע' מהכלים שלו.

קופרמאן (חזר לכאן כעת) מספר שכשריל"ג שאל את כ"ק אדמו"ר שליט"א מה יהיה בנוגע להתועדויות מכעת, וענה: "מיוועט פארבריינגען יעדן שבת ביז משיח וועט קומען", בלי אחריות.

אגב כעת מסתובבים בחורים עם מסרטות ב-1414 להנציח את המקום לדורות הבאים, משם ילכו להפגנה להנציח גם אותה.

כרגע אני שומע שרד"ר אמר שאשתו של קאטלארסקי חולה במצב קשה, ולכן מזהיר את הבחורים שלא יפגינו מול ביתם כי זה סכנת נפשות, נראה מה יהיה, הבחורים שוקלים אפשרות של שינה המונית ב-770 כמחאה עד שיתוקן המצב.

טוב, זה מה יש כרגע, אולי מחר אוסיף פרטים.

רצו"ב קובץ הע' חדיש, והמא' היו"ל ז"ע, בבקשה מראש.

מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א להת' נח פאקס, בקשר למה שהעיר הרבי בדין שוגג דב"נ מה המקור והסברא בזה, כתב פאקס שלכאו' הוא גמ' במכות דף ט' ע"ב (הערות דמאריסטאן שמות כ"ב טבת),

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(סברא) (1)

לכאורה הוא גמרא...

[1] איפה המקור (הלמ"מ, עכ"פ משנה או ברייתא)?

ז"א שא', טוען הרבי שיש כאן רק מקור ולא סברא, וב', גם מקור אין כאן דמאין המקור דגמ'.

להמענה יש המשך ארוך ומעניין במס' 2 3 כו', אך את זה פאקס לא מוכן לגלות, אומרים שהרבי "יורד" עליו שם.

המשך:

ב"ה, בוקר יום א' יום הבהיר כד טבת הילולא דאדמוה"ז

בדולרים לפני שבועיים לערך הגיע איזה סנאטור חשוב מבראזיל, עם השליח דשם, הרבי דבר אתו כחמש דקות ויותר. השיחה יצאה "מוגה" באנגלית.

בנוגע להפגנה דאתמול אומרים שמתשי"ז לא היה כזה דבר הלכו קבוצה של 100 בחורים בערך מ-1414 עד ביתו של קאטלארסקי עם מזרונים על הידים ורמקול.

הנהלת הישיבה "הכירה" בעל כרחא במציאות ההפגנה ורד"ר וזרחי ולבקובסקי נסעו לשם. רד"ר נשא נאום קצר ובו התחייב לספק מקומות לינה (או תשלום עבור "פֵּיסְמָנְדִים") תוך 3 ימים, אבל רק לאופיצייעלע והשאר שישברו את הראש או שישעו ל"אה"ק".

רד"ר סכם עם הבחורים על יצוגם ע"י 6 בחורים שיכנסו כעבור 25 דקות לביתו של קאטלארסקי וגם יסכמו פרטי הענינים, אין נוגע אריכות הענינים, לפועל הבחורים לא יצאו מרוצים והוחלט על שינה המונית ב-770.

הלילה בשעה 12, האורות כובו לחלוטין, הבחורים יצרו מן חדר גדול מספסלים ובפנים שיכנו כ-20 מטות, ושם נשכבו לישון ממש כמו בבית (כהנ"ל בזאל למטה) עם פיז'מות, נעגל וואסר וכו', זה

בשביל שיהיה רעש אצל הבעה"בתים שייצור לחץ על ההנהלה,
לפועל לא היה כ"כ כמו שחשבו אבל היה הדים חזקים.

מתכוננים להמשיך הלילה בכך ובגדול יותר – באם במשך היום לא
יסודרו מקומות לינה מניחים את הדעת.

צהרי יום א': מה יעשה עם חדר האוכל לא ברור עדיין. מקומות
לינה מתחילים להסתדר, יעזור ה' על הלאה.

ע. ק.

* *

ב"ה כ"ו טבת תשמ"ט

מכ"א טבת סיום אמירת הקדיש התחילה תקופה חדשה.

במוצ"ש פ' שמות היה מעריב כמו לפני כ"ב שבט מ"ח, בזאל
הקטן, והרבי עודד כשסגר הסידור, באם זכור לך ההנהגה מאז.

כמובן קשה מאוד להסתגל לא לשמוע ג' פעמים ביום את הרבי, על
אף שזה נגרם מלי"ע, אבל לפועל חיינו עם הרבי כל היום.

בטח שמעתם שהרבי יורד לתפילות (כמובן לא מתפלל לפני
העמוד), וכתב שכן יהיה עד כ"ב שבט מ"ט, בנוגע להתוועדויות
שמעתי שהרבי אמר שיתוועד כל שבת עד שמישיח יגיע – נזכה
ונראה.

צ. ר.

* *

בס"ד מוצאי ש"ק פרי' וארא ר"ח שנתבשר בשורות טובות,
ה'תשמט ידך שנת הבנין וכו'.

הרבי מחא (גם) בהתוועדות היום כפיים בשמחה וכפי הידוע זה מתחיל ממחיאות של שתי ילדות א' מימין הרבי וא' משמאל הרבי.

בטח כבר סיפרו לך במכ' אודות הבלאגן העצום שהתחולל פה בקשר למקומות שינה לאחר שכל שלושת הפנימיות (749, 1414, 1418) נסגרו. וכן העברת חפצים, מטות, ארונות, ספרים. בקיצור בלאגן שלם. עתה, פחות או יותר כולם מסודרים בדירות מושכרות בכל מרחבי השכונה. הרבה 'חברה' גרים רחוק כמה בלאקים ומאוד מאוד קשה להם. בפרט עכשיו שיש שלג.

בליל כ"ח טבת (יום הולדת הרעביצן חנה ע"ה אם – יבלחט"א - כ"ק אדמו"ר שליט"א) התוועד בזאל הק' הרד"ר וסיפר הרבה סיפורים על אמו של הרבי שהוא זכה להיות איתה הרבה, לקרוא לפנייה את המגילה, לבדוק אצלה חמץ ועוד.

דבר מיוחד שסיפר – שאמו של הרבי אמרה כמ"פ שהיא בטוחה ב100% שבנה הוא המשוח. והפלא הוא שבד"כ אצל הרביים הבני משפחה שלהם, מצד הקירבה היתירה, קשה שיהי להם ההרגשה של חסיד, וכפי מה שא' הרבי הקודם שג' אינם יכולים להיות חסיד: קרוב וכו', ואצל הרבי אפי' אמא שלו האמינה בו כזה דבר.

חשבנו על שיחה בכ"ח טבת, אך זו לצערנו לא היתה.

מהפנינים שנאמרו היום בהתוועדות – שצריך ללמוד מס"נ מהרבי הקודם, אי הרי הוא הסתלק וכו', אבל יש מישהו שנסע לשם והוא שמע ממנו אומר שזה מה שצ"ל. ע"כ. [בטח ניחשת מיהו הימישהו הזה].

לגבי התפילות, אפשר להכנס בלי שום הגבלות ב"ה – וכפי שהרבי א' היום בהתוועדות שיש תכונה בנפש שממנה נובע החשק הגדול בדבר חד פעמי – מכיון שזהו החודש האחרון של תפילות בבית מנצלים זאת כפי שצריך – ובנוסף לזה אין לחץ גדול.

השבת היתה פה 'פגישה' שאירגן אותה הר' י. פרידמן מנהל בית-חב"ד ביסטארט סיטי' שהביא לפה לערך 20 חברה. הרבי התייחס אליהם היום בהתוועדות.

אתמול בלילה 'הרצה' בפניהם ר' יואל שי' בביהכ"נ בשכונה, ואני הק' גם נכחתי שם. בתחילה הוא דיבר אודות מעלת ישראל – חלק חמישי – פושעי ישראל יותר נעלים לאיי"ע מחסידי אומות העולם – יצחק נימול לשמונה – בקיצור, הדברים ה'פשוטים' (אפיזודה יפה – אשה א' שאלתהו מהו המקור לכיפה וא' מן הנוכחים מאנ"ש ענה בצחוק את הבדיחה המפורסמת של ד. שרעבי שי', ו'חבשת כיפה לראשך' דברים כ"ח ב', ומכיון שבבע"ת מדובר אז הנשים החלו לחשוב שהוא מדבר ברצינות ואכן כך כתוב, ר' יואל שלא הכיר את הבדיחה נעלב קצת),

עד שא' שאל אותו אם אנו העם הנבחר מדוע סבלנו כ"כ הרבה וא' מהבע"ת השיב שזה כמו חבלי לידה. ושוב שאל א' שביולדת הציר האחרון הוא הכי קשה אז האם ח"ו היל"ת יהי איזה משהו?

ר' יואל ענה לו, סבלנו מספיק די והותר.

ושאל א' – אבל הרב יגן אמר לנו שעוד שנה וחצי צריכה לבוא שואה [היל"ת וח"ו]. מכאן ועד סוף הערב שזה לקח למעלה משעה ר' יואל נכנס לאקסטזה בהדרגתיות כשמידי פעם הוא מרים קולו מרוב זעם.

ר' יואל – אַ (תנועת ביטול) מספיק סבלנו וכבר הגיע הזמן לגאולה.

הנ"ל – אבל אותו "רב" עשה לנו חישובים מדויקים לזה והסביר את כל הלוגיקה הטפשית שאותו "רב" מסר.

ושוב פעם וקצת בזעם ר' יואל מבטל את הדברים באומרו שלא יהי' – בע"ה – שום צרה ח"ו לישראל. והנ"ל אמר שכדאי מאוד לשמוע זאת כי הוא כבר החל לפחד והנה הוא מרגיעו. ר' יואל הביט עליו בתרעומת כזו, מה פירוש כדאי לשמוע את דעתי אם אותו "רב" צודק אז מה זה שווה שאני אומר דברים נחמדים אם אין הם נכונים, צריך אתה לשאול מה הוכחתי לזה. ובכן, אותו א' עשה איזה גימטריא וכו' ויצא לו שעוד שנה וחצי – היל"ת וכו'. בכלל התנ"ך הוא ספר סתום ואין לנו שום רשות לפרש בו כרצוננו ישנם הפרשנים המקובלים שמפיהם אנו חיים, וא"א סתם כך

להסתמך בזאת על שכלנו. הקראים מן הפסוק 'לא תבערו אש בכל מושבותיכם' לומדים שכן בישיבה אסור להדליק אש אבל בעמידה מותר – זה פשוט שטויות.

ראיתי (בלשונו של ר' יואל שי') באיזה ספר ויכוח בין כומר נוצרי לרב יהודי (בכלל הויכוחים לא היו צודקים שכן לנוצרי הי' זמן רב לדבר משא"כ ליהודי, ועוד שלנוצרי הי' מותר להתבטא באיזה ביטויים שרצה משא"כ ליהודי שהי' מוגבל מאוד גם באיכות הדיבור) שהנוצרים תמיד היו לוקחים פסוק ומפרשים בו איזה פשטל על אותו האיש ימש"ו. ובאותו ויכוח הביא הכומר הפס' מתהלים (ר' יואל לקח ס' תהלים ופתחו וכן כל פעם שהזכיר איזה ספר פתחו כדי להראות שאנו בניגוד למתנגדים איננו ממציאים משכלנו חלילה אלא הכל לוקחים מספרים), ה' ה' אל תעזבני ועשה איז גימטריא על ימח ש"ו וטען שהלה אמר זאת, הרב השיב לו ששני פסוקים לאחמ"כ כתוב 'כי אבותינו בטחו בד' ולפי דברי הנוצרים הרי הוא נולד בלי אבא... ועד"ז אותו רב לוקח איזה גימטריא ובונה מזה בנינים ה"ז שטויות שאין כדוגמתם.

(לאחמ"כ עבר לדבר בכלל על המתנגדים) ישנם כבאים שעוברים ליד בנין שפורצת בו שריפה ויודעים שיושנים בתוכו אנשים וממשיכים הלאה. אבל כשמגיעים לבנין אחר ששם כבר ישנם כבאים פתאום פה הם אומרים שלהם יש שיטות יותר טובות לכבות שריפה. כמובן שזה לא כבאים אמיתיים שאכפת להם להציל אנשים, שכן אם אכפת להם למה הם באים למקום שיש בו כבר כבאים שמטפלים בשריפה (אם כי לדעתם בפחות יעילות מהם) שילכו למקום ששם אין מי שיטפל.

והנמשל הוא לאותם מתנגדים שאיפה שחב"ד פועלת ומוסרת נפשה לקרב יהודים, פתאום הם מגיעים ואומרים לנו יש שיטה יותר טובה מלחב"ד, רבש"ע, בבקשה לכם יש שיטה יותר טובה לכו לאנשים שאליהם אנו לא מגיעים עדיין.

זה מזכיר סיפור על מתנגד שהי' למדן אבל פלפול לא יכל לעשות אלא כוחו הי' לסתור פלפולים של אחרים לאחר שנפטר עלה

לשמים, ושאלוהו האם למדת תורה השיב בטח. נו, תגיד משהו. אומר הוא לרבש"ע, אני מומחיותי לא לומר פלפולים תאמר אתה פלפול ואני יפרוך לך אותו...

בלי מקורות מוסמכים א"א להורות, אם א' לא יודע ללמוד לא תשאלהו, נכון? אם א' למד הל' ציצית טוב אבל הל' תפילין לא למד, אז כל הכבוד שלמד הל' ציצית אבל בתפילין לא נשאל אותו, וכן הוא ל"רב" הנ"ל שבענינים אלו הוא (כמוני וכמוך) לא הי' בשמים ואין הוא יודע מה עתיד לקרות.

ישנו סיפור על הנודע ביהודה שכשנהי' רב בפראג שלחו אליו הלמדנים הרבה שאלות דרך אנשים פשוטים והוא הבין שאם תוך שבועיים שלוש כ"כ הרבה שאלות הגיעו אליו, בטח שלחו כדי לבחנו. ובשבת עלה על הבימה והודיע שכל שאלה שהיתה פראקטית אפשר ללמוד ממנה גם בנוגע לפעם הבאה שתהי' אותה שאלה, אבל בנוגע לשאלות תאורטיות שלא יפסקו כי לרב יש סיוע בדבר הלכה שנוגע לפועל.

הרמב"ם בהל' מלכים פי"ב ה"ב בסופה (ושוב פעם כמו הרבה פעמים הוא פותח הספר) אומר שאסור לחקור אחר כאלה דברים ממילא אין זה תפקידנו להתעניין בדברים שכאלו ובאם א' כן מתעניין, הרי אין לו סיוע בזה מן הקב"ה, שכן אין זה תפקידו (כמו עם הסיפור מהנודע ביהודה) וממילא מסקנותיו בטוח מוטעות הנה. ובכלל מהו חושב שהקב"ה ח"ו אכזר, רוצח מושחת, בעל מדות מושחתות?!

אין לזה שום מקור ואדרבה ידוע בכל התורה שהקב"ה תכלית הטוב. למה הוא מפחיד אנשים מה הוא רוצה מהם. אמר א' מהבע"ת שהוא מתכוין להחזיר בכך אנשים בתשובה (באומרו להם שע"י תשובה גזירה זו יכולה להתבטל), ואמר לו ר' יואל אפשר להחזיר בתשובה ע"י הסבר כמה שהקב"ה הוא טוב.

אנו לחב"דניקים לא איכפת לנו – אמת דוגרי כן אכפת לנו, אבל בפועל, אם יש לנו בע"ת שאין לו בסביבתו שום ישיבה משלנו ללמוד, אנו שולחים אותו אפי' לישיבה שלהם, אע"פ ששם הוא

גדל לשונא חב"ד, העיקר שיקיים מצוות תפילין וכו', זה העיקר. והביא סיפור שפשוט מאוד התאים. שהרבי שלח פעם א' לייסד ת"ת במקום מסוים שיש שם רב וביהכ"נ, אבל ת"ת הם לא רצו. והוא בעמל רב ובמאמצים מרובים הצליח לשכנע את האנשים שישלחו ילדיהם לת"ת שהוא יסדר. הרב של המקום ששמע את זה הודיע שהוא יבנה ת"ת שלו, והוא לא רוצה בשו"א חינוך חבד"י במקום.

השליח הנ"ל צלצל למזכירות ושאל מה לעשות, וענו לו שימשיך בתעמולה שיהי ת"ת ואע"פ שהת"ת לא יהי של חב"ד. ועוד ענו לו, שכל זה שנשלח לשם הוא כי לא היתה ברירה אחרת איך לפעול על הרב לייסד שם ת"ת (לא חב"די). אלא דווקא ע"י שירצו לבנות ת"ת חב"די, זה יעורר אותו לבנות ת"ת לא של חב"ד, היינו שלנו חשוב קיום התומ"צ ולא עוד אדם ממפלגתנו.

השגח"פ שחוייתי בנוגע אלי לאחרונה. בשבוע האחרון היינו של פי' וארא ביום ד' נסגרו 1414 והבנין שע"י. ובימים שלפנ"ז נתנו להוציא משם הכל. וכמובן שארונות לא כל הבחורים שישנו שם יכלו לקחת (אא"כ הי' להם מקום לזה במקומם החדש).

היי הרבה 'סחורה' מה לקחת ואני ומשיח שי' (אתו אני יושן בחדר) לקחנו 2 ארונות לחדרנו וגם תמונות שמצאנו שם. כמובן שהיי לנו 2 ענינים שמחה ועצב ביחד. עצב על החברים שסובלים ושמחה עלינו שנשארים אנו במקומנו – ב"ה – ועוד נוספו לנו ארונות והודינו לה'. אבל הי' לי פחד כזה שח"ו זה יגרום לשהות יתירה בחדר מפני הגשמיות הטובה.

(וכפי ששמעתי סיפור שא' מהבחורים שיש לו חדר מפואר (היינו חדר ב-1414) בא לחבירו שהיי לו חדר פשוט ואמר לו אני מקנא בך, אתה אין לך מה לעשות בחדרך, ומוכרח אתה לילך ל-770 ואילו אני לא חסר לי בחדרי כלום),

ולהקדים תרופה למכה, הרבי דיבר אודות זאת שבחב"ד אין נוהגים לעשות ביארציט תענית וכו', והסביר בהרחבה שזהו שיטת

חב"ד וצריכים רוב גשמיות, והסביר כ"ז באריכות גדולה בש"פ שמות וזה פשוט מאוד עודד אותי.

בידידות ובברכת משיח נאו

ידידו הדו"ש

ש.א.

* *

ב"ה ד' שבט ה'תשמ"ט

פה בבית חיינו הכל (יחסית) כרגיל, הרבי שליט"א נשאר – כפי ששמעת – בביתו אף לאחר גמר אמירת ה"קדיש", ובשבתות כמובן שנמצא ב-770, את תוכן הפארבריינגען'ס אני חושב שאיני צריך לשלוח לך היות שכפי ששמעתי אתם "מאורגנים" די טוב (בפרט בזמן זה שישנו את ענין ה"פאקס"), כך שלספר לך שייך רק מה"חדשות הטרויות" ד770, כמובן שגם פה מתעוררת השאלה איזה כבר שמעת ואיזה לא, אבל נכתוב משהו שהי' בזמן האחרון בהשיבה ד770 ובחובבי תורה: זה התחיל לפני כחודש ושבע שפרצה שריפה בפנימיה השוכנת מול 770 (המכונת בפי הבחורים 749) ואף שרק הקומה התחתונה נשרפה, מ"מ כל הבנין יצא – זמנית – מכלל שימוש, ובמילא כל הבחורים שגרו שם עברו להצטופף בחדרי הפנימיות דהדר התורה (ברחוב איסטרן פארקווי) ו 1414 (פורטין פורטין). בשלב הבא נשרף פנימיית הדר התורה, (שלשה קומות), כך שהבנין ד1414 התמלא עד אפס מקום. ולאחרי זה יצאה פקודה ממטה ה"מכבי אש" דאיזור קראון הייטס שצריך לפנות את הבנין הנ"ל (כולל כמובן את 1418), כך שנשארו כמאה בחורים לפחות בלי מקום.

ההנהלה בתחילה לא דאגה (כפי שצריך) לבחורים והתפתחו כל מיני חילופי דברים קשים, עד שיצאו כמה בחורים בעלי יוזמה ואירגנו "הפגנה"! אז יצאו כמאה בחורים לבית של חברי ההנהלה

ו"הפגיננו" ולאחר מכן הלכו ל-770 וישנו שם כל הלילה, (אני לא ראיתי את זה אבל סיפרו לי ש) זה היי מחזה מאוד מצחיק.

הבחורים סידרו בעזרת הספסלים "קירות" ויצא מזה חדרים, וכך ישנו עד השעה 6.30 בבקר. בשעה הנ"ל הגיע הרה"ח פינסאן (גבאי ד-770) והתחיל להעיר את הבחורים עם המקל שלו, והיי שם שמח. (החסרתי הרבה פרטים מהסיפור היות שאין כח וזמן לתקתק את הכל אבל בכללות זה היי הסיפור). למסקנה ההנהלה שכרה כמות של "בייסמנטים" לבחורים והשקט חזר לאיזור.

ג. ב.

* *

בס"ד. יום שלישי י"א שבט ה'תשמט ידך, שנת הבנין וכו'.

אכתוב לך ממה שהיי פה אתמול, ביום הקדוש יי שבט. בכלל, הגיעו המון אורחים, (אני כותב המון אע"פ שבכמות היו בסה"כ כמה עשרות אבל באיכות – היי הרבה חשובע מענטשען כמו צייטלין, ומרקוביץ – ט. הכרמל, ועוד ועוד) ולתפילות, מפני ההמון הרב שרצו להכנס לבית, "ועד המבלבל" נתן רק לשלוחים להכנס וכל הקהל העצום נשאר בחוץ.

[מאמר המוסגר: שמעתי שהר' יודל קרינסקי שיי נכנס לרבי (זה כבר די ישן אבל אולי אליכם זה לא הגיע) ואמר שכבר הכל מוכן לבניית – הרחבת 770 והרבי ענהו שאייז הזמן. (כנראה מפני המצב הכספי)].

היתה שיחה בליל ובמוצאי, האמת שחשבנו על התוועדות – אך לא. הרבי נסע השנה לאוהל ביי שבט. כל הקהל ג"כ נסע. הרבה מאנ"ש והתי במקום לתת הפתק – הפ"נ בעצמם על האוהל נתנו לרבי שליטי"א.

בליל יי שבט התוועדות עם הר' יואל שיי כהן ב'חובבים' עד 3 לפנות בוקר, מ-8 בערב. כשבשעות הראשונות הוא מלמד את המאמר המוגה (באתי לגני על פי י"ט). במוצאי יי שבט היתה התוועדות לכל היעולם ב-770 ב $\frac{1}{2}$ 9 $\frac{1}{2}$ שנמשכה עד 1 $\frac{1}{2}$ לערך. ר' יואל לימד בתחילה המא' המוגה במשך שעותיים וחצי! את כולו. ולאח"ז דיבר הר' גרונר מאוסטרלי שהוא חתיכת 'גבר' עם כושר נאום מרתק. ולאח"ז פה ושם התארגנו התוועדויות פרטיות עד אור הבוקר.

ש. א.

* *

ב"ה יום ד' י"ב שבט תשמ"ט שנת הארבעים

שלום וברכה

תמול קבלתי מכתבך והנאני. ת"ל שאתה מרוצה במקומך החדש. בקשת שאכתוב לך מסודר יותר אז (ע"ד מה דאיתא (הרבי נ"ע) דגם בבלתי סדר צ"ל סדר). תחילה אכתוב מהיום, ואח"כ אשוב לימים הקודמים.

היום היה שיעור של ר' יואל בהמא' החדש, זהו מא' עצום! עמוק ו"עשיר" מכל הבחינות עם חידושים וכו', ויואל למד את זה כתינוק המונה קוביות שוקולד שקבל. היה לו כזה מצב רוח שהתחיל לספר סיפורים וארשום לך אותם, (זו למען האמת הסיבה שאני כותב את המכתב – לרשום הסיפורים).

להלן "רשימת הסיפורים שזוכרים סדר הסיפורים אין זוכרים"; החל בשיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א בפ"י המלה "גאון", שהפעם הראשונה שנאמרה היתה כשהרבי הקודם היה בריגא (כל הסיפור שמע ר' יואל מעד):

הרבי שליט"א התוועד שם איזה לילה שלם סביב נקודה אחת, שצריך לידע שהרבי (הקודם) חוץ מכל עניניו הרוחניים והעצמיים

וכו' בתור רבי, יש לו גם פשוט ראש גאון, וגאון אין הפי' שכל בדוגמת בעל שכל אחר רק שהרבה פעמים ככה, אלא סוג אחר לגמרי והרבי התוועד ע"ז כל הלילה, אז מפה ר' יואל לקח את האסמכתא שמותר להשתמש בכזה לשון על רבי – "שיש לו גם ראש טוב".

ר' ניסן נעמענאוו סיפר פעם לר' יואל שי' שפעם אמר אדמו"ר שליט"א לר' ניסן ש"אין לו זמן" וכדי להמחיש לו עד כמה – אמר לו הרבי: כעת אני צריך לגמור את המפתח ענינים ללקו"ת (כנראה תשי"ד), וכשזה יצא לאור זה יפעול "קאד" אחר לגמרי בלקו"ת ודרוש לי ע"ז בערך שעה וחצי, ואין לי את הזמן הזה.

משך כל שנת ההסתלקות של הפריערדיקער רבי ראו שהרבי החזיק בתוך סידורו את המא' באתי לגני דהילולא ולמד בו כל השנה, ובזמנו הם השתוממו ע"ז היתכן ללמוד אותם חמשה אותיות שנה שלמה, מי יודע איזה עמקות שהרבי גילה שם וכפי שבאמת נראה מכל מא' באתי לגני דכ"ק אדמו"ר שליט"א.

תפס כדוגמא את הסיפור מהבעש"ט שמובא בהמא' הנוכחי, כמה שהרבי שפך על הסיפור הזה, שהוא (-יואל) היה בטוח שהרבי כבר מיצה עד תום את כל מה שאפשר לסחוט משם, והנה בהמא' דידן לומד מהסיפור הנ"ל יסוד שלם, א גאנצער נייער חידוש. ונקודת הענין שרצה ארויסברענגען שאצל הרבי רואים במוחש איך שכל ענין בתורה יש בו עמקות בל"ג (אף שלכמות התורה עפ"י הלכה יש גבול, לקו"ש).

תוך כדי הדברים תפס זנפ"נ אומץ ושאל את ר' יואל: כל החידושים שבזה המא' נתחדשו כעת או בתשכ"ט?!

יואל השיב: שהאמת שהמסתכל בהנחה מתשכ"ט לא יראה הרבה דברים שנדפסו כעת, אך הסיבה פשוטה, אני (דברי ר' יואל) לקחתי הטייפ דתשכ"ט ושמעתי כמה וכמה פעמים והבחנתי בכמה מילים ומשפטים שבקושי אפשר לשמוע, שבהם הרבי הבליע "כמו מתחת לשפם" את החידושים העיקריים, וה"מניח" דאז לא טרח לרדת לעומקם וכתב כפשטות הדיבורים, אך אני חשפתי את מה שהיה

טמון בהמשפטים הנ"ל, וא"כ נמצא שכל החידושים (כמעט) נאמרו כבר אז, עכ"ל.

להוי ידוע לך שזו עדות נדירה, לא כ"כ קל לשמוע מאלו הדברים הכמוסים.

בתשי"ד (?) כשהרבי הוציא לאור את ה"מפתח" לתניא ישבו הבחורים ב-770 ועשו "קאכן זיך" (הלשון דעמא דבר) בכל הדיוקים שם, דשם לכאוי מחסר המון מ"מ שאין מציין להם, ובמבט ראשון רואים כביכול חוסר בקיאות משווע, אך אחרי העיון הטוב ניכר הגאונות שבכל מ"מ ממש.

בין הבחורים גם היה יואל, עבר שם אי ממבוגרי אני"ש (יואל לא פי בשמו) ואמר להם שהם סתם עושים מכל "טעות" שבמפתח א רבי'שער ענין ודיוק נפלא וכו', פשוט "הוא" סו"ס בני"א וכל אחד עלול לטעות וכו'. הם צחקו עליו, ומשתי סיבות, אי מעצם דבריו כפשוט, והבי', שגם לפי שיטתו הרי קורה כמה טעויות, אך לא בכל עמוד כמה טעויות, שזה גופא מראה שהכל מכוון.

הנ"ל לא התפעל ואי שהוא ישאל אצל הרבי בעצמו. אומר ועושה, כתב פתק (והוא היה בקיא בתניא מאוד), שעבר על המפתח וראה הרבה מאוד חיסורי מ"מ, ולדוגמא אי ציין את ערך "שבת" שמקום אי בתניא שם מובא "שבת" לא מוזכר במפתח, תוך דקה אי יצא ריל"ג עם תשובה: "אין שלם אלא אחד, אמנם בנוגע למה ששאל מערך "שבת" עיין בפרע"ח ע' [זה וזה]", ולאחרי העיון באותו פרע"ח מובן בטוב שאין קשור שם לשבת, אלא לסתם יום שהוא קדוש ולא יום חול, (לא משנה הביאור).

(אגב, אותו יהודי מיד רץ חזרה לחבריה וקרא אהה! הרבי עצמו הודה לדברי – "אין שלם אלא אחד"....).

עוד 3 דוגמאות שהביא לצורה ההגיונית-גאונית של סדור המפתח לתניא,

א) בערך "מספרים" מסי רמ"ח מציין רק לשני מקומות בתניא! והפלא גדול הלא זה מוזכר בתניא ריבוי פעמים מתחיל מפרק ד'.

אך כשמסתכלים רואים שרק בב' המקומות האלו נוגע המספר רמ"ח.

ב) זה בלקו"ת, "מה שיש בעולם יש באדם". בנוגע הטעם לזה מציין לב' מקומות בלקו"ת שבהם שני טעמים, א. מצד שאדם נברא בדוגמא שלמע' והקב"ה הלא כולל הכל, ב. מצד שהחידוש דאדם הוא תקון, ושלמות התקון שכלל כל הענינים. הנה יואל זכר עוד איזשהו טעם אך אינו כתוב בערך "אדם", והוא שהעולם נכלל בהאדם כדי שיהיה באפשרותו להעלותו, עד שעלה בדעתו לעיין בערך "עולם" ואכן שם זה נמצא! והטעם פשוט, אם זה מצד האדם זה גדר באדם, אך בטעם הג' זה "גדר" בעולם שלצורכו נתכלל בהאדם, ופשוט.

ג) במפתח לתניא, ערכים "אחדות" "אור" "ביטול" "שמש", הנה ל"אחדות" ו"שמש" מציין א ל ג ולא ב ג, ולערכים "ביטול" ו"אור" מציין ב ג ולא א ל ג, עיי"ש. ונקודת הביאור בזה הוא שיש ב' אופנים להסתכל על משל אור השמש בשמש, כמשל לביטול העולמות, או כמשל לאחדות הקב"ה, וגם במשל גופא אפשר להסתכל מצד האור שהוא בטל במאור (ובנמשל – בטול העולמות) או על תוקף השמש שלכן האור בטל בו ואין תופס מקום (ובנמשל אחדות ה'), ע"כ.

כעת נחזור חזרה ליו"ד שבט, ובכן ידוע לך בודאי שהשנה עומדת בסימן קאים איניש אדעתיה דרביה "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע", והרבי כבר דיבר ע"ז ב-4 הזדמנויות, בשבת ובשתיים מתוך שלושת השיחות של יו"ד שבט ואתמול ביחידות.

מפעם לפעם נתוספים עוד כמה ווערטער המפרשים את הדברים, בעיקר במוצאי יו"ד שבט וביחידות, אם תשלח לי הבנתך בענין אשמח מאוד.

יו"ד שבט עצמו עבר כאן מתוך רצינות מסויימת, הרבה בעה"ב מהשכונה שלא מגיעים בד"כ – הגיעו, וכולם מחפשים משניות, המא' דההילולא, טרמפ להאוהל ובקיצור עס טוט זיך.

אני ונוטיק תפסנו טרמפ ביחד לאוהל (יש "שפיצים" שלא נוסעים שם ביו"ד שבת, אך אני יהודי פשוט), ועבדך הנאמן הרי כהן, אז נוטיק הוצרך להקיף אותי בידו הק' מהמכונית ועד להציון, והסתבכנו ברגלים, אל תשאל בסוף התגלגלנו איכשהו, מחובקים, עד לאוהל, שם סו"ס השתחררתי.

שניה אחרינו הגיע לאוהל כ"ק אדמו"ר שליט"א נשיא דורנו, הצטדדתי ואחרי שנקש על הדלת כמנהגו, נעמדתי סמוך ממש להמעטה המכסה את החזית של הביתן ששם הרבי עומד, ראיתי ענינים מופלאים, אך קשה לתאר ולצייר במכתב, עכ"פ שהיתי שם רק רבע שעה ואח"כ הוצרכנו לחזור.

בליל יו"ד שבת אמר צייטלין את המא' ובבוקר גלזמן המא' מבפנים בזאל הקטן, צו יוצא זיין. בבית כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר משה אורנשטיין המא' ברמקול ושמעו אותו גם ב-770! (כמובן לא בנוכחות הרבי, גם במוצאי י" שבת אחרי מנחה מיד היה מעריב ולא המא').

אף שהייתי רשום להכנס לתפלת מנחה לא הצלחתי, כי מרוב הלחץ של האנשים על הפתח החליט הועד המסדר שלא נותנים לאף אי להכנס.

אגב, (סליחה על האי סדר) כעת שוב נכנסים לרבי חופשי ת"ל בלי בעיות, ואגב שוב, היום בשחרית הרבי הסתכל לפניו על המדריגות ולא עודד בידיו, לפני שעלה שמעתי ברור בקול "פאר געזונטרהייט זאל זיין בשו"ט", אך במנחה ו(עיקר) במעריב עודד בידו חזק, משבת (הרבי התחיל הניגון הזה) שרים שם "נייעט נייעט ניקאווא".

אתמול ביחידות הייתי בעזרת נשים דאיסטערן, וראיתי מצוין. בין העוברים יהודי א' מבוגר-זקן, מוהל שהגיע השבוע מרוסיה הולך קצת על מין קביים כאלו, הרבי מאוד מקרב אותו (חיך אליו כמ"פ משך השבוע). כשהגיע תורו אל הרבי וקבל דולר התחיל להודות לרבי, אך הרבי שולף עוד דולר ונותן לו ועוד דולר ועוד אחד, ס"ה 4 דולר. אח"כ ספר שהרבי נתן לו – השלשה, א' בשביל די רוסישע

אידן, הבי' בשביל איזה ביכנ"ס שהרבי נקב בשמו הרוסי, ושלישי לגעצ'ה.

הוא חוזר הביתה... הוא חוזר למוסקבה ובא רק לביקור.

בקידוש לבנה (שהתקיים באיחור של יום א') בסוף, אמר לו הרבי "גוט חודש" והוא לא הרגיש, שניה אחרי שהרבי עבר, אמר לו מישוהו ש"הרבי אמר לך גוט חודש", הוא כ"כ התרגש והתחיל לצעוק אחרי הרבי "גוט חודש רבי, גוט חודש רבי".

סיום הרמב"ם עומד להתקיים כאן ביום א' שבוע הבא, ומנצלים כעת כל הזדמנות שיש רמקול להתחנן לקהל שאכן יבואו לסיום.

ע.ק.

* *

בס"ד מוצש"ק פרי יתרו כ"ב שבט יום ההילולא ה'תשמט ידך 40
אחדשה"ט, אע"פ שעדיין לא קבלתי מכתב ממך אולם מכיוון
שעתה באנו מיום גדול אכתוב לך.

ובכן, כבר בימים הסמוכים לכ"ב שבט שמענו שיגיעו הרבה קהל
כמו בתשרי, הי' קשה להאמין אבל זו היתה המציאות. ביום
חמישי בלילה נערך בזאל הגדול סיום ס"ת לע"נ הרבנית הצדקנית
ע"ה ע"י הטנקים, וכל הטנקיסטים וידידיהם היו פה. לאחמ"כ
נערכה התוועדות עד לשעות הקטנות של הלילה עם ר' דוד שיי
נחשון.

בכל התפילות של שבת הרבי עבר לפני התיבה וכמובן שהי' דוחק
גדול כדי לשמוע את התפילה של הרבי. במיוחד בליל שבת
הדחיפות היו נוראות ובכלל – כל 770 מלא על גדותיו – ממש
תשרי. (ובתשרי גופא בין יו"כ לסוכות).

בליל שב"ק התקיימה התוועדות חסידים ב-770. סיפור א' ממה ששמעתי בליל ש"ק. גרינגלס המקובל ממונטריאל כתב לרבי בשבעה, שהוא רואה שהרבי בגלל הפטירה של הרבנית ע"ה נמצא בתנועה של כיווץ, ואצל הצ"צ ניחמו אותו בזה שיש לו בע"ת א', כ"ש הרבי שליט"א שיש לו הרבה בע"ת. במשך כמה חודשים הוא לא קיבל תשובה מהרבי. בא' מימי ראשון כשעבר לקחת דולר הרבי פנה אליו פתאום ואמר לו (תוך כדי תנועת ידיים המבטאת ביטול הדבר כ"מה פתאום?!): "אני בכיווץ?!!"

ההתוועדות היום היתה ארוכה ביחס לזמן האחרון, היא נגמרה אחרי 4½ (בלי מנחה). במנחה הי' דבר מעניין שלאחר השמו"ע (-חזרת הש"ץ) הרבי דיפדף בכדי לומר קדיש והחזיר למנחת שבת, ועיין ושוב פעם דפדף לקדיש, ושוב החזיר למנחה, כך מס' פעמים עד שלבסוף אמר צ"צ.

בטח שמעתם שהר' שלמה שי' קונין הודיע לרבי אודות ההצלחה במשפט המנורות בקליפורניה, והרבי ענהו "מוז"ט, יומא קא גרים, דיך נצח".

הרב בוטמאן שי' לאחר סיום הרמב"ם המרכזי במנהטן הי' ביחידות אצל הרבי שליט"א והורהו שיוציא קובץ פלפולים מהנאומים שכאן ובארץ. וכן שיוציא אלבום תמונות שלגביו הרבי שליט"א אמר לו בתחילה שיוציא עד י"א ניסן, אח"ז הרבי אמר שזה מאוחר מדאי ושיצא לאור עד פורים, אבל ג"ז מאוחר, אז עד פורים קטן, אבל ג"ז קצת מאוחר ושיוציא עד ז' אדר. שזהו לכל הדיעות זמן קצר ביותר.

יצאו המון דברים: אג"ק ח"י. הדרך על הש"ס. קונטרס וכו', עד בלי די, ב"ה.

היום בלילה הי' פה סיום הש"ס ולאחמ"כ סדרת נאומים. ביניהם הי' חמ"א חדקוב שי'. ולאח"ז התוועדויות פרטיות שאני חזרת מהם עתה – הם עדיין נמשכות – שעה 50: 3 בלילה.

ד"א הקהל שהגיע לפה היו רובם דווקא מנהלי בתי חב"ד עסקני חב"ד וכו'. לכבוד היארצייט הבחורים פה למדנו 5 פרקי משניות ומאמר כ"א טבת ש. ז. בע"פ (תוכן).

אני מקווה שאתה מנצל את שהותך במגדל כדבעי למהוי.

בברכת דידן נצח הפרטי והכללי

ש.א.

* *

ביום שישי כ"א שבט לאחר תפילת שחרית הרבי חילק לפתע דולרים.

עתה יום רביעי כ"ו שבט, משום מה המכ' התעכב ע"ע. ובנתיים כ"ק אדמו"ר שליט"א ממשיך לשהות בביתו, בנוגע להתוועדויות אין אתנו יודע מה, ולתפילת שחרית הרבי כל פעם יורד.

לגבי מצב הלימודים בקבוצה. ב"ה לומדים. ישנם כמה מעטים שעובדים ועוד כו"כ שעובדים מפעם לפעם וכו', אבל השאר – וזה הרבה מאוד – יושבים ולומדים ב"ה חזק. ובמיוחד בקבוצה שלנו שיש חברה חזקים הן בלימוד והן בהתקשרות. הבח' שאני הכי מעריכו מהקבוצה הוא הת' ישראל שיי ליפסקר – יש לו קבי"ע מופלאה.

בנוגע אם אפשר ללמוד – אני חושב שבהחלט כן, אם כי מפעם לפעם כשהרבי מגיע מהאווהל מחכים הרבה זמן, אבל חוץ מזה אין פה שום גרעותא לגבי מצב הלימודים בארץ (אלא א"כ מסיבות אישיות ולמשל אי שמפריעים לו לישון בלילה וכיו"ב). זה כמובן בנוגע לכמות, בנוגע לאיכות ההבדל הוא כמובן לאין ערוך לטובת הלימוד פה.

ש.א.

* *

בי"ה כ"ו שבט תשמ"ט

ואסיים לבנתיים מסיפור ששמענו מ[ר"מ] גרונר (שהתוועד במוצאי כ"ד טבת), שבשנת תשי"א אחר יו"ד שבט לא רצה כ"ק אדמו"ר שליט"א לקבל עליו את הנשיאות בשום פנים ואופן כידוע, ואי מהסיפורים, שבפורים תשי"א הביאו שני בחורים (הי שלישי שברח בדרך) לכ"ק אדמו"ר שליט"א "הנחה" מההתוועדות שלו, (כמובן מיו"ד שבט והלאה). ולמעלה כתבו "שיחת כ"ק אדמו"ר הרמ"מ שליט"א", וכ"ק אדמו"ר שליט"א פתח להם הדלת ואמר להם א) את "אדמו"ר" אתם כבר יכולים למחוק מעכשיו, ב) היכן הם ההנחות הקודמים...

א. מ. קרית גת

* *

בי"ה יום א' אדר"ח אד"ר

בשב"ק היתה התוועדות מאוד שמחה הרבי מחא כמ"פ כפיים וכן עשה כמ"פ תנועת יד למעלה ולמטה.

ביום ו' כשהרבי שליט"א ירד לתפילת מנחה נתן סידור לחתן ששמו הוא שוחט, ממונטריאול. בהתוועדות בשבת כשאביו עלה לקחת משקה הרבי ביקש ששני בניו יעלו (החתן ואחיו) לקבל כוס משקה.

באחת השי' כשהרבי אמר שבש"ר ר"ת רחמים ביישנים ו"גומלי חסדים" הרבי הפנה את ראשו – 90 מעלות – לכיון ימין (כל ההתוועדות בשיחות הרבי מפנה את ראשו הק' לכיוון שמאל) חייך

(כנראה למישהו פרטי), והסתובב בחזרה ואמר, אמנם זה ר"ת גב"ר אבל "שומרי חסדים" ר"ת בש"ר.

כשעלו לקחת משקה, עלה יהודי תושב השכונה בשם הר' גולדמאן ש"י עם שטריימל (פעמים בשנה יש כזה דבר: פינסון - בשבת בראשית והנ"ל – בש"מ אדר) שהוא מנהל גמ"ח (שמעתי שהגמ"ח תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א) וסיפר בהרחבה את הסיפור על יהודי שתבע את הקב"ה לדין שיתן כסף והוכרע לצדו של היהודי.

בערש"ק הרבי לא נסע לאוהל.

מהשבת החלו לשיר הניגון ויהי בימי אחשוורוש גם בהתוועדות וגם כשהרבי נכנס ויוצא (לא כל פעם). בנוגע לימבצע' החדש של כ"ק אדמו"ר שליט"א ללמוד פסוק עם תושבע"פ עליו, לא ברור עדיין האם זוהי הוראה לתמיד, או רק לפרשיות שמדברות אודות המשכן (שכך אולי משמע מהשיחה), – ובהם גופא – יש 4 – חלוקות הדיעות האם רק תרומה או גם תצוה וכו'. נחכה ל"מוגה".

לגבי שאלתך היכן אני עומד בהתוועדות, יש לי מקום שממנו אני רואה מצויין ב"ה, אבל בקושי שומע, לא כ"כ בגלל המרחק כמו בגלל הרעש שעושים בפתחי 770 ושבא ג"כ מן החוץ – המקום הוא מתחת לשעון המערבי צפוני. מה שנק' מקום דפוק כי לא שומעים כמעט. אני נזכר תמיד בערגה על חודש תשרי במיוחד השנה, שהייתי עומד בשביל מול הרבי ושומע ורואה מצויין.

– פשוט, בתשרי יש המון אורחים כ"י – ובאמת צפוף שם מאוד – ולכן הקבועים מיואשים מלהתחיל לסלק החוצה, משא"כ בשאר השנה מי שזה לא מקומו מועף, ואכן אני ניסיתי לעמוד עד 3 שבתות אחרי תשרי, עד שהועפתי עם בעיטות של אלו שעומדים על הפירמידה – ספסל, מול הרבי, וסחיבות בידיים כפשוטו.

שבת שעברה כ"ב שבט, בגלל הלחץ העצום, אפי' במקומי הדפוק היי קשה לעמוד. ואחרון אחרון חביב השבת – פ' משפטים כ"ט שבט ש"מ אד"ר – עמדתי ב"ה במקום מצויין – מישהו נתן לי

מקומו רק לשבת זו – שרואים בו הרבה יותר טוב ממקומי הרגיל וגם שומעים הרבה יותר טוב. (לשם העידכון – עמדתי ליד ישראל לנדא שיי, שלמה סגל שיי). אני עתיד בעזה"י בזמן הקרוב לעמוד במקום טוב – ה' יעזור.

בינתיים שמענו פה מהבלאגן שהתחולל בסיום הרמב"ם המרכזי שמחו נגד אותו האיש וכן ראיתי בכפ"ח. אבל ישנם - יותר נכון היו - שמועות שהגרפ"מ אלתר שיי הלך קצת לטובתו (או שדיבר בנימה סלחנית) קצת עדכון ממך לא יזיק. ד.א. השבת היו פה 9 חתנים כ"י.

עתי 4 בלילה הגעתי מההתוועדות ו...למאורעות היום. הרבי שליט"א לא נסע היום לאוהל. לאחר תפילת מעריב הרבי אמר (אינני יודע הלשון המדויקת) שמכיון שר"ח אדר שיעשו התוועדות ולאחמ"כ המזכיר ר' לייבל שיי ירד ואמר שהרבי שליט"א ישלח משקה. לאחר שישאמר זאת, הגבאי הר' פינסון שיי הודיע שההתוועדות תהי' ב-770 ב-10, ואכן בשעה 10 החלה ההתוועדות בלימוד המאמר ה"מוגה" האחרון קונטרס כ"ב שבט ע"י הרה"ח ר' יואל שיי כהן, כשביני לביני הוא משלב סיפורים ומנגנים. לאחר שגמר את המאמר לערך 12 החל להתוועד עד 3½.

עוד א' שהתוועד הי' הרב פיזם שיי, אני הייתי בהתחלה אצלו ולאח"ז עברתי לר' יואל. ההתוועדות של ר' יואל היתה "משהו". הנקודה שעליה הוא דיבר היתה שלא מספיק ללמוד ולהתבונן חסידות אלא צריך (להתבונן) לחשוב חסידות עוד הפעם ועוד הפעם.

ועדיין ממשיכים להתוועד. אומנם ר' יואל שיי הלך אבל ישנו הרב מטוסוב (הצעיר) ועוד.

יום שני ב' דר"ח אד"ר.

כשהרבי ירד לתפילת מנחה נתן סידור לחתן.

כשהרבי ירד לתפילת מעריב עמד אורח ובירך בקול – את כל
הברכה – שהחיינו.

כשהרבי חזר מתפילת מנחה דיבר מס' שניות עם יהודי בשם
סטאק.

ש.א.

* *

בס"ד יום שלישי ב' אדר"ר ה'תשמ"ט

אינני יודע אם שמעתם או לא אז אכתוב לך, שביום ראשון בלילה
ליל ר"ח אדר"ר אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א וזה"ל (בערך, לא
יודעים את הלשון המדויק): מן הנכון לערוך התוועדות היום
בר"ח, ובפרט שיש שני אדרים. אז באמת התיישבנו להתוועד עם
הרה"ח איציה שפרינגער (משגיח ב-770) עד 4:30 בבקר, וזה הי'
משהו אדיר. באמת זה הי' התוועדות שהרבה זמן לא שמעתי.

גם אתמול בלילה התוועדנו עם הר' ווילשאנסקי הראש ישיבה פה
ג"כ עד 4:00 בבקר וגם התוועדות זו הייתה יפה.

ב-770 הכל כרגיל כרגע, כמעט כל האורחים שבאו לכ"ב שבט חזרו
איש איש לביתו, הרבי כפי ששמעתם נשאר בביתו, ולשבתות מגיע
ל-770, (בטח שמעתם שהרבי יצא ללוי' של הרופא זעליגסאהן).

מ. מ. ד.

* *

בטח שמעת כבר שכ"ק אדמו"ר שליט"א הכניס את קרינסקי
(אחרי שהכניסו להרבי שליט"א תוכנית מהבניה של 770) והורה לו

שלא להתחיל עכשיו מיט בויען, פארוואס און פארווען – אף אחד
לא יודע.

מ. וו.

* *

בס"ד יום ראשון ז' אדר"ר ה'תשמ"ט ידך, שנת ה-40 לנשיאות כ"ק
אדמו"ר שליט"א.

שלום וברכה!

אחדשה"ט. מכי מא' אדר"ר נת' לפני 4 ימים עם פירוט רחב מסיום
הרמב"ם ובאמת חידשת לי בנוגע לר' מקאליב והגר"פ אלטר שיי
כי כפ"ח העלים זאת ו- תודה.

ובכן בנוגע לחדשות בית חיינו – בשבת כשבאנו לתפילה עברה
השמועה מפה לאוזן כי הרשי"ג נפטר, בשעה 8 בבוקר.

כ"פ היו נמצאים בחורים אצל הרשי"ג – בביה"ר במנהטן,
במשמרות וגם בשבתות בד"כ (- זה הי' תמורת כסף טוב) ודווקא
השבת אף א' לא רצה ליסוע. מיד כשידעו מכך שלחו לשם שני
בחורים כדי לומר תהילים.

בהתוועדות כפי שבוודאי תראה (יותר נכון ראית...) בהנחה הרבי
התייחס הרבה לפטירת הרשי"ג, וכמובן שבזכות השיחה הענין
נקלט חזק. במוצש"ק הרבי הורה לאגודת ח"ח שיפרסמו את הענין
ושיודיעו לכל הישיבות בערי השדה שיבואו ללויה (- בנוגע לאהלי
תורה הרבי אמר שישאלו המנהל רשות ללוות (כי איננה תו"ת))
ושכל השבעה יתפללו בביתו של הרשי"ג.

בינתיים נודע מצוואתו של הרשי"ג זצ"ל שאת כל ביתו ורכושו (-
שמעתי שנאמד בכמה מליוני דולרים) הוריש לרבי ו... \$ 100 לברי.
(שמעתי הסבר לכך, שבעצם לא רצה ליתן לו כלום רק המשפט
בארה"ב קובע שאם אב הוריש כל רכושו למוסד כלשהו וכיו"ב

ולבנו לא הוריש כלום נותנים הכל לבנו בטענה שלא הי' שפוי בשעת כתיבת הצוואה ולכן נתן – לצאת י"ח – 100 \$ לברי).

שמעתי גם שהרבי הורה שיסעו לומר תהילים אצל הרש"ג (בבורו פארק). התלחשויות מתלחשות שכנראה הרבי שליט"א יצא להלוויתו של הרש"ג (ד.א. לפני זמן קצר הרבי יצא לעוד לווייה של הרופא) והמתיחות גוברת.

ההלווייה נקבעה לשעה 2. קצת לאחרי 2 הרבי שליט"א יצא מחדרו לחניה והלך עד לכביש הראשי ושם חתה המכוננית עם המטה והרבי שליט"א הלך אחריי, קצת אחרי הרמזורים. לאחמ"כ הגיעה מכונניתו של הרבי, הרבי השתהה זמן מה מלהכנס אלי תוך כדי שהוא מביט על המכוננית מקדימה עם המיטה ונכנס למכוננית ונסע אחר המכוננית עם המטה לאוהל. מבטו של הרבי הי' מבהיל.

המון אוטובוסים ומכוניות פרטיות נסעו לביה"ח ובבית החיים עצמו הדוחק הי' רב. הרש"ג נקבר במקום מאוד מכובד – לאורכו של האוהל על הציון של הרבי הקודם ממש דבוק אליו. אפי' מי שעמד קרוב הי' קשה לראות את הרבי כי המצבות הסתירו. הרבי עמד כל זמן הקבורה, ברי אמר קדיש ולאחר שסיים בערל ליפסקר אמר לו שיתחיל ללכת, אך הוא אמר שעד שלא תהיי שורה הוא לא יעבור (כנראה שפחד ממכות). בערל ליפסקר שי' הודיע בקול שיפתחו שורה ואכן נפתחה שורה הוא עבר (עם שמירה של שפילמאן – א' מהתאומים) כמעט אף א' לא אמר לו המקום ינחם. (שמעתי שלקח זמן עד שעבר והרבי שאל האם הוא עובר או משהו כזה ואמר אַ אייניקל).

כשעבר ליד הרבי שליט"א השפיל את ראשו מבושה והרבי ניחמו 'המקום ינחם וכו'. לאחר שעבר הרבי שאל פעמיים האם המכוננית כבר נסעה (הכוונה של ברי) (לי אישית נראה שהרבי שאל זאת כי הרבי חשש אולי ירביצו לברי, ובמעמד הרבי אף א' לא יגע בו, ולכן לא רצה ליכנס לאוהל עד שהוא בטוח שכבר נסע).

כשהרבי שליט"א חזר מהאוהל ל-770 כולם התכוננו לתפילה בזאל הק' או הגדול עד שנודע שהרבי מתפלל למעלה בקומה ג' בביתו של

הרש"ג. כמובן שרק מעט מאוד אנשים נכנסו לתפילה. שמעתי שכשהרבי עלה במדריגות המנורה שם היתה שבורה והרבי עלה מפני העלטה לאט לאט.

לאחר התפילה המזכיר הר' קרינסקי נכנס עם המכונת לחני' והתכוננו שהרבי נוסע לביתו, ברגע האחרון נודע לתדהמת כל הקהל שהרבי נשאר ב-770. השמחה כמובן רבתה (גם מפני הסיכוי להתוועדויות בימי החול (אם כי גם עצב מעורב פה שכן לרבי יותר בריא להיות בביתו)).

בינתיים מתכוננים שהרבי יתפלל בביתו של הרש"ג כל השבעה והנהלת הישיבה עשתה רשימה של כל הבחי' ששומרים הסדרים וכך הם יכנסו.

ש.א.

* *

ב"ה ט' אדר"ר תשמ"ט

. . והוא ע"ד מה שאמר לנו כ"ק אדמו"ר שליט"א ביחידות שנת תשמ"ז, שצריך להיות גם תענוג בלימוד התורה וכן "סיפוק" מההספק בלימודים, אף שהעיקר הוא הקב"ע, וד"ל. ובעצם אין מה להאריך בזה – שפשוט, אך העיקר שייתווסף בהמעשה בפועל שהוא העיקר כידוע.

אהי' אסיר-תודה ואשמח ביותר אם תשלח לי את המכתבים שהגיעו אליך, מיד שיגיעו אליך, ואשלחם אליך מיד בחזרה, ובפרט לאחר המאורע, הבלתי משמח, דפטירת הרש"ג זצ"ל, וקשור עם כו"כ סיפורים עם הרבי, בעת ההלויי, ולפנ"ז ולאח"ז.

ואציין רק פרט א' ששמעתי מגרונר שי' שהזמן שהלויי תצא בשעה 2:00 – קבע כ"ק אדמו"ר שליט"א (ולא הח"ק – כמ"ש א' בפקס). ועוד "סוד", שבדבר זה יצא הרבי מחדרו הק' לחדר של הריל"ג

(בתוך געה"ת) לומר לו את הסדר וכו'. וביקשני שלא אספר פרט זה.

ויה"ר שהקיצו ורננו (ראה הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א לגבריאלי צינער שההדגשה היא על השמחה שבזה ושתה"י תיכף להקימה) שוכני עפר והוא והרבנית בתוכם, ושכ"ק אדמו"ר שליט"א יתגלה כמשיח צדקנו, ויבוא ויגאלנו, ויבנה ביהמ"ק במקומו, בפשטות, משיח נאו!

א. מ. קרית גת

* *

בס"ד מוצש"ק פ' תצווה י"ג אד"ר ה'תשמ"ט, שנת ה-40.

ביום ג' ט' אד"ר נודע שהרבי שליט"א הודיע ג' דברים א) שיסעו להקמת המציבה של הרש"ג ביום ה' הקרוב. ב) שידפיסו תניא לעילוי נשמתו. ג) שהוא יודיע במוצש"ק היכן הוא יהי' ויתפלל.

ביום ו' כשהרבי שליט"א עלה לתפילת מנחה – כשיצא מחדרו לכוון המעלית, צעק א' (הוא א' משני ה'מקובלים המפורסמים מהעתונות בארץ – עם זקן) "רבי, ח.מ. (אותו א' ברוב טפשותו ביטא את שמה של הרבנית ע"ה בלי תואר כבוד לפניו) ביקשה שתבוא לארץ ביחד עם משיח. רבי, העם בסכנה!!! רבי, אני רוצה לקבוע עמך פגישה" – כמובן שבנתיים הוא חטף זץ מהריל"ג אבל הוא גמר עד הסוף והרבי ענהו – "בהצלחה רבה".

היום בהתוועדות הרבי מחא כפיים המון פעמים, ועוד יותר הרבה הרים והוריד את ידו הק' ורגעי השיא היו כשהרבי עשה סיבובים שלמים! עם ידו הק' במהירות, ופניו היו נראות שהוא מנסה לפעול בקהל שמחה ואכן רגעים כאלו הרבה זמן לא זכורים לי – הקהל פשוט נכנס לאקסטזה והייתי אומר שזו שבת היסטורית.

אולי אצלכם בארץ מקבלים זאת קצת באדישות אבל מי שהי' פה לא צריך הסברים. בכלל גם השיחות היו גישמאק (לפי ערכנו) ובמיוחד האי'.

עוברת לה פה שמועה מפה לאוזן שהרבי שליט"א הודיע שכל הבחורים יסעו מחר להקמת המציבה ביחד והרבי גם רוצה ליסע עם כולם. לגבי מה ששמעתי (השמועה הגי' ביום ג') שהרבי יאמר במוצ"ש לא שמעתי כלום בינתיים.

שמענו שבעתון מעריב ברי נתן ראיון ואומר שם ביטויים לא יפים וכו' והכעס עליו גובר. (לאחר הניחום הכעס פחת בגלל הקירוב הנפלא שלו זכה).

שמועה מסתובבת לה שהוא מתכוון מחר להגיע להקמת המציבה. כל השבוע נכנסו 6 בחורים מקבוצה 61 מ-770 ההנהלה קבעה זאת מי יכנס לפי שמירת הסדרים.

עכשיו השעה מאוד מאוחרת בלילה (בבוקר?), חזרתי מהתוועדות של הקבוצה שהחלה ב-10% ואיך שחזרתי כתבתי לך.

בי"ה זוהי התוועדות ראשונה שלנו בלי משפיע (חוץ מימי הולדת) לשם התוועדות של קבוצה. מרכז הערב הי' שבחור אי' מכפ"ח שהוא טיפוס של קבי"ע אמיתי (אָן הרגשים), אמר שהוא מרגיש ירידה בקבוצה, שכשהי' בארץ הי' לו רצון חזק לראות את הרבי שליט"א ואילו פה זה פחת. בארץ הוא חשב שהרבי חושב עליו ופה הוא רואה (חי"ו וחי"ו) ריחוק כבי'. השפכטל שהחזירו לו היתה כהוגן – היא ערכה זמן רב ונקודתה היתה שאה"נ פה נחלש הרצון לרבי, אבל אי"ז חסרון, אדרבה זוהי מעלה נפלאה. שכשאי' רוצה את הרבי עם כל ההפלאה שבזה (ועד שבמקום שרצונו ש"א שם הוא נמצא), אבל הוא והדבר הנרצה שני דברים המה, שכן הוא רוצה את הדבר ההוא סימן שהוא לא הוא, אבל אם הגעת למצב של אחדות אמיתית עם הדבר אין לך מה לרצות – זה אתה. וענין זה להתאחד עם הרבי (שלמע' מרצון אליו) נקנה דוקא ע"י שהי' פה שנה שנתיים שלש.

היי היום קידוש לבנה. לילה טוב.

נזכרתי עתה, שהרבי שליט"א הורה לח"ק שינהגו ברשי"ג זצ"ל במנהגים שנוהגים בצדיק שנפטר. בכלל הערכה פה לרשי"ג גדלה (אם בכלל היתה...) בצורה הכי עצומה שיכולה להיות בזכות ההתייחסויות של הרבי שליט"א אליו. וכולם מדברים בשבח. ומסבירים שזה שרצה להיות רבי, הוא ידע שאין לו הכחות ע"ז רק חשב שמכיוון שהרבי הרשי"ב מינה את הרבי הריי"ץ למנהל הישיבה ואח"ז נהי' רבי, א"כ זהו שהרבי הקודם מנהו למנהל רצה לרמז שהוא יהי' הרבי. ואכן ידוע הסיפור שכששמע הרשי"ג זצ"ל שהרבי אמר שעונים לרבי באוהל, אמר אם ככה אזי מגיע לו.

החברה פה מאוד כועסים על עתון כפ"ח האחרון שלא יצא שחור בכריכתו ושבקושי נכתב על הרשי"ג.

הר' פינסון שי' עשה סיום משניות (שבעה) לרשי"ג זצ"ל. בסוף ההתוועדות.

ש.א.

* *

ב"ה, יום ראשון י"ד אד"ר פורים קטן. 4 בלילה אחרי התוועדות עם ר' ש. זרחי שי'

היום אחר השעה 2 נסענו בשיירה גדולה כשהרבי שליט"א בראש לאוהל. (ברי לא הי' – ב"ה). הרבי אמר תהילים (בדף מיוחד) שאומרים על הקמת המציבה ועמו כל הקהל. לאחמ"כ הרבי נכנס לאוהל.

כשהרבי שליט"א חזר מהאוהל התפלל מו"מ למעלה (כמו בשחרית היום). החברה היינו בטוחים שתהי' שיחה אך – לא.

לאחר שהרבי נכנס לג"ע התחתון והדלת נסגרה, עשרות עשרות עמדו ליד הדלת בצפיה אולי הרבי יצא ויאמר שיחה...

ישנה שמועה שהשבת – ח"ו – לא תהי התוועדות, מקורה – לא ידוע.

בחלוקת דולרים עבר הגרמ"ז פלדמן שי (אגו"י) והרבי דיבר עמו שימשיך בשעוריו בישיבה על אף התעסקותו המרובה. הימקובלי (א' מן השניים) הנ"ל עבר וביקש שהרבי שליט"א יבוא לארץ וכו' והרבי ענהו, בערך: "בקרוב ממש יבוא משיח ואני יבוא אתו". הרבי נתן לו 2 דולרים והוא לא רצה לקחת.

יום ב' הרבי נסע לאוהל

היום זכיתי להתפלל עם הרבי שליט"א תפלת מעריב בביתו של הרשי"ג זצ"ל (תפלה שניה שלי שמה). שולי הכובע של הרבי היו מורמים כלפי מעלה.

אתמול שמענו כמה חברה את הנאום של הרי פלקסר שי בסיום הרמב"ם השנה וכולם בדעה שזה עצום. ובמיוחד הדרמטיות שבה הוא פותח את נאומו ("אני מהרהר" וכו'),
ש.א.

* *

ב"ה שושן פורים קטן "שנת הארבעים"

חדשות מאתמול (יום א' פ' תשא) ב-770

חלוקת דולרים היתה 3 שעות.

1) עבר חה"כ פלדמן מאגו"י כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו – שלא ישכח את תלמידיו לשעבר וימשיך למסור להם שיעורים בישיבה.

2) עבר שמואל בוטמן מארגן סיום הרמב"ם והגיש לכ"ק אדמו"ר שליט"א את הקובץ של הדברי תורה שנאמרו בסיום

כ"ק אדמו"ר שליט"א: האם זה הכרך היחידי או שהדפיסו עוד?

בוטמן : הדפיסו אלפי עותקים, ונמצא בחנויות.

כ"ק אדמו"ר שליט"א – א"כ, כבר אפשר להתחיל ללמוד בזה.

3) עברו ה"מקובלים" ואמרו לכ"ק אדמו"ר שליט"א שהרבנית נ"ע באה אליהם בחלום, ואמרה שהמצב בארץ קשה והרבי צריך לבוא לאה"ק, כ"ק אדמו"ר שליט"א ענה להם – "יחד עם משיח צדקנו". [ד.א. בשבוע שעבר כשהרבי עלה לבית הרש"ג אמר א' מהם לרבי כנ"ל אך הרבי לא הסתכל עליו].

בשעה 2:45 יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א לכיון ה'אוהל', כשיצא מ-770 שאל האם כולם כבר מוכנים. (כזכור, הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיסעו כולם יחד בשיירה) ואז נסע כ"ק אדמו"ר שליט"א בראש ואחריו כולם בשיירה (לא היו כ"כ הרבה נוסעים).

באוהל אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א כמה פרקי תהילים ליד קבר הרש"ג ונטל ידיו הקי ונכנס לאוהל וחזר בשעה 7:00, ועלה להתפלל בבית הרש"ג. הארליג מתפלל שם לפני העמוד כמו בבית כ"ק אדמו"ר שליט"א.

לאחר מעריב נכנס לייבל לרבי והי' שם מס' דקות. אח"כ לייבל יצא וקרא לבנימין ונכנסו שניהם למזכירות ודיברו רבע שעה, אח"כ יצאו ולייבל נכנס שוב לחדר כ"ק אדמו"ר שליט"א ויצא, וקרא לחדקוב, מינדל, בנימין, קרינסקי והסתגרו משך זמן במזכירות. לא ידוע בקשר למה.

ז. ה.

* *

ב"ה יום ד' טו"ב אד"ר תשמ"ט

א) בקשר לז' אדר; הנה ידוע מנהג הרביים "שלא לומר תחנון, ודוקא לאחר שעלו לנשיאות ולא לפני"ז". ובהיום יום מהדורת הלה"ק בהוספות מהכ"ק נוסף שגם בקשעהמ"ט היו אומרים

כמו בשויו"ט (והוא חידוש גדול מאוד שאינו לא ביי"ט כסלו ולא במוצאי שבויו"ט ואכ"מ).

והנה דיברתי עמך, בקשר לברכת כהנים, שצריך לעשות כמו כ"ק אדמו"ר שליט"א. ושאלוני: מדוע בז' אדר אמרתי תחנון? ואולי י"ל הביאור בזה ההבדל בין הנ"ל לשאר המנהגים (ע"ד הצחות) ובהקדם, מדוע כתוב בסגנון כזה, ולא כרגיל בכ"מ שזהו מנהג הנשיא, ומובן שלא עשו כן לפני הנשיאות, או לכתוב שאי"ז הוראה לרבים וכיו"ב?

ועפ"ז י"ל, שבזה הדגישו, שאמנם בכל דבר צריך לעשות כהנשיא, אבל בזה הרי גם אנחנו, הנשיאים, לא נוהגים לעשות כן לפני עלותינו לנשיאות, ודו"ק.

ב) בקשר לתשובת כ"ק אדמו"ר שליט"א לגבריאלי צינער, אינני יודע הלשון בע"פ, אבל נמצא בכפ"ח דש"ק יתרו כ"ב שבט, במוסגר בצבע כהה, ונקודת הענין הוא שלא שמים לב שהחידוש הוא א) שיהיו בשמחה, ב) שיהי' בסמיכות לקימתם, (אינני בטוח בכך).

ג) במכתב ש. אלפרוביץ: בקשר לסיום אמירת קדיש ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א. הנה א) מנ"ל שאדמו"ר מהריי"ץ גמר לומר ביי"א טבת, ב) ביאורך, עד כמה שהבנתי בר"פ, נראה לי, ולא התעמקתי בו מפני הנ"ל.

ד) הת' אלישיב שי' קפלון נמצא כאן בישיבה. הוא הגיע מהרבי אחר כ"ב שבט, ומכניס לי הרבה חיות ומדבר על התנהגות ב770 ובקבוצה, וברצוני מאוד לשוחח עמך עכ"ז באריכות, וכל זה מאוד מעניין.

ה) אתמול בלילה בא לכאן שמרי' שי' הראל מפקד הטנקים, והראה וידאו א) מהכנסת ס"ת דהטנקים בליל שישי לפני כ"ב שבט, ואתה רואה איך שרוקדים וכו'. ב) מחלוקת הדולרים ביום א' שאחר כ"ב שבט וזה יפה לראות כל מיני דיבורים פרטים עם אנשים וכו'. ג) ביקור דוד נחשון שי' ברוסיא על האוהלים של

הבעש"ט אדה"ז אדמא"צ הצ"צ והמהר"ש ני"ע ועל קבר הרלוי"צ שניאורסאהן וזה מאוד יפה, והכניס חיות ובטח יראה זאת גם לכם בישיבה.

א. מ. קרית גת

* *

ב"ה י"ט אד"ר תשמט ידך, שנת הילד והילדה, 200 לצ"צ סליחה על התוכן הדל שבמכתב, וע"ז שאינני כותב כו' כו' – פשוט, אין כאן איזה נייעס מיוחדים, את ק. גת אתה מכיר, ומ-770 וודאי שא"צ לחדש מכאן.

ובכל אופן – "חדשה" קטנה – בישיבה בכפר פרסמו שאדמו"ר שליט"א הוציא פתק (או בע"פ) שפליאה גדולה על היחס שהאגרות התקבלו בין אנ"ש והת', והי' צריך לגרום התעוררות וקאך טבעי כו' (ומישהו הוסיף שאדמו"ר שליט"א "איים" שעד שלא יגמרו את כל הי"א חלקים – לא יוציאו עוד...). מיד שהגיעה הידיעה – חלקנו כל האג"ק בין הבחורים וכ"א לקח כ"ח אגרות (ממש רובא דרובא של הבחורים לקחו תומ"י בלי שיכנועים כו' – ממש פלא על ק. גת...). ובהשגח"פ היה זה בזמן שהוצאנו לזאל חלק מהספרים שקנינו ל"ספריי לתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א" וכך מיד כל הבחורים ישבו ולמדו אג"ק, וכמו"כ כמה מהישיבה קטנה כו'.

ולפועל, היום בבוקר גרונר צלצל ל"הריליג"י ואמר לו שלא היו דברים מעולם. נו, לפחות יהא זה כמתנה ל"א ניסן הבעל"ט...

צ. א. קרית גת

* *

בי"ה מוצש"ק ויקהל מברכים החודש אדר שני תשמ"ט.

שלום וברכה!

אספר לך ממאורעות השבת אחת לאחת. ובקיצור: בליל שבת טיילה אי' מנשות אנ"ש כאן בקרול על סנקטדי. שחור תקף אותה ודקרה בפניה אותה ואת בנה, בנו של ישראל"ק שם טוב ירד מביתו והרביץ בו קצת מכות, פורטוריקני עבר שם, יצא ממכוניתו, תפס השחור וריסק לו מרבית עצמותיו, בינתיים הגיעה משטרה, אזי עלו כמה שחורים על גג סמוך וירו לעבר ההתקהלות למטה, תחת חיפוי זה נמלט הפורטוריקני, אך הבחור נשאר, נלקח למעצר באשמה שתקף שחור (לא משנה כמובן שאותו טיפוס דקר מישהו לפני רגע, התיישנות).

הפגנו ליד תחנת המשטרה עד 1 בלילה. ב-5 – שוחרר מחוסר הוכחות, האשה והילד יצאו מביה"ר עוד באותו לילה, מרגישים טוב, "רק" כמה תפירות ארוכות על הפרצוף,

השחור עדיין סרוח לו בבית החולים, ויש שמועות שמת מפצעיו.

אחרי הפארבריינגען הגיעו כמה אוטובוסים של שחורים מאזור אחר, הפגינו מעט מול 770 [ואל תשכח שהרבי שליט"א בפנים, הרבי הרים הוילון כדי טפחיים והציץ החוצה כג"פ].

מיד הגיעו כשמונים שוטרים – בערך כמספר המפגינים וסלקו אותם משם. אח"כ נעמדו השוטרים בחגורה ארוכה וצרה בעובי של שוטר אי' סביב חזית 770 על המדרכה, על חלק מקינגסטון וחלק מאיסטערן, אתה יכול לתאר לעצמך לראות תערוכה של שוטרים שומרת על 770, היה נחמד. ע"כ הפרטים ה"חיצוניים" של השבת.

הפארבריינגען השבת היה קצר ונסתיים בשלוש ועשרה (זה הכי קצר עד ללפני חדשיים שאז נסתיים בשלוש). אבל היה מאוד שמח, באמת יוצא דופן, וזאת כמובן בהתאם לשב"מ החודש אדר שני הבא לאחרי אדר ראשון, כמדובר בהשיחה עיין מעלי"ד, כל השיחה הראשונה היתה על שמחה, בל"ג, ועד דלא ידע וכו' וכו'.

אחרי"ז התחילו לשיר חזק ומעניין שהרבי דוקא לא (הוצרך ל)עודד מי יודע מה, אחרי"ז החליפו עוד שיר והיה שמח. ליבל מוצ'קין הגיע לפארבריינגען שיכור כלוט, לא יודע למה, ניסה כמ"פ להתחיל לנגן "רבש"ע דו ביסט דאך אונזער פאטער" ועוד, אך לא הלך לו.

היו לשונות שנראו "פרטיים" בשיחה, ז.א. כאילו הרבי התכוון למישהו מסוים (- בנוגע טהרת המשפחה, בנוגע יהודי שנמצא רחוק מכינוס של יהודים וזה פועל עליו ירידה אך לאידך ה"ויקהל" פועל גם עליו), אמנם פשוט שכהנ"ל "מתלבש" על כל אחד.

אחרי ההתועדות כשהרבי קם למנחה, אז (בד"כ כשהרבי מגיע לסטענדער מפסיקים לנגן, אך הפעם) הרבי המשיך לעודד חזק תוך כדי אמירתו "קטורת" כדקה, והקהל השתולל, היה מאוד לעבעדיק, והעיקר שזה גם יהיה חיות למעשה בפועל משך השבוע הבעל"ט, נחכה ונראה.

זלמן (נוטיק) וחיים ציק התחילו ב"חדר אוכל" לשיר ועד שקמו והחלו לרקד, בסופו של דבר קמו כולם ורקדו סביבות השולחנות, זה דבר שלא קורא גם בתשרי, – רק שתבין את השטורעם של השמחה שהולך פה (עכ"פ בשבת), גם אח"כ כשחיכו למעריב (- שש שלושים וחמש) אז כידוע לך הרבי מתפלל למעלה מעלה, הנה במוצש"ק הרבי "מתעלה במדריגות הפנימיות" ולא רואים, אך יורד במעלית.

מתחת למגנט חיכו הבחורים והיה דוחק גדול, שרו "הנה הנה משיח בא"...

בקיצור כמה חדשות: זלמן הכניס שבוע העבר פתק – החלטה טובה שלו בנוגע ללימוד כמות מסוימת וכו' ונענה "אזעה"צ והזמ"ג שמרבין בשמחה".

(אגב, אני מקוה שאתם משתתפים בלימוד המא' של כ"ק אדמו"ר שליט"א בפ"ע, יוצא ע"ז כ"פ תשובות תמידין כסדרן, ולדכוותיה אי"צ להאריך דהנח"ר כו').

ע.ק.

* *

יומן :

יום רביעי י"ח אדר :

הרבי שליט"א נסע היום לאוהל – כרגיל.

עתה אני חוזר משיעור של הר' לאש שי' שמסרו ב770 בזאל הגדול לפני ריבוי עשרות בחורים מ-10 עד 12.

לגבי הכניסה לרבי שליט"א כפי שכתבתי לך זה ע"י שמירת הסדרים, היינו בין אלו שמגיעים לסדר על הדקה נערכת הגרלה 61 (או היום – ואולי הלאה) 10 זוכים להכנס. וכמובן שהשמירה על הסדרים פה ההוא פשוט נפלא.

(במוצש"ק האחרון יצאה תשובה מי מהבחורים יסעו לשליחות לאוסטרליה – 6 בחורים נוסעים, ביניהם יענק'לה פרידמן מהכיתה שלך),

הספר סיומי רמב"ם מסתובב פה כבר כמה ימים. בשב"ק הרבי אמר לנגן בשפת המדינה ההיא. שרו בתחילה שיבנה – בעברית משום מה וכשגמרו הר' טלישבסקי התחיל ברוסית נייעט נייעט והרבי כבר הי' עם הסידור לברך ברכה אחרונה וכשהלה החל לנגן הרבי עודד חזק בידו הק'.

יום ראשון כ"א אד"ר :

היתה היום חגיגה מפוארת בג'ואיש סנטר לרגל הופעת הכרך הי' בסדרת אג"ק של כ"ק אדמו"ר שליט"א (שכבר יש י"א בעצם). היו

בה רבנים חשובים מאוד כגון הר' עלבערג שי' וכן הר' פיקרסקי שי' ועוד. יש לציין שכל החגיגה המפוארת הלזו (שהמון נכחו בה הן מאנ"ש והן שאר חסידים) אורגנה ע"י מספר מצומצם של בחורים בעלי ארגון, בראשות הת' ש.ג. פאקס שי'.

הגר"י פיקרסקי בכה באמצע נאומו על ההוא מב"ב שבמוצ"ש דיבר נגד חב"ד ונגד מקוואות של חב"ד.

יום שני כ"ב אד"ר :

הרבי שליט"א נסע היום לאוהל.

מוצש"ק פר' ויקהל כ"ז אד"ר :

ההתוועדות היום היתה קצרה – נגמרה לערך ב-3. בסיום ההתוועדות שרו "שישו ושמחו בשמח"ת הנה הנה משיח בא" כשהרבי כבר קם מן הכסא וכשהגיע הרבי שליט"א לסטנדר הרבי עודד בצורה מאוד חזקה את השירה.

אתמול בלילה אשה ובנה (מחב"ד) הלכו ברח' קרול על סקנקטידי וכושי דקרים דקירות (קלות). מיד הגיעו כמה בחורים משלנו והחלו להכניס בכושי ההוא מכות. מאי שם הגיח פורטוריקני והחל להכניס בכושי מכות עם פטיש עד שלפתע הגיעה משטרה, חבריו של הכושי שלא רצו שהמשטרה תתפוס אותנו החלו לירות מהבתים הסמוכים בכדי להבריח את המשטרה וכך הי' שהמשטרה ברח.

אולם לאחמ"כ היא הגיעה ותפסה את א' הבחורים שהכו את הכושי, בן של ר' ישראל שם טוב שי'. ולקחוהו למעצר בבנין המשטרה ברח' עמפייר על ניו יורק. ומאות בחורים ובעה"ב באו להפגין שם כדי שיוציאוהו.

היום הכושים באו להפגין ליד 770 (כמובן שהיתה שמירה של משטרה) איזה כמה עשרות עם רמקול וכו'. והרבי כמובן שמע. (י"א שהרבי פתח אפי' את החלון).

יום ראשון כ"ח אד"ר :

היום בחלוקת דולרים עברו שניים מהבד"ץ של ירושלים, שבאו לפה לצורך עניני כשרות. והרבי שליט"א א' להם שכשר ר"ת "כמוצא שלל רב" יש שלל באופן שלילי ויש באופן חיובי ויה"ר שיהא באופן חיובי. לאח"ז הרבי הוסיף להם דולר ואמר "בשביל קדושת ירושלים".

(כמובן שהכל הוא בערך - ע"י כו"כ שומעים ומשמיעים).

יום שלישי א' דר"ח אד"ש :

היום היתה שיחה מכ"ק אדמו"ר שליט"א.

התפלה היתה כרגיל בביתו של הרש"ג זצ"ל, אבל השיחה היתה בזאל הגדול.

(אחרי שבשני תאריכים לא הי' : ז' אד"ר ופורים קטן).

אתמול והיום ירד פה שלג כבד.

יום רביעי ב' דר"ח אד"ש :

היום כשהרבי שליט"א יצא מחדרו הק' לכוון המעלית דיבר זמן די ממושך עם האדמו"ר מספינקא שליט"א.

היתה התוועדות בערב עם הר"ש זרחי שי'.

ש.א.

* *

ב"ה יום ה' ב' אדר ב' תשמ"ט :

שלום וברכה,

מכתבך התקבל ות"ח וכן ההוספה של אלי' וולף. קודם כל אפתח בשאלה השיגרתית, מה שלומך? אצלי ב"ה בסדר. כפי שאתה רואה אני שולח מכתב מתוקתק במחשב, וזאת היות וזה כתב יותר יפה,

אמנם זה לוקח לי קצת יותר זמן (ולכן המכתב הוא כל כך קצר . . .) אבל לפעמים זה כדאי.

בכל אופן ודאי שמעתם על שבת כ"ב שבט, 770 היי מלא מפה לפה, הגיעו כל השלוחים וכל הישיבות מערי השדה וכו'. וודאי כבר קבלתם חדשות וקראתם ב"כפר חב"ד".

במעריב נסיתי את מזלי ונדחפתי לתפוס מקום טוב וב"ה זכיתי לשמוע. במוצש"ק היי פארבריינגן של אנ"ש וכל השלוחים היי מאד מעניין, היו אח"כ חבורות בכל הפינות של 770 שנמשכו עד אור הבוקר, הרי גרשון מענדל גרליק עדיין התוועד ב9:00 בבוקר.

מה חדש אצלכם? אני מבין שאתה תתן לי מוסר על שאלה כזו, אבל השאלה צריכה לישראל, אני מקווה שאתם עושים את ההכנות הראויות בשביל שנה הבאה – "קבוצה".

מישהו הבטיח לי תמונות מפינוי 1414 אבל עדיין לא הביא לי כלום, בעז"ה כשיהיי לי הזדמנות אשלח תמונות, ויה"ר שהבנין כבר יהי מוכן כשאתם תבואו.

אצלנו במאריסטאון אין משהו חדש, וודאי ידוע לך שהישראלים פה הם כח חזק ביותר ישנם 32 בחורים פה ומתוכם 10 ישראלים ("דיבסי") זה ממש נורא... ובשביל למלאות את הדף הנני מציין להלן את שמותם: צבי רודרמן, יעקב פרידמן, מנדי דונין, נחום ערנטריי, פנחס שנור (י-ם) נחמי קפלון, יהודה דונין, א. מיכאלי, דוב דוברוסקין, בעצם יש רק 9, רגע, שכחנו אותי, נו, לפעמים ג"כ אני נחשב לאי מהם . . .

אבי שלח לי ד"ש מכס הוא אמר לי שהראה שם סרט. אני מבין שאתם עושים שם הרבה מבצעים עלו והצליחו. תמסור ד"ש לכולם לפקטור, קטן, מן, סגל, צמח, אבנר, שניאור, עמי, ליפשיץ, אלפערין, ולאלי וולף (פה מאד מתגעגעים אליו) וכל שאר הבחורים.

עוד דבר, לשבת כ"ב שבט הגיעו הבחורים ממיאמי ונפגשתי עם שלמה הכט הוא מאד מרוצה שם ובכלל כולם שם מרוצים. בכל

אופן אני אסיים בתקווה לשמוע ממך בקרוב וכן משאר הבחורים
(בעז"ה באה"ק ת"ו בב"א).

י. ב.

* *

ב"ה, שלום וברכה,

וודאי שמעת שזכיתי להיות שליח של כ"ק אדמו"ר שליט"א
לישיבה בארגנטינה, שבוע שעבר היי לי טלפון מבנימין קליין והוא
הודיע שיצא פתק מכ"ק אדמו"ר שליט"א לנסוע לשם. כמובן הוא
שאל אותי אם אני מוכן, אבל לפני כן לא ידעתי כלום, זה בא
בהפתעה. נו בקרוב אצלכם.

בעז"ה נוסעים מיד לאחרי פסח, ואני מקוה לנסוע בקרוב ל770
להיות שם איזה משך זמן, ואם יהיי שייך אני ינסה לבוא לארץ
אחרי פורים.

כדי למלאות את הדף אני אכתוב את שמות הבחורים שנוסעים
לשם: מ.מ. ליפסקר, חדד מאיטלי, זייאנץ מברזיל, קונין
מקליפארני, וויספיש מאנגלי, דוידסאן (שלמד אתנו למשך זמן),
פייגלשטוק ממונטריאול, כולם חברה טובים. מיד באותו יום
כמובן שהתוועדנו (יום ה' האחרון).

י. ב. מאריסטאון

* *

ב"ה אור ליום חמישי ב' אדר שני תשמ"ט

מונטריאל

שלום רב לאוהבי תורתיד!

רק היום בבוקר חזרתי מכמה ימים של "נופש" רוחני מחצרות קדשינו מיום שישי העבר עד יום שלישי בלילה אור ליום ד'. והיום הגיע אלי מכתבך והיה לי למשיב נפש כרגיל.

החדשות מבית חיינו בטח כבר שמעת ואעפ"כ מחביבתא דמילתא אכתוב לך, אתמול היתה לנו הפתעה אחרי מנחה, כ"ק אדמו"ר שליט"א הודיע שהוא הולך להגיד שיחה למטה וכעבור 10 דקות כ"ק אדמו"ר שליט"א הגיע. השיחה היתה מלאה ברכות וכל כולה הוא פלא גדול. (אך, כ"א קיבל עידוד, כ"א מהענין שלו ראיתי את זה אצלי ואצל עוד אחד - מעניין).

ומענינים כאלה יש כבר נסיון אצלנו אז עס זאגט עפעס העכער פון אונז. כידוע לך. וכמו שאתה אומר מספרים שמשיח הולך להגיע.

(אגב, בשבת אחרי ההתוועדות בהמשך לסיום השיחה התחילו לשיר "שישו ושימחו בשמחת הגאולה" וכ"ק אדמו"ר שליט"א כשנשען על הסטענדר עודד את השירה. וחוף מזה היה הרבה אויסשפראכן בהפארברענגן של שבת).

כ"ק אדמו"ר שליט"א חוזר ל[נתוכן של] אלול. שמחה ומשיח כו', והיינו הך. ובקיצור טאנצן קעגן משיחין.

אני כותב לך את זה לא בתור (כתב) "חדשות", אלא כאמור שהיום בבוקר חזרתי מכמה ימים שהייתי אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א ואחרי שיחה של אתמול, אני פשוט חייב אויסריידן מיני הרגשים, ואתה (1) הקרבן הראשון (2) אתה מבין... בזה ויש למי לדבר.

מ. וו.

* *

ב"ה ט' אדי"ש

בשורה טובה: גיסי הרה"ח כו' ש. ד. שיי (אח הר' חיים שלום) היי אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א בש"פ ויקהל וסיפר שהי מאוד שמח,

וביום א' שלאח"ז עבר ליד כ"ק אדמו"ר שליט"א בדולרים, ומסר ד"ש מהרב ווייס שליט"א מהעדה החרדית, וכ"ק אדמו"ר שליט"א מסר בחזרה ד"ש, ובירך את הרב וייס מאוד, ואח"כ נתן לגיסי שני דולר שגיסי יתן לצדקה לזכותו של הרב ווייס.

ועוד סיפור שראה שם: בחור רווק בן 37 עבר וביקש ברכה לשידוך, וכ"ק אדמו"ר שליט"א ובירכו ונתן לו דולר שיתן לכלה (לא מדוייק).

א.מ. קרית גת

* *

בס"ד יום ראשון ה' אד"ש ה'תשמ"ט ידך שנת ה-40.

ובכן אמשיך ביומני:

יום א' ה' אד"ש:

היום בחלוקת דולרים עבר האדמו"ר מערלוי והרבי דיבר עמו כעשרים רגע.

יום ב' ו' אד"ש:

לאחר תפילת שחרית הרבי שליט"א דיבר עם ר' יעקב שליט"א בנו של האדמו"ר מגור בגעה"ת כ-20 רגע. בתחילה ממש היו שם עוד כמה אנשים אבל כולם פונו משם. והרבי ליווהו עד הפתח של 770 וחיכה עד שיכנס לרכבו. והרבי שאל הריל"ג האם זהו הרכב של ר' יעקב.

שמעתי שהרבי שאלו בין השאר בנוגע לר' ליפסקר ש"י בערד, והתבטא עליו: מיין/אונזער רב.

היום נסעו כולם לאמר תהילים על קברו של הרש"ג זצ"ל והרבי שליט"א גם נכח, ולאחמ"כ נכנס לאוהל. מן הסתם דברים אלו יוודעו לך ועוד עם כל הפרטים.

היום י"ל ב"ה מאמר מוגה מפורים תשי"א בתור 'קונטרס פורים'.
ונלמד ברבים ע"י ר' יואל שיי ב770.

יום ג' ז' אד"ש:

היום הרבי שליט"א נסע לאוהל.

יום ו' י' אד"ש:

אתמול בלילה ראינו כמה חברה וידאו של חלוקת דולרים ביום א'
שבוע זה. אכתוב לך קצת. ה"י האדמו"ר מערלוי שהרבי והוא
דיברו המון זמן א' עם השני.

ה"י עשיר גדול מהארץ לביוב שהרבי שליט"א בירכו שיהי' לו
הצלחה יותר ממה שהי' עד עתה בעסקיו וכן דיבר עוד מס' דקות
עם הרבי ברוסית.

כל ילד שאומר לרבי 'א דאנק' הרבי עונהו 'צוגעזונט'.

לא' הרבי אמר שיהי' לו מרה לבנה. ולמנהל ב"י"ס אחד הרבי אמר
שלא יהי' לחוץ ושלא יקח הענינים קשה. ועוד ועוד ופשוט אין
הזמן גרמא לכתוב הכל. ובכלל אולי גם אליכם מגיע הוידאו.

יום שני י"ג אד"ש:

אתמול הרבי שליט"א נסע לאוהל בשעה מאוד מאוחרת.

אכתוב לך כמה אפיזודות מן החלוקת דולרים. ביום א' שעבר עבר
פרופסור א' עם בנו הקטן שאלו הרבי האם הוא גם יהי' פרופסור
הלה חושב, והרבי עונה שיהי' פרופסור לענינים יהודיים (- הרבי
ענה באידיש).

אתמול בחלוקת דולרים עבר טייס והרבי אמר לו שידאג שבכל
המטוסים יהי' א' צדקה פושקע. (בכלל, הרבי שואל המון אנשים
באם יש להם א' צדקה פושקע ושישימו הדולר שם. ד.א. גם בשבת
האחרונה הרבי דיבר ע"ז).

הסיפור דלהלן אינני יודע אם קרה אתמול או בא' מימי ראשון
בחודש האחרון – רופא עבר ב'דולרים' ואמר לרבי באתי לברכך

שתהי' בריא עד מאה ועשרים. הרבי שאלו זהו? ההוא עונה עד 190
הרבי: לכל הפחות.

המתח פה גודל והלך ככל שמתקרב פורים האם תהי' התוועדות.
שמענו התשובה שהרבי שליט"א ענה לגייגי הכט שי' על אותה
שאלה והרבי ענהו שיהי' התוועדות בשבת לפני"ז ואח"ז. אבל עדיין
יש מקום אולי בכ"ז.

יש פה שמועה שהשלוחים הכניסו פתח לכ"ק אדמו"ר שליט"א
שרוצים התוועדות והרבי ענה: האם רוצים באמת או מדוע לא
שאלו באמת.

לגבי קריאת המגילה ה"ז כמעט בטוח שיהי' למטה ובמיוחד לאחר
שהרבי אמר בהתוועדות שכל מצוות פורים וכו' יהיו ברוב עם
הדרת מלך.

אתמול בלילה לאחר ערבית הי' קידוש לבנה.

מה אגיד לך, לאחר שהרבי גמר את הקידוש לבנה כשהרבי פוסע
לכוון חדרו זה הי' מחזה נפלא (הי' קר ולכן הרבי הלך עם מעיל
אבל פתוח בגלל ההוצאת הציציות) וככה הרבי פוסע כשמעילו
מתבדר ברוח ועם שערו שמתחיל לגלוש על כתפיו ואומר לכו"כ אַ
גוטע חודש – ממש מלך ביפיו.

יום שלישי י"ד אד"ש "פורים":

אתמול הרבי התפלל מנחה ומעריב למטה, אחרי ריבוי זמן שלא
התפלל למטה, ולאחרי שיחת קודש וחלוקת דולרים. בקריאת
המגילה נכחתי במקום די קרוב לרבי אבל קצת הסתירו וכך קצת
פעמים ראיתי כיצד כ"ק אדמו"ר שליט"א רוקע ברגלו השמאלית
בהמן.

חלק מהבחורים ואני"ש יצאו בלילה למבצעים ולא נכחו בקריאת
המגילה עם הרבי שליט"א. אני יצאתי היום לאחר שחרית וקריאת
המגילה עם כ"ק אדמו"ר שליט"א לחברה שלי במנהטן עם הת'

צבי ש"י הרשקוביץ, חילקנו להם משלוחי מנות מכובדים עד שחזרנו כבר השעה התאחרה והגענו לחלוקת דולרים שלאחר השיחה שלאחר מנחה.

לאחר מעריב מוצאי פורים שוב פעם שיחה ושוב פעם דולרים. ובשיחה הזאת שלאחר מעריב הרבי דיבר שצריך עד דלא ידע, בט"ו וכו', והחלוקת דולרים גם היתה מאוד שמחה הרבי עודד כמ"פ בידו הקי' (כמו בכוס של ברכה).

וגם לאחר שהרבי יצא מהזאב ועלה לחדרו, כל הקהל נשאר זמן רב ושר בשמחה עצומה. לאח"ז אורגנו הרבה התועדויות מאוד שמחות ואין לתאר.

יום ד' ט"ו בבוקר:

התפלות מנחה של תענית אסתר ומעריב שחרית מנחה של פורים. ומעריב ושחרית של שושן פורים ג"כ היו למטה בזאל הגדול.

אתמול לאחרי חלוקת דולרים של מנחה הרבי נסע לביתו בהפתעה וחזר למעריב ל770.

יום ד' ט"ו בלילה:

הרבי נסע היום לאוהל – ט"ו – וכבר נודע עוד מהבוקר שהרבי יתפלל למטה. וכולם ממש אני"ש והת' כולם באו ותפסו מקומות וחיכו שהרבי יגיע מן האוהל. הרבי הגיע, החזן ה"י הר' חודוקוב ש"י (הוא ה"י חזן גם במעריב אתמול ושחרית היום לרגל יארצייט) הרבי גמר שמו"ע והוא עדיין לא גמר ויצא שהרבי המתין לו כמה שניות טובות.

בקדיש השני של מעריב הרבי הסתובב והחל לפסוע לכוון הסטנדר של השיחה לשמחת הקהל ולאחרי חלוקת דולרים.

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, לשבוע כ"כ נעלה: שיחה ביום ה' תענית אסתר, 2 שיחות בפורים ושיחה במוצאי שושן פורים.

זמן מה לאחר מעריב כ"ק אדמו"ר שליט"א נסע לביתו כשקהל אלפים!!! מסתכלים. כמובן שהצער הוא (מצד א') גדול, שהרי הרבי לא שוהה ב770 בימי חול, אבל לאידך לרבי זה עדיף וגם אפשר להכנס לתפלות בלי רשימות.

בחלוקת דולרים שלאחרי מעריב היום עבר הר' פנחס שי קארף ודיבר עם הרבי שליט"א – ביתו נשרף רח"ל ובנו ל"ע שכב בבית רפואה.

בגמר החלוקה הרבי ביקש דולר א' מהאחראים על הדולרים, וכשצעד ביציאה נעצר ליד הר' פנחס שי שאחז באמצע קריאת שמע ושאלו אם קיבל דולר בשביל ילדו והשיב בתנועת ראש לא והרבי נתן לו.

יום חמישי ט"ז אד"ש :

היום ראיתי הווידיאו מיום א' האחרון (ד.א. חיים ברוך שי שמסריט החלוקת דולרים, כמה מתושבי השכונה איימו עליו שיפסיק זאת, מכיוון שאנשים מדברים עם הרבי שליט"א דברים אישיים).

אשה א' עברה ואמרה לרבי שיש לה 20 ילדים כ"י, הרבי נתן לה דולר והיא החלה לחטוף דולרים מהסטנדר בצורה זוועתית והרבי בטוב לבו החל לקחת מלייבל שי' דולרים לתת לה ובנתיים דחפזה המזכירים.

א' שאמר לרבי שליט"א שאינו יכול לילך ברגליו, אמר לו הרבי שירקוד בפורים.

א' שאביו אמר לרבי שהוא לומד בתורה ודעת, הרבי אמר שירבה בתורה וממילא בדעת.

לזקן וזקנה הרבי אחל להם שירו נחת מצאצאיהם וגם מעצמם.

יום ראשון י"ט אד"ש ה'תשמ"ט :

אתמול בלילה הרבי נשאר ב-770 – נכון לעתה – בהפתעה מחר צריכים להגיע לפה הגבירים ומחרתיים בס"ד יחידות לאורחים.

קבלתי מכי ביום ו' האחרון ות"ח. בנוגע לשאלותיך אני מצטער
אבל אין לי כל מידע בנוגע לזה.

ש.א.

* *

ב"ה

אני ממשיך המכתב במוצי"ש פי' צו-פרה, כל ההתועדות הייתה
הוראות מפ' פרה שצ"ל רצוא ושוב וצריך לדאוג לדורות הבאים.

בשיחה הראשונה הרבי שאל שוב מה ששאל בפורים אחר מנחה,
רק באופן אחר, מה החידוש בש"פ זכור לדיעה שכל יום מקיימים
המצוה מדאורייתא וניסה לתרץ שהשטורעם בגלל ציבור ודחה את
זה.

צ. ר.

* *

בס"ד יום שני כ' אדי"ש ה'תשמט ידך. שנת ה-40 לנשיאות כ"ק
אדמו"ר שליט"א.

כולי תקווה שהכל אצלך בסדר ב"ה ואעבור מיד ליומן.

ובכן :

יום שני כ' אדי"ש :

התכונה שהיתה פה לכבוד היחידות לגבירים היתה על תקן של
שיא. כל יום האתמול הזאל הגדול הי' סגור על מנעול – פרט
לתפילות שהיו בזאל הגדול – וכן היום – ובהוספה שתפילת מנחה
היתה למעלה (כשאני אומר למעלה אני מתכוון לזאל הקטן כי

התפלות בביתו של הרש"ג הופסקו) – כשבתוכו עובדים חזק על נקיון וכו'.

בחצר שמול המזכירות וכן שממול חדר כ"ק אדמו"ר שליט"א הוחלפו שטיחי הדשא בחדשים והושתלו פרחים יפים.

בשעה 4½ לערך כ"ק אדמו"ר שליט"א ירד לזאל הגדול ומן הדלת ועד למקום מושבו הלך ע"ג שטיח אדום. הזאל עצמו הי' נקי מכל – שום ספסלים שום שולחנות. והוא הולך ע"י מחיצות בצורה מאוד יפה ממש כאולם, כשבצד המזרחי הי' בר קל ובאמצע הי' אפי' שולחן עם מפה וורודה עם עציץ (ברגע האחרון שמו לב שכמה בלטות מאוד בולטות בכיעורן והאחראים גילו תושיה ושמו השולחן הנ"ל...) וממול הרבי בצד ימין יושבות הנשים ומצד שמאל הגברים.

הרבי דיבר בפניהם כחצי שעה באידיש ולאחמ"כ החלו לעבור בתור (היו כ-120 איש כ"י) כשכ"א מדבר עם הרבי זמן ארוך 5 דק' ואפי' יותר והרבי שואל מתעניין וכו'.

שני אנשי חברת אבטחה ג'לובטים ישבו משך כל היחידות בזאל. ומחוץ ל-770 היתה שמירה של שוטרים. לתוך הזאל הגדול נכנסו רק הגבירים עם השלוחים שהביאו אותם וכן מס' מצומצם של רבנים (כ"א שנכנס הי' לו כרטיס כבוד תלוי על חולצתו), ועוד המזכירים וועד המסדר ובעלי פרוטקציה וכן כמה בחורים שהצליחו להשתחל איכשהו.

אני ועוד כמה עשרות בחורים הסתכלנו מעזרת נשים בקינגסטון והיו חלק שהיו בעז"נ באיסטערן. צייס דיבר בתחילה לפני שהרבי נכנס שהוא מארגן דינר על ספינתו ל-100 איש בשעה זו ושם הוא השאיר את אשתו שתקבלם והוא בא במיוחד לפה. (בכלל מעניין אם הוא דיבר עם הרבי אודות הבניה של 770).

היחידות נגמרה בשעה 8½ לערך. וכדלעיל כ"א מדבר עם הרבי כמה זמן שהוא רוצה.

הר' גרונר מאוסטרליי הביא 13 גבירים. היו כו"כ גבירים בע"ת חלקם כחסידים דיברו עם הרבי מס' מלים (יחסית לאחרים שדיברו 8 דק' הם דיברו רק 2-3 דקות) ואלו שהאריכו טיפה לייבל ש"י משך בגרטלם. והיו כמ"פ שלייבל ניגש באמצע ואמר להזדרז אבל זה הי' בעיקר אצל כאלו משלנו. אבל 90 אחוז דיברו חופשי חופשי. הי' א' שהרבי רשם משהו.

חיים ברוך כרגיל הסריט (2 מסרטות א' על העמוד ממול הרבי וא' אצלו בצד) ואומרים ששם מקרופון נסתר בשולחן. הרבי ישב כפי שהוא יושב ביחידות רגילה משוך לכוון הפירמידה. כשהרבי גמר הרבי פנה לליבל והצביע לעבר הכיוון של ארון הקודש (וכנראה אמר שרוצה לראותו) ומיד רצו למחיצה ושברוה והרבי צעד שוב פעם ע"ג השטיח האדום לכוון המעלית.

כשהרבי יצא מהמעלית (לאחר היחידות לגבירים נהוג שהרבי עושה יחידות לשלוחים) עמדו בחורים מתחת ל'מגנט' והרבי פנה אליהם בברכה שיה"ר שכ"א מכס יהי' שליח עושה שליח ועד למאה שלוחים.

לייבל פנה לרבי באומרו שהשלוחים נמצאים בגי"ע התחתון והרבי משיבו 'ומה אתם?' או 'מי אלו?', לייבל השיב 'תלמידים' והרבי הראה סימן תמיהה ונכנס לגי"ע התחתון, בירך השלוחים ונכנס לחדרו לאחר זמן מה התקיימה תפילת ערבית בזאל הקטן.

יום שלישי כ"א אד"ש :

היום היתה היחידות בתחילה לאורחים לאחמ"כ לברי מצוות ולבסוף לחתנים וכלות. החלה לערך ב-8.

תפילות שחרית ומנחה היו בזאל למטה. ערבית הי' בזאל הקטן (לרגל סידור הזאל הגדול לקראת היחידות).

לאחר שחרית היום, כשהרבי יצא אמר א' שאינו יכול ללכת, הרבי ענהו (תוכן -) שניסן - מל' ניסי ניסים - מתקרב אז שיהי' עוד נס.

בשעה 10½ בלילה נערכה בזאל אסיפה חשובה שבה דיברו ר' ישראל ש"י שם טוב, הר"י שפילמאן ש"י ועוד א' מהמשטרה משלנו. התוכן היי שהמשטרה פה מתייחסת אלינו ביחס לא הוגן לגמרי יחסית לעזרתם לשחורים. ובפרט שרוצים לאסור את ר' ישראל ש"י שם טוב – היל"ת.

יום חמישי כ"ג אד"ש :

בימי שלישי, רביעי וחמישי עבדו תלמידי הישיבה במאפית מצות (- זהו התנאי בכדי לקבל מצות).

היום התקיימה חתונתו של הת' ברוך ש"י אובלנדר.

ש.א.

* *

ב"ה י"א אייר תשמט ידך, שנת הארבעים

שלום וברכה!

אחדשה"ט, יקרת מכתבו הגיעתני והנני להשיבו בזה, ובתחילה גבי הענינים האחרונים :

(ב) בשבת זו ראיתי הכתבה ב"שערים". חבל מאד שהשמיטו קטעים שלמים, והפכו הכתבה לעלובה. הכתבה ב"המודיע" לא ראיתי, ונא לשלוח צילום ומה טוב האורגינל.

(ג) מובן ופשוט שצריך לשלוח הכתבות לאדמו"ר שליט"א, ומה טוב בפאקס.

(ד) גבי כתיבת הפילפול – בנתיים יש אצלי כמה מניעות ועיכובים, וברגע הראשון שיתאפשר לכתוב – אכתוב. ובנתיים – שלא תתמהמה ותלחץ על אדמו"רך והרב וויזניצר כו' לכתוב את שלהם ובתוספת מרובה (על העיקר). כאן בקשתי מקורנט ואלי גבאי, וכעת הם באמצע הכתיבה. ובכל אופן, אינני חושב שאהי' בעי'.

ה) תוכל לצרף ג"כ ההערה באג"ק ועוד דברים אע"פ שלא נאמרו, וגם לא היו בתכנון להאמר.

ו) ובהמשך לזה – אבי קדוש אמר פלפול בענין ספה"ע בכינוס תורה דלוד, ואמר לי שיכתוב לקובצנו.

אקווה שהתכנון ע"ד הקובץ הוא מעשי ולא חלומות באספמי' כו', וק"ל.

צ. א. קרית גת

* *

ב"ה, י"ט אייר :

ובכן מכיון שזמן רב לא עדכנתי אותך, אכתוב לך רק דבר אי' שאותו ביקשת מפורש שאכתוב לך :

המאמר 'מצה זו' שזכינו לו בייג ניסן השתא. בטח אתה רוצה לשמוע 'הרגשים' אולם איה העט ואיה הסופר שיוכלו לתאר את הרגעים הנפלאים הללו, שבשנים האחרונות לא היתה כזאת אפי' פעם אחת. נוסף לזה מימד חדש – בעמידה.

כשהרבי שליט"א הורה שישירו 'ניגון הכנה', התעלפויות אמנם לא היו (עכ"פ לא שמעתי), אבל ההתרגשות האדירה ששררה באולם הגדול היתה כ"כ חזקה שאפי' הילדים שנכחו במעמד, שוודאי לא כולם קלטו – עכ"פ ברגע הראשון – מה בדיוק קורה, היו מרוגשים. (על הדחיפות – מי בכלל מדבר?...).

עוד הפתעה היתה השיחה בשביעי ש"פ אחר מנחה לפני התהלוכה, זה חקוק אצלי מפני שזכיתי לעמוד שני מטר מהרבי.

היו עוד הרבה דברים אבל מה שתפס אותי במיוחד הי' ביחידות של הרבנים הראשיים דישראל שכשהרבי יצא החוצה עמד דקי' ארוכות בלי נייע ובלי זיע – ממש כך.

ואעבור לתיאור הלילה האחרון ואח"כ קצת אחורה. לאחר השיחה אתמול בלילה שיחה הב' דל"ג בעומר – במוצאו – כשהרבי עבר בשביל האדם – לאחר הדולרים – לחדרו הק', עמד ליד לוח 'המעשה הוא העיקר' הרה"ח וכו' ר' יואל שי' כהן, משום מה בפנים קצת עגמומיות ו...הרבי עובר לידו ומחייך ושם סימן עידוד (וא"א לטעות כי ר' יואל עמד שם לבדו) ר' יואל התבלבל (הלוואי עלינו) וחיפש מפלט – פשוטו כמשמעו, אני עמדתי מולו – הוא פשוט הסתכל לכל הכוונים בבהלה ו...הרבי שוב פעם מסתכל עליו עם תנועת יד. ר' יואל כמעט גמור ו...הרבי בפעם השלישית שוב פעם תנועת עידוד. (מן הראוי לציין שבפעם הב' והג' הרבי כבר הלך כ"פ מעט וסיבב פשוט את ראשו לכוון ר' יואל). ואז, כשעיניו של הרבי ירדה ממנו הלך בבלבול החושים מס' דקות. (הלוואי שאנחנו ככה נתייחס לכל מבט מהרבי...).

ולאור האמור בשיחה של הרבי לערוך סיומים על הלכה ברמב"ם והתוועדויות – אורגנה התוועדות כשבתחלתה, כדרכו בקודש, ר' יואל מלמד המאמר שי"ל לל"ג בעומר, לאח"ז הרב מארלו הואיל לעשות סיום. ומפה והלאה משך כ-5 שעות (הכי לא בא להמעייט אלא לרבות) נכחנו בהתוועדות עסיסית שאני שהייתי פה בהרבה התוועדויות וגם עם ר' יואל ועוד בחודש כסלו וכו' לא נהנתי מעולם בהתוועדות כמו מה שהי' במוצאי ל"ג בעומר. ואם תרצה 'הרגש', ובכן: בשעה 5 בבוקר (ושוב פעם 5 בבוקר!!!) לאחר התוועדות ארוכה שהחלה עם סיום הרמב"ם ולימוד מאמר בשעה 10, דהיינו לפני 7 שעות, מצב הזאל הי' כך: ר' יואל יושב עם מיקרופון (בכלל זהו נס שמדבר ברמקול) לא שתוי כהוא זה (כך שהי' פקח ועירני במלואו, והמעלה של שכור – שמדבר ענינים שהשתיקה יפה להם, גם היתה פה) וקהל של (לפי הערכתי -) כ-450! אנ"ש ובחורים אמריקאים וישראלים חב"ד ופולישער עובדים ומאפיונרים כולם באותו המקום שעומדים בו במשך כמה שעות עומדים צפופים ודוממים להפליא בהקשבה נפלאה, כשחלק יושבים בשולחן הארוך (א' מן השולחנות ב-770 בין בימת ההתוועדויות לצד השני) ורוב רובם עומדים על פירמידות!! שנבנו

מכל העברים ומכל הכיוונים. ושוב בדממה ואפ"י זקני החסידים ומשפיעים שנכחו כולם במצב של כריית אוזן. ובשעת הניגונים ג"כ לא רגיל. עד כאן התיאור החיצוני.

הדיבורים עצמם היו מיוחדים (שמזה נשתלשל המצב החיצוני המיוחד). בין השאר הוא גם ירד על כך שלא מעריכים את הגילויים שהרבי שליט"א מעניק, ותיאר זאת בצבעים עזים. אם אי מהחסידים בזמן הצ"צ הי' רואה מה שיש היום הי' משתגע משמחה ואילו אנו יושנים וכו' עולם כמנהגו נוהג הכל כרגיל. זוכים כל שבת לשתי שיחות מוגהות 'נון סטופ' ליקוט והנחה (- משבת קודם) ונוסף לכל זה התוועדות. ומכ' – אג"ק וכו' וכו'.

בדבריו ירד גם על זה שהבחורים הגישו רשימה לכ"ק אדמו"ר שליט"א מאלו שלמדו בע"פ המאמר מצה זו, כשהתאריך הראשון הוא י"ג אייר, במקום שתוך שבוע ילמדו זאת, זה לקח חודש וכו' וכו'.

אם הכניסו לרבי והוציא תשובה – נו, וודאי שזה יותר טוב מכלום – אבל... וכשדיבר שאין אנו מעריכים מה שניתן לנו, החל לתאר זאת איך שכל מה שהי' בדור הקודם וכו' עד אדה"ז, אינו בערך כלל וכלל למה שיש היום. ובשני קצוות הן בהעמקה בלתי רגיל (והביא לכך דוגמאות שצ"ד (תרצ"ד) למשל זה ענינים מאוד עמוקים

[– ד.א. סיפר שר' מאטיל חפץ ע"ה כשראה את צ"ד אמר אחרי כזה דבר, מה משיח עוד יכול לגלות?...]

אבל אי"ז העומק שהרבי מדבר, דרגות בתוך עצמות ובתוך תוך, שזה לא הי' לפני"ז עם כל ההפלאה אפ"י של צ"ב וצ"ד שר' יואל מעיד שאין למצוא בהם ידיים ורגליים ו"משוגע מי שחושב שהוא מבין שם משהו", אבל שם זה עד עצמות, היינו שישנה איזושהי הגבלה, והרבי ממש בלי הגבלה, והן בביאור הדברים באופן נפלא הרבה יותר מס"ו (וכאן שוב פעם תיאור מה מעלת ס"ו על הרביים הקודמים – שאצל אדה"ז במיוחד שום דבר כמעט אינו מובן (- הוא הדגיש לקו"ת) זה חב"ד? זו המציאות. אבל למעשה אין מובן.

ובס"ו הכל ברור, והחל להסביר במתיקות נפלאה כמה 'יפה' זה ס"ו לא רק הביאורים אלא גם ובמיוחד הסדר הנפלא שממש כ"א יכול להבין ועכ"ז אי"ז מגיע כלל וכלל לביאור הרחב של כ"ק אדמו"ר שליט"א. (כשכאן הוא עומד על מעלת השיחות על מאמרים – שהם הרבה יותר בקיצור משיחות).

אשר ע"כ צריכים ללמוד את המאמרים שיחות מכ' של כ"ק אדמו"ר שליט"א, ושל שאר הרביים לקרוא, אבל ללמוד את של הרבי שליט"א. (זה הי' השלב השני של ההתוועדות – היינו המעלה בחסידות של דורנו).

בשלב הראשון של ההתוועדות דיבר באריכות נפלאה על הא גופא מדוע צריכים ללמוד חסידות גם היום כשיש מבצעים. והכל שוב בצבעים חיים ועזים. מה קורה כשלא לומדים (לא הכוונה לא לומדים כפשוטו אלא שקוראים ולא מתעמקים) הן בסור מרע והן בועשה טוב.

ולגבי ה'ועשה טוב' מה שחסר כתוצאה מחוסר לימוד מעמיק שרודפים אחרי הרבי, שחוץ מזה שהרבי דיבר ע"ז כמו"כ פעמים שאין הוא רוצה ביטול תורה על חשבוננו, חוץ מזה זה לא אנושי. תארו לעצמכם שא' מכס ילך ברחוב ומסביבו לפניו אחריו ובצדדיו ירוצו מאות כבשים בהמות שוורים פרות וכו', איזה בושה זאת... וזה בעצם מה שאנו עושים לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

אנו מסתכלים על חיצוניות ובחיצוניות ההבדל בין בהמה לאדם הוא שבהמה הולכת על 4 רגלים ואדם – להבדיל – הולך על 2 רגליים, אבל בפנימיות השאלה היא מה הוא רוצה למה הוא שואף? והרבי הוא פנימי שמסתכל על הפנימיות וא"כ כנ"ל.

אמנם הקב"ע שיש היום היא יותר הרבה מהדורות הקודמים, שהיום הולכים באש ובמים לשליחות וכו', אבל ביטול חסר, ואמר שלכאוי איך זה מסתדר, יש לי ביאור אבל זה ארוך מדאי ואין כאן המקום ולא הסביר זאת. ומה הסיבה שאין ביטול כי אין לומדים. וכשלומדים חסידות אזי מתחילים להבין כמה אנו רחוקים שיש

עולמות נעלים וכו' עד א"ס, ואז מבינים – עכ"פ מדמיינים (למעליותא) – מה זה רבי וממילא בטלים.

וכל הזמן דיבר על המעלה של לימוד חסידות, שזה פועל זיכוך הכלי – ומה שהרבי בדורנו רוצה מבצעים זה גם, אבל לא חלילה לשלול לימוד החסידות.

ואפי' אם אין עבודה. סיפר הסיפור על שייקע פאיפער שאמר שמכיר את זה וכו' אבל מי אתה?!! (מן הסתם שמעת הסיפור) זה הי' החלק הראשון של ההתוועדות.

השני – מעלת דורנו, כנ"ל.

סיפר שבשנים הראשונות הרבי לא רצה שיקליטוהו (והיי' א' שוחט ולא פירט מה הי'. עכ"פ) ר' יואל ביקש מהרבי פ"א והרבי הסכים אבל רק בשביל כתיבת ההנחה. הרבי התנה עמו אבל בתנאי כפול ומכופל שמיד אח"כ ישמיד. זה הי' אם זכרוני אינו מטעני בתשי"ז וכמדומני פורים. עכ"פ הי' מאמר מאוד עמוק. לאחר שר' יואל סידר ההנחה הלך עם הקסטה לר' חדקוב שי' ושאלו האם דווקא להשמיד או שהכוונה היא שלא ישמעו בזה אף א', וא"כ יכולה הקסטה להשאר במזכירות. א' קיצר חדקוב לקח הקסטה.

לאח"כ יואל התקשה במאמר והכניס פתק, הר' חדקוב קרא לו ואמר לו שהרבי קורא לו הוא נכנס אל הרבי,

[לפני כן הציץ מהחלון וראה שהרבי הדליק הטייפ – והציג איך הרבי ישב לשמוע את הדברים שהוא עצמו אמרם זמן כה קצר לפניז, כשראשו שעון על שתי ידיו הקי' בתנועה של ריכוז נפלא].

הרבי אמר לו: בתחילה לא הבנתי מה מקום יש לשאלתך, אולם לאחר ששמעתי הטייפ הבנתי שהיי' זה מפני אי הדיוק במלים מחמת נביעת המוחין שא"א להגבילן אבל הכוונה היתה כך. ולפי מה שנאמר הי' מקום אמנם לטעות כפי שהקשית (- למותר לציין שהלשון כלל לא מדויק אבל התוכן זהה). ע"כ הסיפור.

ר' יואל מספר עוד שבסופו של הסיפור הנ"ל שהרבי א' שקשה להגביל במלים, הרבי אמר שלהבא ישתדל להגביל. ויואל אומר שזה החזיק רק שבועות אחדים אבל אח"ז שוב...

עוד סיפור שפעם כתב כתבה בעיתון אודות השתל' הדורות והחסידות אצל הרביים וכתב בין היתר שהרבי הוסיף באורך ברוחב ובהעמקה. והכניס הכתבה לכ"ק אדמו"ר שליט"א. ולהפתעתו הרבי הוציא בכתי"ק "י"ל גם בעומק".

ומסיים ר' יואל: "יש לומר" של רבי זה מספיק. כן עמד על המעלה של הרבי על הרביים הקודמים – לא רק בלימוד – אלא גם בכיבוש וכו'. אבל כבר אין לי כח לכתוב, ועמד הסליחה.

יש פה בזמן האחרון התוועדויות מענינות ולראשונה עם כל צוות ההנהלה שיחיו, כולם! ומ-10 עד 4-3 לפנות בוקר. הסיבה לזה או שתקרא במכ' הנ"ל של זני"פ ש"י או שאכתוב לך במכ' הבאים. (אל תשכח להזכיר).

ש.א.

* *

ב"ה, יום ג' ט"ו סיון סיהרא באשלמותא ה'תשמ"ט

ברוקלין נ.י.

מה נשמע במגדה"ע, ובפרט מה שמעניין אותי מה נשמע בהכנות לקבוצה ובעיקר באחדות של הישיבות, ובפרט ע"י כינוסים להתוועדותיות כלליות, ובפרט שאני כעת כאן רואה אני את הנחיצות לכך, שהרי הטוב שבכל מקום צריך להתאחד, וד"ל.

א. מ. 770

בי"ה ליל ג' תמוז תשמ"ט

כבר זמן רב שלא כתבתי, ואנסה לתקן המעוות בקיצור עכ"פ, כי השעה כבר 20:4 לפנות הבוקר, בהקדים שיומן מפורט מקבל הנך מאברמי, כך שאי"צ (ואת"ל – חשק) לכפול הדברים, רק מה שעולה כעת בזכרוני ושלא לפי הסדר:

בשבת זו האחרונה – שלח - הורגש לראשונה בחדות עזיבת חלק מהקהל לקעמפים וכיו"ב, ממש היתה הרנחה, ואני עמדתי לראשונה באופן שיכולתי לראות פני כ"ק אדמו"ר שליט"א כל הזמן, וגם לשמוע טוב.

השיחה הא' היתה נפלאה בדרך שקו"ט והב' העיקרי – "לדעתך". אחרי חלוקת המשקה הורה פתאום אדמו"ר שליט"א ללייבל שיביא בקבוק משקה, הלה שלף מתחת השולחן איזה בקבוקון והרבי עירבב אותו וכו', ואח"כ פתאום סימן למישהו ממול, התברר שקרא לגייקובסאהן (-אלגמיינער) שיצא קודם שבת בהעלותך מביה"ר (היה לו בעיה ברגלו ל"ע), הלה התחיל ללכת לעבר שולחן ההתוועדות, והרבה לפני שהגיע, הרבי קם אט אט ממקומו מצפה לו כשהבקבוק מושט בידו הימנית, היה זה מחזה עצום, עד שהגיע, והורה לו לעשות התוועדות בביתו.

מוצש"ק העבר הורה אדמו"ר שליט"א ללייבל שיברר אצל הנ"ל מדוע לא בא לפארבריינגען, הרי היה בשכונה, ובמוצש"ק האחרון – "שלח" הורה ללייבל לברר אצלו האם לא קרה לו משהו מהדחיפות והדוחק וכדומה... בכלל ידוע שהרבי מקרבו ביותר.

לפני שעתיים הסתיימה די גרויסע חתונה – לנדא, שנמשכה 10 שעות! (כולל התוועדות בת השעתיים שבסופה), הייתי בסוף וחזרתי ל770,

ומתברר דבר חמור, שהמשוגע הזה ה"נביא", הטמין טייפ עם 2 בוקסות גדולות על הדשא מול החלון של הרבי ובו קסטה החוזרת

על עצמה, "רבי הכרז בשבת הבאה על משיח, היכן הבטחתך על ביאת משיח וכו'", הוא עצמו דאג להעלם בעוד מועד זה פעל חצי דקה (הרבי לכאוי' בטח שמע את זה) עד שמישהו לקח את זה (-זכה בזה כמובן).

אחה"צ, ג' תמוז, המא' ד"ה "השם נפשנו" תשח"י כבר יצא אתמול בלילה ומשום מה עד כעת לא נדפס במקור זה ג' עמודים ושמעתי שבנדפס זה 7, נחיה ונראה.

אגב בליקוט פ' שלח הע' 3 מצוין ליחיה דעת להגר"ע שי' יוסף! והענין הוא שהם הכניסו את זה לרבי ומכיון שהרבי במוגה לא התייחס לזה מפורשות, החליטו משום מה להוציא את הע' הזו, והדפיסו בלי זה. מה שקרה הוא שאחרי זה, שכ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לגנוז כל היו"ל ולהדפיס מחדש עם ההע'!

בהתוועדות חסידים דמוצש"ק כ"ח סיון העלה שד"ב לעווין את הנושא של שמה האמיתי של הרעבעצין ז"ל והוכיח באותות ומופתים ש"מושקא" זה עיוות לא ברור של השם האמיתי – מוסיע. ביום ג' יצא מענה ארוך מהרבי, וממנו משמע (לרוב השיטות) להיפך שמושקא זה השם, עיין כפ"ח.

על עצם ההתוועדות הנ"ל ענה כ"ק אדמו"ר שליט"א "אעה"צ שתהא פעולה נמשכת ובהוספה". לחגיגת סיום הרמב"ם (א' לפני האחרון) הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות "ת"ח ת"ח (היה עוד איזה 2 מילים, ואח"כ) נוסף על השמחה ונח"ר שגרם אעה"צ".

כעת כשהרבי חזר מהמקוה (12½) דיבר עם בנימין שי' כשלוש דקות (אחרי שחנו כבר).

ביום ראשון היה מ.ז., חודש לפני כן מסר לו הרבי עוד דולר שימסור להלורד זיף שבאנגליה, ועד כעת לא מסר לו, כי חשב שבמקום לנסוע במיוחד לאנגליה עדיף לחכות עד שישע לאה"ק ואז יעבור דרך אנגליה.

כעת מסר לו הרבי עוד דולר בשביל הלורד, מ.ז. אמר שעוד לא מסר הקודם, והאם לנסוע מיד או לחכות כנ"ל, הרבי אי' (בטון של

קפידא) "כ'האב דיר דאך גהייסען אים אפגעבען", שאל שוב הנ"ל:
זאת אומרת שאני צריך עכשיו לנסוע אליו כו'? וענה כ"ק אדמו"ר
שליט"א (הלשון אין מדויק) "עס ווארטען דא נאך אווילע און
פרעגען נאך צוויי שאלות"? רק אח"כ חייך אליו הרבי ודבר אתו
עוד מה.

ביום ראשון ערב יום הולדתי עברתי ממש מהאחרונים, לפני ממש
היה יהודי זקן פולישער (עם פנקס קבלות?) ואמר: רבי איך וויל
מאכן באיך אפויטמענט (לקבוע פגישה), וא' כן כמ"פ אף שדחפיהו
כו'. וא' כ"ק אדמו"ר שליט"א בתוקף כו': "איצטער איז ניטא קיין
אפויטמענט! שיין יארן נכאנאנד וואס סאיז ניטא קיין
אפויטמענטס!" [=כעת אין פגישות. כבר שנים רבות שאין פגישות].

ע. ק.

* *

בס"ד, יום ועש"ק פ' פנחס זה אליהו ח"י תמוז ה'תשמ"ט ידך.
אכתוב לך מה ששמעתי אמנם לפני זמן די מרובה – ואינני יודע אם
הת' הנ"ל כתב לך זאת – שנשי חב"ד ביקשו מהרבי שליט"א
התוועדות בימי החול מפני שבשבת אינם שומעות והרבי השיב
להם (בערך), אף פעם לא הי' התוועדות כל שבת.

ש.א.

* *

ב"ה, כ' תמוז, תשמ"ט

בהיות שמתכוונים לנסוע לכ"ק אדמו"ר שליט"א מקבוצה דשנת
ניסים, הרי צריך לעורר על נקודה א', בין שאר ההכנות, ונקודתה:
שצריך להתאחד כל תל' הקבוצה, מכל הישיבות.

והסיבה לכך מובנת בפשטות, שכשרוצים להפגיש תלמידים מכמה מקומות, וביניהם כאלו שלא ראו זה את זה מעולם, הרי אי"ז מן האפשרי שילמדו ביחד, כ"א ע"י ההכנה לפני"ז.

וכבר רואים במוחש, שה"קבוצות" שהיו מאוחדים "יצא מהם משהו", כי עי"ז הן בהיותם כאן חיו ביחד וחיו בעניני כ"ק אדמו"ר שליט"א, וכן לאחרי נשואיהם (שהי' לאחרי כמה שנים ש"שרו" ("זיך געוויקט" ב"770...") יצאו לשליחות וכו', וכגון קבוצה תשד"מ ותשמ"ו והחלק שנשאר כעת מתשמ"ז, משא"כ כו'.

וזהו בפשטות ע"י שארגנו התוועדויות של כל המקומות שנוסעים לקבוצה, ולא רק התוועדות א' אלא ב', ובזריזות הכי גדולה.

וכפי שהרבי שליט"א דיבר אתמול בשיחה שיהודים נק' כהנים שהם זריזין ועאכו"כ להמדרשים שהם כהנים גדולים, הרי מכיוון שהזריזות הוא ענין עיקרי בכהונה הרי בכה"ג מתווסף גדלות גם בזריזות.

א. מ. 770

לזכות
חתן הבר מצוה
הת' יעקב ישראל שי'
הרצל

לרגל הגיעו למצוות

י' סיון ה'תשפ"ג

שיגדל להיות חסיד ירא שמים ולמדן
כרצון ולנח"ר לכ"ק אדמו"ר שליט"א